

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Број: К.По2 бр. 7/2014
Дана: 18.05.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ - Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија: Мирјане Илић, председника већа, Зоране Трајковић и Дејана Терзића, чланова већа, са записничарем Јасминком Јовановић, у кривичном поступку против оптуженог Митра Чанковића, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, по оптужници Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије КТО бр.4/14 од 09.04.2014. године, прецизираној дана 06.04.2016. године, након главног и јавног претреса одржаног дана 09.05.2016. године, донео је а дана 18.05.2016. године, у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Снежане Станојковић, оптуженог Митра Чанковића и његовог браниоца, адв. Гордане Божиловић Петровић, јавно објавио

ПРЕСУДУ

Оптужени Митар Чанковић, без надимка, од оца _____ и мајке _____,
девојачко _____, рођен дана _____ године у месту _____,
са пребивалиштем у _____, ул. _____,
држављанин _____ и _____,
ожењен, _____, _____,
са завршеном _____, _____, _____,
_____.

КРИВ ЈЕ:

Што је:

за време немеђународног оружаног сукоба на територији Републике Босне и Херцеговине (БиХ) који се водио између Армије Републике БиХ и војске Републике Српске, као припадник војске Републике Српске – ВЈ

7421 Сански Мост, противно одредбама члана 3. став 1 тачка а) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949. године у вези члана 4 став 1 и 2 тачка а) Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12. августа 1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол II), дана 19.09.1995. године током притварања цивила насеља Кијево, општина Сански Мост, од стране припадника војске Републике Српске, из групе цивила, на узвишењу званом Главица, у непосредној близини насеља Кијево, издвојио оштећеног , кога је од раније познавао и са удаљености од око 1 до 3 метра, у моменту када је оштећени био окренут леђима, у намери да га лиши живота, у оштећеног испалио три пројектила из ручног ватреног оружја, чиме му је нанео три прострелине грудних органа које представљају тешку телесну повреду опасну по живот услед којих је оштећени преминуо,

-чиме је извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ.

Па суд применом наведеног законског прописа и одредби члана 4, 5, 33, 38 и 41 КЗ СРЈ

О С У Ћ У Ј Е

Оптуженог МИТРА ЧАНКОВИЋА на казну затвора у трајању од 9 (девет) година.

На основу чл. 261, чл. 262 и чл. 264 ЗКП ОБАВЕЗУЈЕ СЕ оптужени да овом суду на име паушала плати износ од 15.000,00 динара, као и трошкове поступка у износу од 150.874,99 динара (стопедесет хиљада осамстоседамдесетчетири динара и деведесетдевет пара) у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

О б р а з л о ж е њ е

Оптужницом Тужилаштва за ратне злочине КТО бр. 4/14 од 09.04.2014. године, која је прецизирана дана 06.04.2016. године, окр. Чанковић Митру стављено је на терет извршење кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 ст.1 Кривичног закона Савезне Републике Југославије.

Наведена оптужница подигнута је након преузимања кривичног гоњења од Кантоналног суда у Бихаћу Унско-Санског кантона БиХ, на основу одредби члана 41 Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима и Уговора између Републике Србије и Босне и

Херцеговине о правној помоћи у грађанским и кривичним стварима («Службени лист СЦГ»-Међународни уговори бр. 6/2005 и «Службени гласник РС» Међународни уговори бр. 13/10).

Заступник јавне тужбе је у завршној речи навела да остаје у целости при прецизираној оптужници КТО број 4/14 од 06. априла 2016. године, налазећи да је изведеним доказима на главном претресу утврђено чињенично стање из кога несумњиво произилази да је оптужени на месту, у време и на начин како је то ближе описано у диспозитиву прецизиране оптужнице, учинио кривично дело које му се ставља на терет. Указала је на опште познату чињеницу да је Председништво Републике Босне и Херцеговине на седници одржаној 20. јуна 1992. године донело одлуку о проглашењу ратног стања на територији тадашње Републике Босне и Херцеговине, која је ступила на снагу даном доношења, и да се од тада одвијао немеђународни оружани сукоб у Републици Босни и Херцеговини између Армије БиХ и Војске Републике Српске, те да у конкретном примеру, оружани сукоб има карактер немеђународног оружаног сукоба и на исти се примењују правила из IV Женејске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949. године и правила Другог допунског протокола уз Женејску конвенцију од истог датума о заштити жртава немеђународног оружаног сукоба.

Налази да се одлучне чињенице у овој кривично-правној ствари утврђују на основу исказа сведока оштећених и
, који су у погледу битних околности потпуно сагласни и да су наводи оптужнице поткрепљени и налазом и мишљењем вештака професора доктора Бранимира Александрића и Мирослава Бусарчевића, магистра криминалистике и дипломираног физикохемичара.

С освртом на дату одбрану у којој оптужени негира извршење кривичног дела и описује своје кретање у том периоду, заступник јавне тужбе је исту оценила као неосновану и у супротности са свим изведеним доказима, налазећи да је усмерена на избегавање кривичне одговорности. Сматра да из исказа сведока и његове мајке произилази да су притварани цивили насеља Кијево од стране припадника српске војске, те је након указивања на одређене делове исказа сведока – оштећеног датог током истраге и на главном претресу, у којима овај сведок описује оно што се дешавало дана 19.09.1995. године, а што је претходило издвајању његовог оца, као и сам моменат лишења живота његовог оца, указала на то да овај сведок – оштећени током поступка није мењао свој исказ, него је јасно и недвосмислено сведочио о догађају у којем му је отац убијен, а осим тога се осврнула и на наводе исказа сведока оштећене датог Тужилаштву БиХ Сански Мост од 09.11.2010. године, који је прочитан на главном претресу, у вези дешавања у септембру месецу када је војска почела да купи становништво, да је она о томе обавестила и мушкарце у својој кући те су

исту одмах и напустили, а посебно је нагласила да је сведокиња навела да јој је син одмах рекао да је његовог оца убио Чанковић Митар. Сматра да се наводи прецизиране оптужнице поткрепљују и налазом и мишљењем судских вештака, Проф. др Бранимира Александрића и мр Мирослава Бусарчевића од 04. марта 2016. године из ког налаза се утврђује да оштећења на одећи потичу од дејства - проласка пројектила испалених из ручног ватреног оружја, те да је потпуно оштећен. Датум приликом задобио три прострелне ране у горњем делу тела. Утврђена чињеница да су испалени пројектили прошли кроз горњи део тела сада покојног, под различитим углом, указује на то да су пројектили испалени појединачно, наглашавајући да је према наводима самог оптуженог, он датум приликом код себе имао полуаутоматску пушку „Паповку“, код које је једино и могуће појединачно испалење пројектила, а не рафално, те нагласила да је сведок-оштећени чуо три појединачна пуцња, као и да из налаза и мишљења вештака произилази да је најмање једним пројектилом погођен док је био у једном од стојећих ставова и да је због кинетичке снаге пројектила морао одмах да падне потрбушке на тло, а сведок је током главног претреса изјавио да је видео да му је отац пао на прса, односно потрбушке. Сматра да су дати налаз и мишљење у сагласности са исказом сведока и у погледу удаљености оптуженог и оштећеног. Истакла је да је од раније познавао оптуженог, а да је оптужени у току изношења своје одбране потврдио да је познавао, не спорећи да је током 1992. године био лично у контакту са породицом и да им је чувао неке њихове ствари, а посебно да је током 1994. године био одговоран за безбедност. Осим тога, сматра да су сведоци и током сведочења говорили о догађајима који су претходили догађају који је предмет оптужбе, те да оба сведока јасно наводе да нису били заједно са оптуженим у Кијеву и да немају никаква сазнања о убиству, а уједно је истакла да је врло важна чињеница о којој говори сам оптужени - да је он долазећи у Кијево спровео тенк Пете Козарске бригаде до коте изнад цамије, што несумњиво указује да је он био у Кијеву у моменту када је дошла Пета Козарска бригада на подручје Кијева. Напоменула је да се ради о кривичном предмету у коме се специфичност поступка огледа у томе да се утврђују догађаји који су се одиграли у конкретном случају пре више од 20 година, а да у конкретном случају постоји очевидац догађаја, тада малолетни син убијеног, који на јасан и недвосмислен начин говори о самом догађају и чији исказ је у потпуности сагласан налазу и мишљењу вештака, а посебно у делу који се односи на удаљеност између Митра Чанковића и оштећеног у моменту када оптужени у потпуности испалење пројектиле из ватреног оружја. Сматра да се у радњама оптуженог стичу сва битна обележја кривичног дела ратног злочина против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, применом кривичног закона који је блажи за

учиниоца, као и да описане радње кривичног дела из диспозитива оптужнице представљају кршење правила међународног права из члана 3 тачка 1-а IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.августа 1949.године и правила из члана 4 став 1 и 2 тачка а II Допунског протокола уз исту Женевску конвенцију. Указала је на то да је био недужан, да је био лојалан српским властима, цивилно лице и да није дао никаквог повода оптуженом да га убије. Предложила је да суд, приликом одмеравања висине казне, узме у обзир да је тада малолетни син пок. био присутан и да је видео како му оптужени Чанковић Митар убија оца. Предложила је да суд оптуженом Митру Чанковићу изрекне казну затвора у трајању од 9 година.

Оптужени Митар Чанковић саслушан по замолници Тужилаштва БиХ Т20 0 КТРЗ 000 355 07 од 26.09.2011. године, пред истражним судијом Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине дана 02.12.2011. године, изјаснио се да није крив за предметно кривично дело и да се тада налазио на другом месту, на Грмечу. Одговарајући на питање истражног судије где је био дана 19.09.1995. године, изјаснио се „не бих ништа знао, зато што смо били на Грмечу, па после је смо дошли кући када смо чули да су Турци дошли на праг. Ја сам био у селу код мене у Лужанима, суседно село значи, друге су јединице горе биле, ја не знам ко је био, ни шта је био..“ (записник о саслушању окривљеног од 02.12.2011. године, спис КТО бр. 4/14, стр. 85/27).

У односу на друштвено-политичке прилике пре и у време догађаја који је предмет оптужбе, наводи да је село Кијево у то време било мешовито, са мањим процентом српског и већим делом муслиманског и католичког становништва. Муслиманско становништво је 1992. године потписало лојалност и остали су са њима да живе у Републици Српској, односно било их је у Томини, у Чапљу, у Кијеву и околним селима и ту су остали да живе као лојални грађани. Ни са ким није био у завади. Пок. му је познат, био му је комшија из суседног села, али се не сећа када га је последњи пут видео, нити се сећа да га је уопште виђао током рата, јер је , као лојалан грађанин, остао у Кијеву. Могуће да је сведока оштећеног познавао као дете, његов стриц му је дотерао плугове и брњаче за коње.

У једном периоду радио је за сарајевску телевизију и три и по године пред рат делио је рачуне за ТВ претплату. Познавао је домаћинства, за то време сваког месеца је пролазио кроз терен.

Изјашњавајући се о униформи коју је у том периоду носио, изјавио је да никада није обукао војну маскирну униформу, а амблем војске Шесте санске бригаде никада није постојао, нити је он некада носио било какав амблем, осим ознаке српске војске Републике Српске.

У време када се догађај који је предмет оптужбе десио, као припадник Шесте санске бригаде Војске Републике Српске, био је са својом јединицом на Грмечу, у Станићима. С обзиром да су након неких 7 дана сазнали да су им Муслимани дошли на километар до куће, вратио се кући у село Лужане. Иако се не сећа тачног датума када се вратио са Грмеча, повратак везује за јесен, када је требао бити први пад Санског Моста. По силаску са Грмеча, у селу Лужане су га дочекале јединице које су ту од раније биле присутне и те јединице су пресекле пут муслиманским јединицама за улазак у село. Међутим, није му познато шта се ту догодило.

Први пут када је Сански Мост требало да падне, након што је са Грмеча дошао у Лужане, он је као мештанин био одређен да кроз Кијево проведе тенк са људством, на одређену локацију, изнад џамије и само је том приликом био у Кијеву. Током његовог присуства ни један метак није испаљен, нити је тамо видео цивиле. У току дана су се вратили назад.

Након што су му предочени наводи сведока оштећеног у погледу протеривања становништва из села Кијево према сеоској џамији, одвођења жена камионима из села Кијево, боравку сведока оштећеног са другим лицима у кукурузишту, опкољавања њихове групе од стане српских војника, те његовог доласка на простор те њиве и његових радњи у односу на пок. , поновио је да он тада није био на том подручју. Непознато му је ко је . Не познаје ни лице под именом „Ћела“, нити му је познато да је у његовом окружењу неко у то време носио црну мараму и имао такав надимак. Познаје који је био мештанин села Кијева из засеока Грковићи, с тим што га тих дана, у септембру, није сретао. познаје, али не зна где се његова њива ни кућа налазе.

На припремном рочишту дана 02.02.2015. године оптужени се изјаснио да није починио кривично дело за које се оптужује, да исто није могао починити зато што је био на другом терену, обзиром да су дошли на Међеђе брдо, Станићи, такозвано место на Грмечу. Не сећа се да ли је то било 17. или 18. септембра 1995. године, јер не може добити тачан податак, а у вези са тим звао је неке официре и подофицире, али ни они не знају тачан датум када су се лоцирали у Станићима. Не би могао тачно рећи, али на Грмечу је остао 3 до 5 дана, а у међувремену су добили информацију да су Муслимани дошли до Томине, на километар од његове куће, као и његових сабораца који су били са њим. Оспорио је да је дана 19.09.1995. године из групе ухапшених цивила који се кретали ка узвишењу Главица, у непосредној близини насеља Кијево, издвојио наводећи да није био уопште на том месту тога дана, већ да је био у Станићима на грмечкој кориди.

У одбрани датој на главном претресу дана 27.02.2015. године, при којој је оптужени остао и на главном претресу дана 29.01.2016. године када је главни претрес отпочео изнова због измене у саставу већа, оптужени је изјавио да је живео у селу Лужани, а да су му родитељи родом из Кијева. Његов отац се 1956. године оженио и отишао у Лужане, а кућа у Кијеву, која се налази на преко 2 километра од остала је његовим стричевима. У тој кући је живео његов нерођени стриц

. У том периоду, током ратних година ишао је горе и косио ливаде на том имању јер тај његов стриц из Сана то није могао да одржава. Међутим, није ишао кроз Џанановиће и кроз Кијево, већ са друге стране, другим путем према Грковићима. Познаје место Џанановићи, у питању је засеок Кијева, налази се паралелно, лево од места куда је он провео тенк, ваздушном линијом је удаљено око 500 метара.

Поновио је раније дате наводе одбране да је пре рата, три и по године радио као инкасат на сарајевској телевизији, одлазио је у сва села околна, држао је око 1570 домаћинстава, а у питању је био већи рејон – Пљевци, Крустово, Козица, Илица, Подови, Трамошња, Кијево, Чапље, Лужани, Горња Трамошиња. Међутим, није био у селу Караула и не зна где се исто налази. До 1990. године носио је уплатнице и у муслимански део, па и породици оштећеног и том приликом је обично виђао мушкарце, ређе жене, а децу је виђао по двориштима. Уплатнице је носио у цивилу, као радник Радио-телевизије Сарајево, испостава Приједор и имао је значку. Задњи пут је ишао у периоду 90-их по муслиманским селима, теренима, јер је , председник Бих, позвао јавно да се не плаћа телевизија, а он је имао само српско становништво и један део хрватског становништва. Кућа од оштећених није била у близини. Од 1990. године више није носио уплатнице за муслиманско становништво јер нису хтели да плаћају. У том делу, где оштећени станују, било је чисто муслиманско село и након што је издао наредбу тамо није више улазио, а Срба је било изнад куће његовог деде.

Поновио је наводе из истраге да је у Кијеву у то време остао један број лојалних Муслимана, а знао је да су и остали, јер су они ишли са њима као радни вод, радили су. Носили су им воду, храну и муницију и шта је требало од потрепштине на ратиштима, на Грмечу, тамо где се налазила јединица и где је требало, тамо су ишли. У Кијеву је била цивилна милиција која је обезбеђивала мештане села Кијева. То је била полиција Санског моста.

Познавао је све мештане у рејону који је држао, па тако и . Иако је у одбрани датој пред истражним судијом изјавио да се не сећа да је познавао сина оштећеног и да га је можда знао као дете, на главном претресу није оспорио њихово познанство, детаљно описујући прилике у којима је оштећеног раније видео. Наводи да је

сведока оштећеног први пут видео када је 1992. године дошао код њега са стрицом, за кога мисли да се звао , а који је остављао код њега неке ствари као што су то чинили и многи други људи јер су му веровали. му је ствари самоиницијативно довезао, а разлог је што су претходно неки из Кијева код њега већ били дотерали ствари.

, који је том приликом дошао са двоје деце, питао га је да ли може да му причува ствари да их не покраду, а он му је то дозволио. Наиме, имао је све, јер су његови родитељи радили у Немачкој, није му требало ништа, али је желео да сачува оно што је могао. Довозили су му комбајне, вршалице, тракторе, комплет-прикључке и све остављали, а када је престала пљачка, свако је дошао по своје и односио оно што је било његово.

је тада, када је са дошао, имао око седам, осам година, а њих двојица су дошли са још два момка, било их је око четворо, петоро, задржали су се око пола сата, истоварили су плугове и брњаче. Деца су стајала и гледала за то време. Он је том приликом причао само са

Са се није играо, причао, нити су комуницирали, били су уплашени јер је већ била почела пљачка села, тако да ништа нису коментарисали. Оставили су ствари и отишли кући у Кијево. По те ствари

се сам вратио после 4 или 5 месеци, већ крајем 1992. године, односно почетком 1993. године те ствари је однео, као што су то и други учинили. Сведока оштећеног више никада није видео, јер

када је ишао у родни крај, где му је отац, ишао је на другу страну где нису њихове куће. Њихове куће су удаљене око 4 километра или више, али он никада није ишао у том правцу. 1992. године у Хрустову селу и у Врпољићу је спасио преко 1500 цивила, и тврди да се то може документовати и доказати, и никада није посегао ни у ком смислу за тим да повреди неког цивила. Не зна и није му јасно зашто је сведок оштећени указао баш на њега.

Не може да се сети , јер су код Муслимана жене мало излазиле напоље, а када је носио рачуне, углавном је излазио или мушкарац или дете да му да паре. Њихова кућа је од његове удаљена око 4 километра.

На главном претресу је објаснио да је познавао оца који је био у радном воду и он и његов стриц су комшије из Кијева. Зна га још из основне школе. Не зна шта се са десило.

Зна да су Муслимани из радне јединице били у радном воду. Нико од њих није био у војсци, него су само ишли на испомоћ српској војсци, ако је требало копати ровове или донети храну и муницију. Са је разговарао ако треба да се носе дрва, вода или храна, обраћао се свима и водио рачуна да они не остану гладни, да имају довољно хране, како не би после било да им нису омогућавали да једу или основне услове за спавање и да нису заштићени. Иако је у одбрани датој пред истражним судијом навео да се не сећа када је последњи пут видео пок. ,

наводећи да се не сећа да је уопште видео током рата јер је он остао као лојалан грађанин у селу Кијеву, на главном претресу је изјавио да се сећа да су Муслимани из радне јединице неки екцес направили 1994. године на ратишту на Градачцу, не зна шта, али зна да су момци са линије због екцеса хтели да их побију. Међу тим Муслиманима били су и

и брат његов, као и брат неке Курбеговићеве. У међувремену, ти који су их обезбеђивали хтели су од тога да одустану, да их више не обезбеђују, а он је преузео ту одговорност на себе. Сматрао је да је био најсигурнији да заштитити њихове животе, јер их је познавао, то су биле његове комшије. Иако је било и других који су га познавали, нико осим њега се тога није ни хтео прихватити, бојао се да ће бити убијен од стране српских бораца, али се он није плашио. Накнадно је сазнао да су српским борцима, када су јели, рекли „е ви једете као да сте на свадби“ и да је тада дошло до екцеса и да су их хтели побити. Управо из тог разлога их је он преузео од двојице момака исте вечери и наредних 18 дана их је обезбеђивао. На њега је у међувремену вршен притисак од стране његових колега, сабораца „да је пуко“ и заглавио је у Брчком у болници, а потом је пребачен на неуропсихијатрију у Бања Луци где је лежао. Тада на Градачцу 1994. године је последњи пут видео. Није му јасно зашто би га неко окривио за убиство. Није му познато село Караула.

1995. године у време када се догађај који је предмет оптужнице одиграо, ствари нису биле код њега јер их је он однео крајем 1993. године, као што су то учинили и остали. Са свима је био у добрим односима, приватно им је радио кровове, олуке, лимарију и радио је и код Муслимана и код Срба.

Поновио је раније наводе да је био у саставу Шесте санске бригаде, Први батаљон, на чијем челу је био чијег се имена не сећа, а где је он био обичан војник, са чином десетара. Из тог батаљона он је познавао између 500 и 600 људи. Као јединица Шесте санске бригаде Првог батаљона били су на Градачцу 16. или 17. септембра, не сећа се тачно, када су добили информацију да је Сански Мост у паду, да су муслиманске снаге, војска Федерације БиХ при уласку у Сански Мост, да су Муслимани већ прошли Кључ, те су ангажовани преко ноћи и пребачени на подручје Грмеча, у место Станићи испод грмечке корице, који су од Кијева удаљени око 35 километара. Успут им је речено да нигде нема муслиманских јединица, али су их ипак дочекале муслиманске снаге и запуцале на аутобусе. Прихватили су борбу прса у прса, а након тога су се ту горе задржали најмање четири до пет дана. Сански Мост тада није пао, био је само покушај пада тог града, јединице Федерације Босне и Херцеговине заустављене су у Томнику код бензинске пумпе, Пета козарска бригада их је зауставила и блокирала да не могу напредовати напред. Сански Мост је пао након месец и више дана од тада.

На Грмеч су отишли 17. или 18. септембра, односно 16. или 17. не зна тачно датуме. Први дан када су ту дошли, од српске војске нису затекли никога. Ту је дошао батаљон од око 1200 до 1500 људи, а из његовог вода је било их је око 20. Он је са јединицом на Грмечу био у Станићима лоциран. Иако је пред истражним судијом навео да су на Грмечу након неких можда 7 дана сазнали шта се дешава код њих, да су дошли Муслимани, на главном претресу је изјавио да је у Станићима остао најмање 4 или 5 дана, да би после чули информацију да су Муслимани, Турци, дошли до Томине, малтене њему на кућни праг, да се дрински корпус повукао и да се срушио мост на Врпољу преко реке Сане. У међувремену су добили и информацију да је Пета козарска ускочила да затвори положаје, а они су инсистирали да сиђу доле са Грмеча. Дошли су му на километар од куће, а они су се вратили на терен да врате снаге према Кључу. То им је усмено одобрено од стране команде у станици. Усмено одобрење да могу ићи добили су од команданта батаљона, чији је заменик био . То им је саопштено из њихове команде, јавио им је командант батаљона преко везе да могу ићи. Наиме, када су дошле друге јединице да попуњавају терене где су били, позвали су их путем везе, а њему лично је везиста пренео да се могу повући када су други војници попунили линије. је био везиста у чети, он је све информације преносио и рекао им је да је одобрено из команде батаљона да се могу повући. Терен нису могли самовољно напустити. У септембру 1995. године је био везиста у другој чети, првог батаљона, а је био командир у његовом воду.

Од момента када је тражио да сиђе, до момента док је добио одобрење, док је дошла јединица за замену, прошло је отприлике три дана, а за то време он је био на Грмечу. Пре тога нису могли да сиђу иако су знали да им је угрожена и породица и село. После три, четири дана добили су смену и могли су се повући у село да бране своје мештане који су већ избегли у Сански Мост. Из Приједора је дошла смена, односно допуна, из Четврте, Треће моторизоване из Приједора, дошло је људство које је попунило положаје, како би они могли отићи. За та три дана док су чекали одобрење, док није дошла јединица за замену, све време су се налазили на Грмечу, испод грмечке планине. Они положаје нису напустили док није дошла друга војска да заузме положај. Претходно нико није могао да сиђе, јер су ту, испред њих били борци Федерације БиХ. Није му познато да ли је неко из његове јединице силазио до Санског Моста док је он био на Грмечу. У то време, док су они били горе, та зона је била безбедна.

Из места Станићи сишла је група од њих тридесетак, таква је била попуна. Осим и који су били из Кијева, остали су били из Лужана, Козице, Илице, Подова, Томине. Нико од командне структуре тада није сишао са њима. Он је био у Томинској чети.

Људство са тог терена је било у другој чети и како су добијали попуну, тако се повукло и њих тридесетак. То је био једини пут да се он спустио доле.

Између Грмеча и Санског моста удаљеност је негде око 22, 23 километара, односно око 5, 6 сати хода. Са Грмеча су сишли пешке, кренули су ујутру у 9 сати, а дошли су предвече у Сану негде око 3, пола 4. Описујући пут којим су се кретали, објаснио је да се нису кретали кроз насељена подручја. Пошли су из села Станића које се налази испод Грмеча, кренули су пешке путем, живице су биле околне. Дошли су до Дабра, села распарчаног по засецима који су на шестом, па на дванаестом километру, ради се о великој територији и јако раштрканом насељеном месту. Пре Санског Моста постоји и село које он зна као „Шести километар“ и ту постоји четири или пет кућа поред пута. Ишли су главним путем и околне су биле само живице. Док је силазио ка Санском Мосту није пролазио кроз засеок Џанановићи, мада зна где се налази тај засеок и раније је пролазио кроз њега. Након места Кркојевци, кроз које је такође пролазио, долази се у Сански Мост.

Са Грмеча је сишло преко 30 војника. није сишао истог дана када и он, већ дан или два после њих, са другом групом. Са њим су до Санског Моста сишла и лица која нису из Кијева, а ради се о мештанима Томине, Подова, Илиће и других села која су пала у муслиманске руке. Наиме, када су по изласку из аутобуса прихватили борбу са муслиманским снагама, нису се могли организовати по водовима, већ како је ко где стигао, тако су и стварали линије фронта, те се распоред направио како се ко затекне.

У Сански Мост су стигли 22. или 23. септембра, са још двадесетак, тридесетак људи, не зна тачно када, јер ту информацију не може да добије. Ту се прво спустио на сточну пијацу где је пронашао децу и жену који су избегли, са трактором који је био паркиран на пољани. Ту су му жена и остали мештани пренели информацију да су Муслимани покупљени и приведени у Шеховице и у Пољак, а да су Чапље и Томина исељени и да тамо нема цивила. Муслиманско становништво није било ту, не зна ко их је купио, већ су били негде одведени. Чуо је да су мештани Кијева били смештени у Шеховићима. У Пољаку у школи су такође били Муслимани, не зна одакле су били.

Из Санског Моста отишао је кући у Лужане пешке, истог дана. Од тог места до куће имао је око 7 километара пешачења, односно сат и мало више хода. Прво је дошао до Чапља који се пре Лужана налази на један километар, где је стајала табла „ратна зона“. Од Санског Моста ка Лужанима кренуло је њих седморо, осморо заједно, а неки су остали. Са њим су били војници обојица из Кијева, које познаје од раније, а били су и и .

Као што је то навео пред истражним судијом, а на главном претресу детаљније објаснио, по доласку у Лужане дочекале су их јединице Пете козарске бригаде и могли су се међусобно поубијати, јер им нису веровали да су они из Шесте санске бригаде. Дошло је и до потезања оружја, али су мештани и доказали да су они мештани села и да су момци који су сишли, из суседних села. По доласку кући, преноћио је, а у кући је нашао своју бабу, мамину стрину. По повратку са Грмеча, када је дошао до његовог села, није видео муслиманско становништво, па ни децу.

Био је са јединицама доле на путу, где су били лоцирани са Петом козарском, и ту је било још његових колега. Они који нису могли ићи својим кућама, преспавали су код њега. Након што је преноћио, други дан је целог дана био на путу, код команде Пете козарске, на магистралном путу за Кључ, где је већ била смештена команда Пете козарске бригаде. Тамо је било седиште војске, а он је као војник био дужан да се јави и јавио се у јединицу Пете козарске, јер су већ претходног дана имали дуел и могли су да се изубијају. Међутим, није му познато да ли је то негде и заведено, јер је тешко рећи да ли се у тим условима водила или не нека евиденција.

У Лужанима је провео наредна два дана. Другог, трећег дана је добијена наредба да проведе тенк неко ко познаје терен Кијева, а пошто је он из Кијева и добро познаје тај терен, ту је радио и отац му је из Кијева, мештани Лужана су њега предложили, те је по наредби команданта морао извршити наређење и провести тенк, показати пут до коте која се налазила изнад џамије, у Кијеву. Тенк је провео од Лужана до Кијева чија је раздаљина око 4 километра.

У вези са провођењем тенка, објаснио је да је јављено да се група диверзаната војске Федерације Босне и Херцеговине убацила у Кијево, преко горњег дела Томине, између тог места и Трамошње, да су ушли иза леђа борцима Пете козарске бригаде и виђени су у селу. Ту где су они ушли нема ни километар између Томине и Кијева. У засеку Поповићи побијени су људи и ту су се убацили, и након што је та формација дошла, добио је усмени задатак, наређење да проведе тенк. Тенк је проведен да би се подржало пешадијско чишћење терена од диверзаната. Командант Пете козарске бригаде је издао наредбу да се терен пречешља, да се поменута диверзантска група врати и неутралише. Терен који је требало да се очисти подразумевао је једну котлину између Трамошње и Кијева, према селу Ријечани. Није чуо шта се даље дешавало, није чуо пуцњаву јер је био на брду, нити су после имали било какву информацију. Не зна како се штитило цивилно становништво у време акција чишћења терена.

Тенк који је провео имао је свог командира вода, а поред њега је на тенку била и посада. Командир тенка, који је припадао Петој козарској бригади, био је _____, зв _____ Само провођење тенка подразумевало је да он треба да покаже пут по наређењу команде од његовог родног места Лужана до места Кијева, на одређену коту. Отишао је право до џамије која је представљала коту и када је дошао, у том делу Кијева, иза џамије, никога нису затекли. Тамо је била само посада тенка – командир тенка, он и комшија _____. Међутим, познато му је да су осим Пете козарске бригаде, у Кијеву били Арканови, јер их је тамо видео када је проводио тенк. Арканови нису имали командира вода, већ наредника, а да су они у питању рекао му је командир тенка. Били су у маскирним, сиво – маслинастим униформама, али не зна који је њихов задатак био, пошто су били на путу, било је неких и по кућама и то је видео са тенка у пролазу. Док је проводио тенк и за сво време док је био у свом селу Лужани, пре него што се вратио назад није видео да је било где неко убијао. Такође, ни приликом чишћења терена нико није убијен, такву информацију нису добили. Село Кијево је добро познавао, јер су му горе живели деда и баба. Тенк су проводили горе, изнад џамије у Кијеву, јер је требало да пружи подршку пешадији која је доле чистила котлину према Шкрљевити, али у међувремену нико ту подршку није ни тражио, они нису ни метак опалили, нити чули да је то учинио неко. Ту су били четири до пет сати, када су се по наредби повукли са тенком у село Лужане. Након што је провео тенк, наредна два дана није ишао у Кијево, био је у команди и повремено одлазио кући јер је чекао информацију да ли ће јединице кренути према Кључу, да ли се враћају или не, очекивао је да буде позван да помогне јер познаје терен, а та група није била са тог терена, већ са терена Козаре.

На питање зашто није даље ишао са онима који траже диверзанте и чисте терен, с обзиром да они не познају терен, него их је пустио саме, оптужени је објаснио да је само отишао на тенк, да му је то био усмени задатак од Чолића, а они су имали координате и карте, конфигурацију терена, мапу и знало се тачно одредиште куда су се јединице морале кретати.

Након тога, још пар дана су били кући, дошло је још мештана, међу њима и _____, а онда када је почело чишћење терена, прикључили су се Петој козарској бригади и дошли испред реке Сане. Очистили су терен Илиће и Подова где су нашли поубијане Србе, заклане од стране снага Федерација БиХ испред продавнице у Илици и Подовима. Сачекали су понтонски мост који је дошао највероватније из Приједора или Бања Луке, не зна тачно одакле, да се исти стави преко реке Сане, те када је постављен прешли су Сану и „дигли“ Муслимане. Кренули су према Кључу, а у међувремену је у Врхпоље дошао аутобус по њих из Шесте санске како би их одвезао на Грмеч где су се поново вратили. Сански мост је одувек био у српским рукама, све до пада 1995. године. Када је

потписан Дејтонски споразум, када је пала Сана, по други пут су се морали повући са Грмеча принудно, тако им је наређено. Он је кроз турске редове, са 30-40 колега изашао на српску територију према Приједору.

Током септембра месеца 1995. године, Армија Босне и Херцеговине није улазила у Лужане или у Кијево. Он не зна које су њихове оружане формације биле, је био у Бихаћу, и највероватније су његове снаге ишле одозго, када је био и УНПРОФОР са њихове стране, њихови борци су помагали борце Федерације БиХ.

Изјашњавајући се о униформи и наоружању које је у том периоду носио, оптужени је изјавио да је носио сиво-маслинасту униформу, која се састојала од блузе, панталона и ветровке, а на глави је носио „титовку“. Од наоружања је у периоду од 1991. године до 1992. године, имао аутоматску пушку, а потом је задужио „паповку“ коју је имао до 1994. године, док није отишао у болницу, преко једанаест месеци је провео на боловању, а потом је задужио поново полуаутоматску пушку, када су га ангажовали, пред сам пад Санског Моста. Тврди да маскирну униформу никада није носио, нити је поседовао, те се може проверити да је он своју униформу задужио у Козари, у Бања Луци, као и да је у периоду из оптужнице, био на другом терену.

За цивиле је сазнао из оптужнице. Није му познато да су страдали неки мештани из његовог села, али је знао да су у Илици побијени Срби пред продавницом, у Трамошњи, у делу куда су Муслимани прошли да су поклани старци, неки Поповићи и још њих петоро, шесторо. Потврдио је познанство са , с тим што тврди да је са њим био у бригади, али не и у истој јединици, пошто је био у четвртном батаљону. Такође, познавао је и његовог оца , био је старији човек, али не зна да ли је он био у оружаним формацијама Републике Српске. Мисли да се са није видео ни током ни после рата.

Није му познато ко је одвео цивиле из Кијева и куда, њих је чувала цивилна полиција. У његовом селу од цивила је остао само , а људи су отишли из тих села јер је била најезда одозго, Дрински корпус се повлачио, а где год се војска повлачила и цивилно становништво се повлачило, јер је на то било принуђено. Није му познато да ли се муслиманско становништво повлачило, али зна да су мештани, мушки цивили радно способни, ишли да раде када је била потреба. Жене и деца су нормално живели у селу и имали су обезбеђење цивилне милиције. Председник општине је наредио да се цивилно становништво заштити и дао им је као обезбеђење цивилну милицију, тамо где су остали Муслимани, који су били лојални, као на пример у Кијеву, у Томишкој паланци, у Чапљу, у свим муслиманским селима која су била ближе са граничним делом српског становништва.

У време њиховог доласка, српско цивилно становништво није остало у селима, а његова породица се вратила још док је он био доле у Лужанима. Пре повратка, његова породица је била на сточној пијаци у Санском мосту, а ту је било и остало српско становништво које је морало да избегне јер су се повлачиле и јединице, а пребацили су се сами како су знали и умели. После, када су они потиснули Муслимане преко Сане, враћале су се и друге породице. Муслиманско становништво је отишло у Шеховце, не зна из ког разлога и не зна ко је наредио да се тамо сместе.

Нема никаквих сазнања о породици . Потврдио је наводе из истраге да је накнадно сазнао шта се догодило , јер 1999. године није могао ићи оцу на сахрану. Један му брат живи у Градишки, један у Бања Луци, а један у Немачкој, и та два брата су му и јавила да не долази јер против њега има оптужница за злочин у Кијеву. Он 1998-1999. није ишао тамо, чак ни ћерки на свадбу у Челинац, нити братаници која се удала. Једино када му је мајка умрла 1997. или 1998. године је ишао на сахрану. Након сазнања да се против њега води поступак, оштећеног није никада видео, није ни ишао у тај крај и у своје село Лужане.

На посебно питање браниоца (стр. 38 и 39 записника од 27.02.2015. године) зашто је сведок-оштећени указао баш на њега, изјавио је да је највероватније био неко сличан, да му се можда учинило, јер га он у униформи није ни видео, указујући и да маскирну униформу није поседовао, што се може проверити у касарни „Козара“, где је и када задужио униформу, јер уколико још увек постоји касарна, тамо морају да стоје такви подаци.

Не сећа се да је код њега у батаљону било лице под надимком „Чела“ или „Ћела“, нити да је био у бригади. У јединици нису имали лице са таквим надимком. Зна да је било

. У завршној речи, оптужени Чанковић Митар се придружио завршној речи свог браниоца и изјавио да се не осећа кривим и да ништа није урадио.

У завршној речи бранилац опт. Митра Чанковића, адв. Гордана Божиловић Петровић навела је да сматра да током доказног поступка није доказано да је оптужени извршио предметно кривично дело, те да из доказа изведених на главном претресу, осим исказа оштећеног

који се разликује од исказа свих саслушаних сведока и одбране окр. Чанковића, несумњиво произилази да оптужени дана 19.09.1995. године није долазио у насеље Кијево, када су хапшени и притварани цивили из тог насеља и када је лишен живота пок. . Укратко понављајући одбрану везано за кретање оптуженог у току септембра месеца 1995. године, његов боравак на Градачцу и долазак са тог подручја

у Сански Мост па даље на Грмеч у место Станићи, испод грмечке кориде, дужину останка оптуженог и његових сабораца у том месту у трајању од 4,5 дана, те силазак са Грмеча, указујући на њихов долазак у Сански Мост дана 22. или 23.09. а потом одлазак оптуженог у село Лужане, као и у вези његових навода везаних за провођење тенка до Кијева, навела је да су наводе одбране потврдили сведоци саслушани током доказног поступка и то _____ и _____, који су навели да су са оптуженим били у Санском Мосту и на Грмечу, где су остали три, четири или пет дана, да је сведок _____ навео да је дана 15., 16. или 17. 09.1995. године био са оптуженим заједно у аутобусу за Сански Мост и да су били заједно на Грмечу где остају 5-6 дана, као и да 20., 21. или 22.09. по одобрењу команде њих 15-20 бораца силазе и иду ка својим селима Томине, Лужане и Кијево. Указала је да је и сведок _____ навео да је са оптуженим био на Градачцу, па потом у Санском Мосту и онда на Грмечу, где остају 6,7 дана, као и да 20., 21. или 22.09. по одобрењу команде силазе и иду ка својим селима Томина, Лужане и Кијево, њих 15-20 бораца, да овај сведок тврди да су и он и оптужени на дан 19.09. били на Грмечу, а да је сведок _____ навео да је оптуженог упознао 21. или 22.09. када је дошао у Сански Мост са Грмеча. Осим тога, указала је на то да је удаљеност од Станића па до Кијева, где је стрељан оштећени, око 35 километара и да су оптужени и сведоци изјавили да нико није силазио са Грмеча без одобрења команде. Сматра да су сви наведени сведоци пред судом сведочили о овим одлучним чињеницама на напред описани начин и да су њихови искази доследни, међусобно сагласни, уверљиви и сагласни са одбраном оптуженог Чанковића, а нису доведени у питање било којим доказом изведеним током главног претреса. У погледу униформе, указала је да је оптужени у својој одбрани наводио да је носио сиво-маслинасту униформу, дводелну, са ветровком, на глави капу „титовку“, а да је од наоружања имао полуаутоматску пушку, те да су сви сведоци сагласно изјавили да је оптужени, као и други борци у то време, носио војничку СМБ униформу, зелену ветровку и амблем војске Р Српске, да нико није носио маскирне униформе или било које друге униформе. Налази да су сведоци били сагласни и у томе да, када су дошли Кијево, тамо нису затекли никога, да су куће биле напуштене и откључане, а осим тога никоме од сведока није познато лице под надимком „Чела“, нити да је неко носио мараму на глави. Бранилац оптуженог је у завршној речи указала и на узраст сведока оштећеног _____ у време када је последњи пут видео окр. Чанковића, односно да је тада имао 7-8 година, да оптуженог од краја 1992. или почетка 1993. године није видео, а да је у моменту када је _____ лишен живота, сведок оштећени имао 12 година. Сматра да је тврдња оштећеног да је он препознао Чанковића и да га је видео заједно са војником зв. „Чела“ који је на глави имао завезану мараму, те да је оптужени одвојио његовог оца и том приликом га лишио живота, неживотна, неуверљива и у супротности са изведеним доказима, а да су изјаве других сведока сагласне, уверљиве и доследне, и да потврђују у свему одбрану оптуженог. Надаље, бранилац

је у завршној речи указала и на то да су сви саслушани сведоци изјавили да су војници носили зелене СМБ униформе, зелене ветровке и на њима амблеме Р Српске, да нико није носио маскирну униформу и да су имали полуаутоматске пушке, па и окривљени, те како никоме од сведока није познато да је неки војник имао надимак „Чела“ нити да је неко носио мараму на глави, то овај податак указује да се ради о некој другој војној формацији. Закључује да је неприхватљив и неодређен исказ сведока оштећеног јер је он мењао свој исказ током поступка, везано за моменат његовог одвођења и када је његов отац лишен живота и да је јасно да оштећени није видео моменат када је лице које је лишило живота његовог оца, испалило метак, а да стоји чињеница да је у близини било још војника на лицу места, па се не може са сигурношћу закључити ко је од присутних војника пуцао. И сам оштећени је изјавио на главном претресу од 09.09.2015. године да се не слаже са изјавом од јануара 1996. године, те да та изјава коју је дао пред судом заправо није верно унета у записник и да су разлике у погледу одлучних чињеница последица незаконитог поступања суда пред којим је дао ту прву изјаву, налазећи да суд приликом првог испитивања није поступао у складу са одредбама којима се уређује кривични поступак и да су унете ствари које нису тачне и које наводно није навео, те да такво схватање вођења поступка угрожава правну сигурност, изазива привид незаконитог рада суда и обесмишљава правну помоћ између судова и саслушања пред замолним судом, а пре свега указује на непоузданост као сведока и упућује да се његовим исказима не може и не сме поклонити вера, јер у жељи да идентификује кривца за смрт оца по сваку цену, недоследно и неуверљиво персонализује убицу у лику окр. Чанковића, а на кога могуће, убица подсећа, с обзиром на њихове малобројне сусрете и чињеницу да су се оптужени и сведок оштећени видели последњи пут пред догађај најмање 3 године раније. Сматра да нема доказа да је окривљени извршио ово кривично дело и да је вероватно дошло до грешке у препознавању, да не постоји било какав мотив на страни оптуженог да тако нешто уради, јер су њихове породице биле у добрим односима, те је предложила да суд окр. Чанковића ослободи од оптужбе на основу чл. 355 ЗКП.

Суд је у доказном поступку на главном претресу извео све неопходне доказе ради разјашњења кривично-правне ствари у питању. На предлог окривљеног и његовог браниоца на околност да су у време и на дан извршења кривичног дела били заједно са оптуженим на планини Грмеч и не само на дан извршења кривичног дела, већ и пар дана након тога, суд је прихватајући предлог одбране, испитао у својству сведока

. На главном претресу испитани су судски вештаци – вештак медицинске струке Проф. др Бранимир Александрић и вештак балистичар трасолог мр Мирослав Бусарчевић, који су по наредби суда са главног претреса претходно доставили писани налаз и мишљење од

03.03.2016. године, а путем видео-конференцијске везе испитани су сведок – оштећени и вештак специјалиста судске медицине – патологије др Џевад Дурмишевић.

На главном претресу одржаном дана 01.04.2016. године, суд је на основу чл. 405 ЗКП извршио увид у: извод из полицијског дневника Треће полицијске управе Сански Мост бр.20 на име од 20.01.1996.године, Службени извештај СЈБ, Сански Мост бр.13/11-02/06 од 20.01.1996.године, у фотокопију записника Основног суда у Санском Мосту бр.13/96 од 18.01.1996.године, пропратни акт са матичним картоном Општине Оштра Лука бр.03/58353/12 од 10.01.2012.године на име Чанковић Митра, наредбу Кантоналног суда у Бихаћу бр.010K00750913 КПП од 28.02.2013. године о ексхумацији посмртних остатака , записник Сектора криминалистичке полиције Бихаћ бр.05-07/03-6-255/13 од 21.03.2013.године о извршеној ексхумацији и обдукцији тела покојног , увид у извештај вештака др.Дурмишевић Џевада специјалисте судске медицине и патологије од 20.03.2013.године, увид у фотодокументацију и скицу лица места ексхумације и обдукције посмртних остатака бр.21/13 сачињену дана 20.03.2013.године од стране КМУП УСК-а Бихаћ, у акт Дирекције полиције, Министарства унутрашњих послова Републике Србије, бр.03/4-3-1 бр.230-5468113 на име Чанковић Митар, увид у извод из матичне књиге рођених Општине Сански Мост бр.05-13-1-969/13 од 27.02.2013.године на име , у извод из матичне књиге умрлих Општине Сански Мост бр.05-13-3-180/13 од 27.02.2013.године на име , извод из матичне књиге рођених Општине Сански Мост бр.05-13-1-369/13 од 23.04.2013.године на име Чанковић Митар, увид у уверење о држављанству Општине Сански Мост бр.05-13-4-214/13 од 26.04.2013.године на име Чанковић Митар, увид у фотокопију одлуке о проглашењу ратног стања "Службени лист Републике БиХ" бр.7 од 20.06.1992.године и фотокопију одлуке о укидању ратног стања "Службени лист Републике БиХ" бр.50 од 28.12.1995.године, као и увид у извод из казнене евиденције за осумњиченог Чанковић Митра издат од стране Треће полицијске управе Сански Мост бр.05-07/07-2-04-1-527/13 од 04.03.2013.године.

На истом главном претресу, прочитан је налаз и мишљење Службе за неурологију и психијатрију, Центар за друштвени опоравак, ЦБР Дома здравља Сански Мост за оштећену и налаз и мишљење специјалисте неуропсихијатрије, са отпусном листом Клиничког центра Бања Лука, о разлозима немогућности сведока – оштећене да приступи и буде непосредно саслушана на главном претресу, а прочитане су и изјаве оштећеног и достављене на захтев суда и записник сачињен дана 23.10.2015.године у предмету међународне правне помоћи Унско-санског кантона, Кантонални суд у Бихаћу бр.010K01041915 од 23.10.2015.године.

Наиме, сведок оштећена иако у више наврата од стране суда позивана да сведочи на главном претресу, није могла бити непосредно саслушана због болести. Изјавила је да није у могућности да приступи у суд ради давања исказа, као ни да свој исказ да путем видео конференцијске везе, а као разлог за такву одлуку је навела своје здравствено стање – да је инвалид, да је везана за инвалидска колица у којима може бити само сат времена, а да након тога мора да се одмори у постељи. Осим тога, указала је и да болује од високог крвног притиска те сматра да би пут до Сарајева за њено, већ нарушено здравствено стање, био угрожавајући, а што је све наведено у сачињеној службеној белешци Службе за помоћ и подршку сведоцима Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине С.бр. 35/15 од 16.04.2015. године.

У вези са њеним здравственим стањем, сведок оштећени је на главном претресу одржаном дана 09.09.2015. године када је саслушан путем видео конференцијске везе, такође навео да његова мајка није у могућности да се одазове позиву суда и да дође у Београд да сведочи јер је стопостотни инвалид, рањавањем јој је оштећена кичмена мождина, десети и једанаести пршљен и не може се кретати. Осим тога и неколико дана пред наведени главни претрес доживела је опекотине.

У вези здравственог стања сведока оштећене, овоме суду је дана 05.11.2015. године путем међународне правне помоћи, достављен од стране Кантоналног суда у Бихаћу, Унско-санског кантона, уз допис бр. 01 0 к 007509 15 Мпом 3, записник сачињен дана 23.10.2015. године, са изјавом сведока оштећене у којој је она поновила да не може приступити на главни претрес у овој кривично-правној ствари из здравствених разлога, јер је након рањавања 2005. године остала стопостотни инвалид, односно непокретна, као и из других здравствених разлога због којих је била у болници, а у вези са којима је приложила напред поменути медицинску документацију – налаз и мишљење Дома здравља Сански Мост, Службе за неурологију и психијатрију, Центар за друштвени опоравак, ЦБР и отпусну листу Клиничког центра Бања Лука, Одсек неурохирургија од 01.08.2005. године.

Такође, путем међународне правне помоћи сведоци оштећени и су дана 23.10.2015. године дали изјаве на записник и сагласно изјавили да се придружују кривичном гоњењу који се пред Вишим судом у Београду, Одељењем за ратне злочине води против окр. Чанковић Митра, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст.1 КЗ СРЈ, а истовремено да не подносе имовинско-правни захтев према оптуженом.

На главном претресу одржаном дана 01.04.2016. године, суд је обзиром да сведок оштећена која је стопостотни инвалид – непокретна, није могла бити саслушана ни путем видеоконференцијске везе, а да је постојала сагласност странака за увид у претходно дати исказ сведока оштећене, на основу члана 405 став 1 и 2 ЗКП, на сагласан предлог странака, извршио увид у исказ сведока–оштећене са записника Тужилаштва БиХ Сарајево, Сански Мост од 09.11.2010.године.

На истом главном претресу извршен је увид у извештај Института за нестала лица бр.01-40-3518/10 од 28.06.2010.године.

Након промене састава судског већа и отпочињања главног претреса изнова, странке су се сагласиле да се не позивају поново сведок-оштећени и сведоци саслушани у досадашњем току поступка. Суд је на сагласан предлог странака, на основу члана 405 став 1 тачка 2 ЗКП-а, на главном претресу одржаном дана 01.04.2016. године извршио увид у исказе сведока и са главног претреса од 27.02.2015.године, увид у исказ сведока–оштећеног са записника од 09.09.2015.године, изјашњење судског вештака др.Џевада Дурмишевића са истог записника, у исказе сведока са записника од 26.10.2015.године.

Надлежност суда

Одредбама чл. 3., 9. и 10. Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине прописано је да је Одељење за ратне злочине Вишег суда у Београду надлежно за вођење поступка за кривична дела из чл. 2 овог Закона, која су извршена на територији бивше СФРЈ, без обзира на држављанство учиниоца или жртве, а ради се о кривичним делима против човечности и других добара заштићених међународним правом и тешким кршењима међународног хуманитарног права извршеним на територији бивше Југославије од 01. јануара 1991. године, која су наведена у Статуту Међународног кривичног суда за бившу Југославију. Сходно томе, заснована је надлежност Одељења за ратне злочине Вишег суда у Београду за поступање у овом кривичном поступку.

Исказ сведока као доказно средство

Оно што је карактеристично за кривични поступак који за предмет има кривично дело ратног злочина, јесте велики протек времена од догађаја, односно то да су у највећем броју случајева, предмет разматрања догађаји који су се одиграли у неким случајевима и пре више од 20 година, као и да у највећем броју случајева, нису сачувани сви

материјални трагови, што исказе сведока фактички чини једним од главних доказних средстава. Управо из наведеног разлога, овај суд је посебну пажњу посветио оцени исказа сведока, не дозволивши да се, уколико се појави сумња у веродостојност и поузданост исказа, то тумачи на штету оптуженог Митра Чанковића.

На главном претресу дана 27.02.2015. године бранилац оптуженог, адвокат Гордана Божиловић Петровић предложила је да се пре испитивања оштећеног _____, одреди и обави његово вештачење у односу на његов узраст у моменту када се догађај десио и уопште једна веродостојност сведочења и изношења догађаја у односу на узраст, који доказни предлог је поновљен и на главном претресу дана 09.09.2015. године након сведочења сведока оштећеног _____, са образложењем да је након изјашњења овог сведока неопходно обавити његово неуропсихијатријско вештачење имајући у виду разлике у његовим исказима, разлике у сећању одређених детаља, а на околности као што је то наведено у претходном предлогу.

Наведени предлог браниоца оптуженог одбијен је као неоснован од стране суда. Оцена веродостојности исказа сведока и значај уочених разлика у исказима, по налажењу овога суда, супротно ставу одбране је задатак суда, а не вештака.

Дешавања у вези догађаја који је предмет овог кривичног поступка, одиграла су се у месецу септембру 1995. године, односно пре више од 20 година. Ова чињеница говори у прилог томе да није могуће од сведока - оштећеног _____, који је сведочио као очевидац овог догађаја, и у ком догађају је он изгубио свог оца, у више наврата испитиваног у току поступка, очекивати да се о појединостима догађаја и о његовом току, те и о неким околностима пре и након догађаја, изјашњава потпуно идентично, а у прилог томе нарочито је чињеница да је реч о сведоку који је у то време је био малолетан, а сам догађај је преживео. У вези са тим, треба истаћи да разлике које се евидентно појављују у исказима овог сведока приликом описивања неких детаља догађаја, никако не могу да буду разлог за закључак да је комплетно његово сведочење непоуздано, нити се тим разликама може обезвредити доследно сведочење о битним чињеницама, уколико је оно прихваћено као убедљиво, нити одређене неподударности обавезно цео исказ чине непоузданим. Стога је суд приликом оцене веродостојности и поузданости исказа сведока оштећеног _____ посебну пажњу поклатио управо разликама, у деловима исказа сведока о одређеним чињеницама, околностима, а посебно о учесницима самог догађаја, ономе што је претходило и што је уследило након истог, ценећи их како појединачно, тако и у вези са свим осталим доказима.

Искази прибављени путем регионалне сарадње

Након преузимања кривичног гоњења окр. Митра Чанковића, за кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, од Кантоналног суда у Бихаћу Унско-Санског кантона БиХ, у смислу одредби члана 41 Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима, овом суду су као саставни део списка достављени записник о саслушању _____ пред Основним судом у Санском Мосту од 18.01.1996. године, записник број Т20 0 КТР30000355 07 од 09.11.2010. године, састављен од стране Тужилаштва Босне и Херцеговине, Сарајево, Сански Мост о саслушању сведока оштећеног _____ и записник о саслушању сведока – оштећене _____ сачињен дана 09.11.2010. године од стране Тужилаштва БиХ, Сарајево, Сански Мост бр.Т20 0 КТР30000355 07.

У овом поступку сведок оштећени _____ и вештак специјалиста судске медицине и патологије др Џевад Дурмишевић испитани су путем видео-конференцијске везе коју је овај суд остварио са Кантоналним судом у Бихаћу и овакво испитивање обављено је у потпуности на начин предвиђен одредбама Уговора између Републике Србије и Босне и Херцеговине о правној помоћи у грађанским и кривичним стварима, имајући свакако у виду чињеницу да се ради о изузетку од начела непосредности предвиђеног чланом 402 ЗКП, али и да је странкама свакако било омогућено постављање питања, оптужени је имао могућност да захтева суочавање са сведоком-оштећеним _____

и да поставља питања вештаку. Наиме, сведок оштећени _____ је изразио страх од доласка у овај суд и прихватио је једино да, из разлога сигурности, сведочи путем видео-конференцијске везе, те с обзиром да се ради о исказу сведока који је веома значајан за утврђивање чињеничног стања, то су по оцени суда, задовољени сви критеријуми за прихватање оваквог начина саслушања сведока у конкретном случају.

Након што је саслушан путем видео-конференцијске везе са Кантоналним судом у Бихаћу, сведок _____ је и накнадно, у својој изјави датој на записник пред Кантоналним судом у Бихаћу, дана 23.10.2015. године, која је овом суду достављена преко Министарства правде Босне и Херцеговине дана 05.11.2015. године, поновио да у Виши суд у Београду, Одељење за ратне злочине није приступио због страха за сопствени живот и здравље, односно због своје сигурности, без обзира на то што му је предочено да ће имати обезбеђење, а као други разлог је навео то што живи са мајком која је стопостотни инвалид и о којој нема нико други да брине осим њега, те је не може оставити саму ни на један дан.

Осим тога, суд је водећи се начелом ефикасности и економичности поступка, одредио да се и вештак др Џевад Дурмишевић саслуша путем видео-конференцијске везе.

Треба посебно напоменути и да су приликом испитивања, сведоку-оштећеном _____ раније дати искази предочавани, а суд је раније дате изјаве третирао као саставни део исказа сведока оштећеног. Његови искази су третирани као један јединствени исказ, јер у супротном не би могли бити оцењени на адекватан начин.

Утврђено чињенично стање

Анализом и оценом свих изведених доказа, како појединачно, тако и у вези са осталим изведеним доказима, као и са датом одбраном оптуженог, суд је на основу изведених доказа, те начела слободног уверења у оцени доказа о чињеницама, на основу одредби чланова 16 и 419 ЗКП, закључио да је оптужени Митар Чанковић извршио кривично дело које му се у овом поступку ставља на терет у време, на месту и на начин како је то описано у изреци ове пресуде.

Неспорне и спорне чињенице

На припремном рочишту учињено је неспорним да је у време догађаја који је предмет оптужбе, на територији Републике Босне и Херцеговине постојао оружани сукоб између Армије БиХ с једне стране и Војске Републике Српске са друге стране. Оптужени током поступка није оспорио да је био учесник једне од страна у сукобу у време догађаја за који се терети, односно био је припадник јединице војске Републике Српске и то Првог батаљона Шесте санске бригаде, а то се закључује и из исказа сведока

испитаних на главном претресу, који су се налазили у истој јединици у којој је био и Чанковић Митар, док је сведок изјавио да је био припадник Шесте санске бригаде, да не зна ког батаљона, али мисли да је и оптужени Митар Чанковић био већ 1994. године у тој бригади. Припадност оптуженог јединицама Шесте санске бригаде потврдио је и сведок _____, припадник јединице Пете козарске бригаде, а осим тога ова чињеница се утврђује и из матичног картона на име Чанковић Митра, који је овоме суду достављен уз пропратни акт Општине Оштра Лука бр.03/58353/12 од 10.01.2012. године из кога произилази да је оптужени био припадник војске Републике Српске – ВЈ 7421 Сански Мост. Такође, оптужени у својој одбрани датој на главном претресу није оспорио познанство са покојним _____, као и да је познавао сведока оштећеног _____.

Остале наводе оптужбе одбрана је оспорила.

У изјави датој пред истражним судијом Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине, на припремном рочишту, као и на главном претресу, оптужени је оспорио да је дана 19.09.1995. године из групе ухапшених цивила у непосредној близини насеља Кијево, издвојио пок.

и лишио га живота, тврдећи да се уопште није налазио на том месту тога дана, већ да је био у месту Станићи, на Грмечу.

У свим датим исказима оспорио је и познанство са лицем под надимком „Чела“, односно „Ћела“, затим да је у периоду када се предметни догађај одиграо, током септембра месеца 1995. године сретао , за кога је на главном претресу тврдио да уопште није био у његовом батаљону. Пред истражним судијом је оспорио да је ошт. виђао током рата, тврдећи да се тога не сећа а ову изјаву је оповргао на главном претресу. У свим датим одбранама оспорио је да је било када носио маскирну униформу и да је постојао грб Шесте санске бригаде, тврдећи да никада није носио никакав амблем, осим ознаке војске Републике Српске.

Друштвено-политичка збивања

Република Босна и Херцеговина је 03. марта 1992. године прогласила своју независност, а убрзо затим су Европска заједница и то 06. априла, а САД 07. априла 1992. године, признале независност БиХ која постаје чланица Уједињених нација 22. маја 1992. године. Поменути догађаји представљају опште познате историјске чињенице.

Одлуком Предсједништва Републике Босне и Херцеговине на седници одржаној 20. јуна 1992. године („Сл. лист БиХ бр. 7 од 20.06.1992. године) проглашено је ратно стање на територији Босне и Херцеговине, а исто је укинута одлуком Предсједништва Републике БиХ 22. децембра 1992. године, што се утврђује увидом у „Службени лист Републике Босне и Херцеговине број 50 од 28.12.1992. године).

Сведок испитан на главном претресу дана 26.10.2015.године, навео је да је град Сански Мост у то време имао цивилну власт и мисли да је на челу било лице које се звало а. У градовима и селима је била цивилна власт са полицијом или неким кризним или ратним штабовима, и полиција је била главна и спроводила је одлуке цивилне власти, док је војска била одређена да буде на ратишту.

Током поступка утврђено је да су се у време предметног догађаја на подручју око Санског Моста водиле борбе између војске Републике Српске и Армије БиХ, да су пробијане линије, а што је узроковало стално померање војних јединица ради одбране линија и прикључивање једних јединица другим ради попуне на положајима. Тако су, ради одбране тих места, а између осталог и услед опасности од покушаја оружаних формација армије БиХ да заузму Сански Мост дана 19.09.1995. године, јединице Шесте санске бригаде и део одреда Пете козарске бригаде, биле

присутне на том подручју, о чему су се изјашњавао сведок ,
као и сведок-оштећени .

Изјашњавајући се о дешавањима и кретањима војних јединица услед покушаја заузимања Санског Моста 19. септембра 1995. године од стране Армије БиХ, сведок је изјавио да је био ангажован у Петој козарској бригади као координатор за извођење активних борбених дејстава диверзанског одреда, а као старешина био је одређен да оцењује и упућује командире, јер је јединица била састављена од пет чета од по 100 људи и били су упућени на бихаћко ратиште. Када је одред дошао у крњи састав, није имао одговорност, али су га људи уважавали и поштовали, јер је био најстарији.

Прве војне снаге дошле су на одбрану Санског Моста када је био први покушај рушења тог града, а разлог за долазак Пете козарске бригаде и војне полиције у Сански Мост био је тај јер је падом западно-крајишких општина претио и пад Санског Моста. У Сански Мост су дошли на молбу команданата Шесте санске бригаде која је била на Градачцу и Пете козарске бригаде, а требали су да се врате да заштите цивилно становништво и имовину. Шеста санска бригада је добила задатак да иде десно и да изађе шумским путем кроз Грмеч, а Пета козарска бригада је имала задатак да изађе према Мркоњићу и да одсече тај део муслиманских јединица и спречи њихов продор. Постојала је процена од Пете козарске бригаде да им треба 72 сата да се бригада дислоцира и да дође до Санског Моста, са људством и техником. Међутим, први батаљон Пете козарске бригаде био је на одмору у Приједору, а када су чули за то, командант батаљона је примио наређење да одмах иду на Сански Мост. На бихаћком ратишту се догодила конфузија, нису могли задржати посавске јединице које су биле у саставу тог одреда, јер нико није желео да осматра шта они, Посавци, раде на Санском Мосту и они су са тог дела бихаћког ратишта напустили састав одреда, три јединице су отишле. Остао је део, односно једна чета 11. бригаде која је преноћила негде у Томини, или у неком селу горе, пошто је њихова матична јединица била на Кречићу. Осим тога, ту је остала и њихова чета од Пете козарске бригаде. Интерес приједорских јединица је био да заштите Сански Мост, јер 43. и Пета козарска јединица су из Приједора и у састав тих јединица су ушли људи из села око Приједора и око Санског Моста, а Шеста санска бригада је била састављена од људства из Санског Моста и из села око Санског Моста.

Наводи да је команда Пете козарске бригаде са војном полицијом дошла у Сански Мост 19. на 20. септембар. Када су они дошли у Сански Мост у граду су били и Муслимани и Срби. У међувремену им је јављено да и остатак бригаде долази на Сански Мост и они су их сачекали у команди која се налазила код куће чијег се презимена не сећа, у предграђу, на улазу у Сански Мост. Када су они дошли у Сански Мост, у

граду су били и Муслимани и Срби. По доласку, у Лужанима је био смештен део одреда у коме се он налазио, а који је формиран на брчком ратишту из састава Прве посавске, Друге посавске, Пете козарске, 11. дубичке и бијељинских „Пантера“.

У односу на ову околност, претходно је изјавио да се не сећа тачно када су дошли у Лужане, али мисли да је то било негде 17. или 18. септембра, пред први покушај пада Санског Моста који је био 19.09.1995. године (стр. 49 и 50 записника са главног претреса од 26.10.2015. године). У том периоду, негде око 20.09. видео је оклопно возило, али не зна чије је то било возило, јер су ту били људи који су се повлачили и туда су пролазили, али не зна где су отишли.

Овај сведок свакако није оспорио могућност да је долазак дела јединице Пете козарске бригаде у село Лужане, које се граничи са селом Кијевом, био 17. или 18. септембра, дакле уочи догађаја када је лишен живота . Такође, из његовог исказа закључује се да се команда Пете козарске бригаде налазила у Лужанима, а то је у свом исказу навео и сведок (стр. 17 записника са главног претреса од 26.10.2015. године) наводећи да је у Лужанима било доста војске, да је била команда или једног батаљона или бригаде Пете козарске, а то су видели другог дана када су се он и његов кум вратили у то место. И сведок је навео да мисли да је војни штаб Пете козарске био у Лужанима.

Сведок је навео да дана 19. септембра није видео Митра Чанковића, већ га је видео 21. на 22. септембар предвече. Наиме, његова јединица је очекивала ударне снаге из правца Мркоњића и нису планирали да им неко може доћи са леве стране, бочно, фактички иза леђа. Недалеко одатле имали су неке артиљеријске јединице, а њихов задатак је био да их штите. Међутим, група која је дошла, спустила се са Грмеча шумским путевима. Окр. Чанковић Митра је видео тада када је са осталима сишао са Грмеча, у групи између 35-40 људи која је дошла близу команде, код куће , која се налазила на самом улазу у Сански Мост. Ту је настао неспоразум, јер се тај пут, одакле су они дошли, налазио његовој чети иза леђа. Када се та група војника са Грмеча спустила у Сански Мост, дошли су близу њихове команде и када су их његови војници, који су пратили силазак и уочили их, скоро је дошло до међусобног убијања. За те који су сишли са Грмеча није се знало из које су јединице јер нису имали никакву комуникацију. Међутим, он је препознао међу њима неке људе из Санске бригаде по физиономији и тако спречио потенцијални сукоб. На себи су имали обучене зелене ветровке, старе униформе и мисли да није било маскирних униформи. Када су се смирили, са тројицом или четворицом је отишао код команданта који је прихватио да они остану и да се придодају Петој козарској бригади (између осталог и Чанковић Митар) јер су у питању

мештани и познају терен, а његова бригада је требало да активно учествује у борбама према Кључу. Не зна да ли је то и званично заведено, можда код команданта бригаде , који је и донео одлуку да се они припоје. Он лично није имао потребу да то заводи у неким књигама, јер нису били директно везани за његову јединицу.

Прво вече од сусрета, када су дошли са Грмеча, отишли су код Митра кући. Митар га је молио да преноћи код куће и он му је то дозволио уз обавезу да му се јави ујутру и тако је и било. Мисли да је то био 22. септембар или ту негде.

Оптужени Чанковић Митар у изнетој одбрани је изјавио да су их по доласку у Лужане дочекале јединице Пете козарске бригаде и могли су се изубијати између себе, јер им нису веровали да су они из Шесте санске бригаде. Логичким повезивањем њихових исказа јасно је да се команда дела Пете козарске бригаде налазила у Лужанима дана 19.09.1995. године, управо онога дана када је лишен живота ошт. , а тој јединици се придружио и део јединице Првог батаљона Шесте санске бригаде у којој се налазио оптужени. У односу на околности које описује сведок оптужени Митар Чанковић изјављује да је након што је преноћио у својој кући у Лужанима, други дан, целог дана био на путу код команде Пете козарске бригаде, а која је била смештена на магистралном путу за Кључ јер је као војник био дужан да се јави и јавио се у јединицу Пете козарске бригаде јер су претходног дана имали дуел и могли су да се изубијају, али је тешко да је то негде заведено, јер се тада није водила евиденција. Наводи и да у групи у којој се налазио није било 30 војника већ 7 до 8 и тврди да је то било или 22. или 23. септембра.

Сведок даље наводи да је први покушај рушења Санског Моста, односно освајања тог града од стране војске БиХ, који је био 19.09.1995. године, одбијен од стране Првог батаљона Пете козарске бригаде и дела једне чете која је била у његовом саставу, те су успели да задрже контролу над тим местима. (стр. 61 записника са главног претреса од 26.10.2015. године). И сведок потврдио је да је први покушај рушења Санског Моста био 19.09.1995. године, али је одбијен. Након што је одбијен напад муслиманских снага, у Санском Мосту се нормално живело и када су ишли у прво извиђање није било становништва ни српског ни муслиманског, нису биле запаљене цамије нити цркве. Главне борбе су се одвијале од понтонског моста који је био срушен на Сани, на прелазу према Кључу и ту је било главно наступање јединица, као и десно од понтонског моста, према Горњој Саници.

Очигледно је да су јединице Пете козарске бригаде, на подручју Санског Моста и око тог града, биле присутне уочи 19.09.1995. године и тога дана, када су војне снаге биле упућене на подручје око тог града, ради његове одбране, а из исказа сведока управо

произилази да су тога дана када се одиграо догађај у коме је његов отац лишен живота, била присутна и Шеста санска бригада и чини му се Пета козарска бригада и да је дана 19.09.1995. године, оштећени је лишен живота.

Сведоци предложени од стране одбране - изјашњавали су се да су се у месецу септембру налазили са својом јединицом на Градачцу, да су били учесници борби које су се одвијале на том подручју и да су били припадници Првог батаљона Шесте санске бригаде.

Сведоци и су се такође изјашњавали о дешавањима која су била везана за њихов силазак у Сански Мост, с обзиром да је постојала опасност од заузимања тог града од стране муслиманских јединица, у време њиховог боравка на Градачцу, те су јединице Првог батаљона Шесте санске бригаде добиле наредбу да се са Градачца пребаце у Сански Мост, а након тога су аутобусима пребачени на подручје Грмеча, на Станића брдо, где су нападнути од стране муслиманских снага, а након што су одбили њихове снаге, неколико дана су поједине јединице остале на том подручју.

Сведок је навео да је септембар месец био јако компликован на том подручју и да се тада између осталог и њихова јединица Шесте санске бригаде, налазила на Градачцу. Сматра да је највероватније кризни штаб, и цивилни и војни, био у Санском Мосту. Линије су пукле негде на бихаћком ратишту и претило је да Сански мост падне. Услед опасности од пада Санског Моста, са Градачца су пребачени на подручје Грмеча, с тим што су по изјавама

са Градачца прво дошли у Сански Мост, а потом су пребачени аутобусима на Грмеч, односно на Станића брдо или Међеђе брдо. Након неколико дана боравка на подручју Грмеча, сазнали су да је пробијена линија у близини њихових кућа које су се налазиле у Кијеву, Томини и Лужанима, што је био разлог да се поједини војници сиђу са Грмеча у своја села, односно у Сански Мост, како би заштитили своје породице, а о томе се изјашњавао у својој одбрани и окр. Чанковић Митар.

И сведок је навео да, када је речено да ће Сански Мост бити нападнут, отприлике је један батаљон санске бригаде дошао на Сански Мост и упућен је одмах на грмечко ратиште. Очигледно је да се ради управо о Првом батаљону Шесте санске бригаде.

Сведок, командир вода у Првом батаљону Шесте санске бригаде, учесник у ратним сукобима који су се у септембру месецу 1995. године водили на територији Санског Моста и тог подручја, у чијем воду се налазио и оптужени, изјавио је да су се налазили на линији

Градачац када се прочуло да су Муслимани провалили линију и да су ушли у Сански Мост, а пошто су имали породице у селу, тражили да се преместе да би видели шта се дешава. Када су из Градача дошли, отишли су према Грмечу. Ишли су према Дабру, месту Станић, али су се по доласку сукобили са муслиманским снагама одмах по изласку из аутобуса. Успели су да успоставе линију, а Муслимани су се повукли. Петнаест дана након освајања те линије они су остали да је чувају.

Како овај сведок наводи, једина наредба коју су ту имали била је да из Градача дођу горе, а када су се расули, више није било никакве наредбе. На Станића брду су били распоређени по рововима. Нису могли ићи нигде, нису се смели повлачити јер су морали држати линију. Наводи да су Муслимани пробили линију и у Кијеву и мисли да је тада дошла Пета козарска бригада из Приједора и успоставила линију којој су се потом други људи прикључивали. У једном тренутку, њихова јединица се прикључила Петој козарској бригади, која се ту већ налазила. Мисли да је пробијена линија код Трамошње када су се они налазили на Градачцу, али не зна тачно.

Чињеница да су се припадници Шесте санске бригаде прикључили Петој козарској бригади потврдио је у свом исказу и сведок (стр. 65 записника од 27.02.2015. године) наводећи «Муслимани су били у Кијеву, прошли горе некуда, провалили у Кијеву и тада је ваљда дошла Пета козарска из Приједора и она је успоставила горе линију и људи су ишли горе, прикључивали се тој линији».

Сведок је изјавио да је у време овог догађаја био припадник војске Републике Српске, Првог батаљона Шесте санске бригаде. Био је везиста. У то време, са више страна су пробијане линије, а између осталог, линија је пробијена и у селу Пијевце, у Лужанима и у Томини. Са Градача су дошли у Сану, Сански Мост. Не зна колико их је дошло на Станића брдо, нити зна ко је то организовао, али зна да су била два санска аутобуса (стр. 103 записника са главног претреса од 27.02.2015. године). Иако су им рекли да нема никога, по доласку на Станића брдо се заупцало и био је кркљанац. Са Градача су сви дошли на Станића брдо, зна да је ту био и оптужени Митар Чанковић који је ту ту провео четири, пет дана. Окр. Митра Чанковића познаје од малих ногу, били су комшије. Није знао да определи када су дошли са Градача, не зна тачно ни дан, ни датум (стр. 88 записника са гл. претреса од 27.02.2015. године). Њих мештана из Лужана било је између 10 и 15, не зна тачно. Сећа се да је, осим опт. Чанковића, ту био и његов брат син од његовог другог брата, брат . Командир чете им је био и он је командовао, а њихов заповедник је био ,

али он са њима није био ту. Туда су се развукли, узели су линију и чували су је. Формацијски нису имали камионе нити оклопна возила.

У односу на наведене околности, сведок је изјавио да је негде половином септембра, не зна тачан датум – 15., 16., или 17. септембра (стр. 11 и 12 записника са главног претреса од 26.10.2015. године), први батаљон Шесте санске бригаде добио наредбу да се са Градачца возом пребаци из Милошевца у Приједор, а из Приједора аутобусима за Сански Мост, јер су линије пробијене негде на бихаћком ратишту и претило је да Сански Мост падне. Датума се не може сетити пошто се све дешавало у септембру месецу, али зна да углавном пре половине септембра нису кренули са Градачца. Не сећа се тачног датума када су кренули возом, а у Приједору су се припадници првог батаљона Шесте санске бригаде укрцали у три или четири аутобуса. Било их је између 250 и 300. На улазу у Сански Мост одвојени су на пут за Крупну и упућени на подручје Грмеча. Не зна тачно локацију, али негде код Међећег брда, истоварени су и фактички одмах по изласку је настала борба, јер су се муслиманске јединице већ ту, на Међећем брду, налазиле. Стизале су јединице, различити батаљони, сански, све је било подигнуто што се могло подићи. Неколико дана, 4, 5, 6 је вођена борба и ту су муслиманске јединице заустављене, а његова Томањска чета је држала појас Станића брда. Био је у истој чети у којој је био Чанковић Митар. Виђао га је на Станића брду, а и када су дошли са Градачца, видео га је у аутобусу (стр. 15 записника са главног претреса од 26.10.2015. године). Информације са терена су добијали путем везе.

Сведок испитан на главном претресу дана 26.10.2015. године, наводи да је родом из Кијева, познаје окр. Митра Чанковића јер су комшије, живели су у селима која су се налазила једно до другог. Био је припадник Шесте санске бригаде од јануара 1994. године. Мисли да је у тој бригади, када је он дошао, био и Чанковић Митар, а не сећа ко им је био командант. Налазили су се на Градачцу када су добили дојаву да морају ићи на Сански Мост. Прво су дошли до Приједора, а потом аутобусом до Санског Моста, где су са Градачца дошли 16. или 17. септембра или половином септембра. Потом су отишли на Грмеч, Међеће брдо где су се налазили 6 -7 дана (стр. 24 записника са главног претреса од 26.10.2015.), односно 5-6 дана, односно 4-5-6 дана (стр. 29 наведеног записника), с тим да прецизно не може да се сети. Ни на питање да ли је 19.09.1995. године био заједно са Чанковић Митром, сведок није могао поуздано да одговори, изјављујући да су били горе на Грмечу, на Међећем, односно Станића брду када су дошли са Градачца, негде око 16. – 17.09., не може да се тачно сети, били су горе 4, 5, 6 дана, не зна тачно.

Сведоци

изјашњавали су се о томе да су по доласку на Грмеч, дошли до сазнања да су на подручјима у близини Санског Моста, где је један

број војника имао породице, пробијене линије, а што је био разлог да одређени број војника крене са Грмеча ка Санском Мосту и околним селима, са намером да види шта се дешава са њиховим породицама, како би их заштитили. Иако су се ови сведоци изјашњавали о њиховом доласку на Грмеч и о периоду колико су тамо неки од њих остали пре него што су пошли ка Санском Мосту, оно што се очигледно утврђује из исказа ових сведока јесте да се ниједан од њих није могао поуздано изјаснити о томе када су кренули са Градачца на Грмеч, Станића брдо, којом приликом су се неки од њих спустили и у Сански Мост, ни о томе када су стигли на Грмеч, колико су дана остали ту на Грмечу - Станића брду, када су кренули са Грмеча, већ се непрецизно крећу у оквирима од по неколико дана. Посебно у датим исказима ови сведоци не потврђују децидно да је било ко од њих дана 19.09.1995. године био заједно са оптуженим Чанковић Митром, нити је било ко од сведока поуздано потврдио да се оптужени Митар Чанковић дана 19.09.1995. године није налазио на месту извршења кривичног дела.

Сведок је пред судом изјавио да је као везиста о догађајима је обавештавао само свог команданта, њему су јављали са линија других чета. Када је пробијена линија код села Пијевце, које се налази на удаљености мањој од једног километра од његовог села Лужани, о томе је обавестио команданта, а не зна како су сви сазнали и пре њега да је линија пробијена и да је један батаљон напустио положај, да су напуштени Пијевци, да је батаљон повучен, да је армија БиХ дошла до Томине и до Лужана. Од момента заузимања линије, до момента пробијања линије у Пијевцима, прошло је три, четири дана. Након што се сазнало да је на подручју Томине пробијена линија и да су тамо вођене борбе, један број војника је кренуо са Грмеча ка Санском Мосту да виде шта се дешава са њиховим породицама, али не зна да ли су отишли баш на дан када је пробијена линија. Поједини борци из Лужана, десетак њих, провели су на Станића брду четири, пет дана (стр. 88 записника од 27.02.2015. године), односно три, четири дана (стр. 89 записника од 27.02.2015. године), датум не зна, а онда су отишли, с тим што се претходно нису удаљавали од тих места где су били стационирани, од линије коју су држали. Нису сви одмах отишли, одлазили су у групама. Отишао је и његов брат али касније, након одласка једног броја војника, он је остао још дан, два, три, а он лично је остао горе са војском. Он је остао горе у Станићима и не зна шта се доле дешавало. Он лично није имао комуникацијску везу са Петом козарском бригадом.

Овај сведок је првобитно изјавио да се не сећа, односно да опт. Митра Чанковића, након што су дошли аутобусима у Станиће, више није виђао, већ да га је следећи пут видео тек након 10-15 дана на Корчаници (стр. 95 записника од 27.02.2015.). Међутим, у току свог даљег излагања, изменио је свој исказ наводећи да је оптуженог видео када је дошао, да је оптужени ту био три, четири дана, да га је тада виђао, с тим

да истовремено тврди да се нису сретали нити комуницирали јер је он био у команди, а заправо је само једном прошао линију, био је код

. Команда се налазила на Станића брду а на Међећем брду које се одмах испод налазило, на 50 или 100 метара, била је линија. (стр. 96 записника са гл. претреса од 27.02.2015. године). На питање колико је често одлазио на линију, међу борце, навео је да није одлазио, а на питање како му је познато да је Чанковић отишао после три – четири дана са линије, сведок изјављује да га је тада, након три-четири дана видео. Да је окр. Митар Чанковић отишао са још двојицом, тројицом, познато му јер је прошао линијом, а они који су били са Митром у рову, рекли су му да је отишао. Наиме, је касније пронашао у рову, тако и зна да они нису одмах отишли, али не може се сетити од кога је конкретно чуо да је отишао Митар Чанковић. Такође, наводи да је четири – пет дана све виђао, а након тога не (стр. 109 записника са гл. претреса од 27.02.2015. године). Иако је на стр. 96 наведеног записника изјавио да са Чанковићем није комуницирао, и да је био у команди, на стр. 107 записника са гл. претреса од 27.02.2015. године, сведок наводи да није био у команди, већ да је био између линија и да је између чета имао везу, да би на страни 108 поново навео да је био у четној команди. Након боравка на Градачцу он није одлазио до Кијева. Изјавио је „...ја нисам од августа, ја нисам више отишо у Сану». Остао је у Станићима, више се није враћао јер је Сана пала. Не зна да ли је у време док је био горе у Станићима, било неких убистава у Кијеву.

Сведок је изјавио да су на Грмечу сазнали да су муслиманске снаге дошле близу њихових кућа. Не сећа се како је то јављено, да ли везом, мисли да је та информација ишла од уха до уха. Борбе су се водиле према Кључу, а у Томини је пар људи убијено. Са Грмеча нису сишли на свој захтев, дошла им је смена, људи који ће сменити њихов вод и то је био услов да иду кући. Нису се спустили на своју иницијативу. Након што су горе добили смену, отишли су кућама да виде своје породице. У групи која је сишла са Грмеча било је између 30 и 40 људи, не зна тачно, силазили су заједно и Митар је био са њима у групи и сви заједно су дошли до Санског Моста. Са Грмеча су се спустили негде 20., 21. или 22. септембра. Када су се спустили са њима је био и Митар Чанковић, а били су и други чијих имена не може да се сети, осим свог кума и и још неког његовог комшије. Било је расуло и свако је тражио своје. Приликом силажења није долазило до неких инцидената или до контакта са Армијом Босне и Херцеговине.

И сведок је у вези са тим навео да су за време њиховог боравка на Станића брду, чули да је од подручја Кључа проваљена линија, где су њихова села – Томина, Кијево и Лужани, односно страна од Кључа из Санског Моста према Бања Луци и чули су да је део Пете козарске дошао на то подручје и да су вођене борбе у

подручју Томине. Није сигуран колико је времена прошло од момента када је дошао на Грмеч, до момента када је сазнао да је проваљена линија, али зна да није било мање од четири, пет, шест дана (стр. 14 записника са гл. претреса од 26.10.2015. године). Пошто је део људства био родом са тог подручја и имали су породице тамо, инсистирали су да се пусти бар 15 – 20 људи, не зна тачан број, да оде и да види шта се на том подручју њиховог дела, дешава. Он лично је решио да иде јер је имао

. То им је одобрено четвртог, петог или шестог дана, не сећа се, од стране команде батаљона – команданта или заменика, није сигуран, те су кренули пешке са Станића брда. Информације са терена су добијали везом. Био је хаос, војска се одједанпут расула, један батаљон бригаде се пребацио горе, а линије су пукле. Не сећа се ко им је лично рекао да може група људи да иде, углавном петнаестак, двадесет људи није имало препреке да оде да виде шта се дешава. Нису стихијски сишли, чекали су 4, 5, 6 дана, дошао је раднички батаљон. Горе на линију је дошла војска, али они нису могли добити смену да би могли отићи кући на нпр. 15 дана, већ су фактички издејствовали да оду и да виде шта им се дешава са породицама и то је био разлог да он сиђе са Грмеча, пошто су већ биле борбе.

Овај сведок се изјашњавао да је њих петнаест (негде каже двадесет), који су били са угрожених подручја – Кијево, Томина и Лужани, кренуло пешке са Станића брда после 12 поподне, а можда и после 11, а након што му је предочено да је опт. Чанковић изјавио да су кренули у 09 часова, преподне, изјавио је да су кренули свакако после доручка, који није могао бити пре 09 – 10 сати. Ишли су сви заједно, нису се смели раздвајати. Познавао је све који су са њим сишли, али се тачно не сећа ко је том приликом био. Сећа се и једног из Илиће. Са њима је са Градачца кренуо и окр. Митар Чанковић (стр. 10 записника са гл. претреса од 26.10.2015. године). Од Станића брда до Санског Моста има око 15-20 километара и до тамо су путовали до предвече. Током силажења нису имали никакве инциденте, нити су се срели са Армијом БиХ. Предвече су стигли у Здену, која је нека врста предграђа Санског Моста и тада су се разишли са Митром Чанковићем, кога је следећи пут видео другог дана по повратку у Лужане, фактички након два дана (стр. 11 записника са гл. претреса од 26.10.2015. године) и није га видео у Санском Мосту. Упитан да ли је 19.09.1995. године био са оптуженим Чанковић Митром, да ли то може да каже, сведок

је избегао конкретан одговор наводећи «па не могу се сетити датума, али смо били док год нисмо се спустили са Станића брдо у Сански Мост. Не знам датум када смо, то не могу, то је 19., то не могу да одговорим на то питање».

По оцени суда, очигледна је намера сведока да свој исказ прилагоди наводима исказа оптуженог Чанковић Митра који су му предочени, како у погледу времена када су кренули са Станића брдо

тако и у односу на наводе оптуженог Чанковић Митра да је дана 19.09.1995. године био заједно са оптуженим Чанковићем, но јасно је да ни овај сведок у свом исказу не потврђује да је дана 19.09.1995. године био заједно са оптуженим Митром Чанковићем. Супротно наводима одбране оптуженог Чанковића који тврди у датој одбрани да је са сведоком _____ из Санског Моста наставио ка Лужанима, из исказа сведока _____ се поуздано може закључити да са оптуженим Чанковићем из Санског Моста није продужио даље према Лужанима и да је оптуженог Чанковића срео у Лужанима после два дана.

Ценећи наведене исказе сведока _____, _____ и _____, закључује се да су по доласку на Грмеч припадници Првог батаљона Шесте санске бригаде имали изненадни сукоб са муслиманским јединицама, да су их савладали и да су на Станића брду након тога поставили одбрамбену линију, да је након њиховог доласка на Грмеч, пробијена линија у близини села Томина, Лужани и Кијево, одакле је био одређени број припадника јединице Шесте санске бригаде који су се налазили на Грмечу, те да је то био разлог због чега је један број војника напустио заузету одбрамбену линију да би видели шта се дешава у њиховим селима.

Иако су се сведоци _____, _____ и _____ изјашњавали на околности времена доласка на Грмеч, дужине боравка на Грмечу, односно Станића брду, те одласка појединих група војника са Грмеча ка Санском Мосту, а између осталог и оптуженог Митра Чанковића, нико од наведених сведока није потврдио тезу одбране да се оптужени Чанковић Митар на дан када је лишен живота _____, дана 19.09.1995. године налазио на Грмечу. Наведено није изјавио ни сведок _____ како то погрешно наводе његовог исказа интерпретира бранилац оптуженог у завршној речи, указујући да је овај сведок тврдио да су он и оптужени на дан 19.09.1995. године били на Грмечу.

Наведену чињеницу не потврђује ни сведок _____. Овај сведок исто тако није могао да се изјасни када је њихова јединица са Градачца дошла на Грмеч, односно Станића брдо, ни када је сишла прва група војника, у којој мисли да је био и окр. Чанковић. Он у свом исказу наводи да се та прва група војника спустила након три, четири до пет дана, када су се мало стабилизovali, успоставили линију, али није могао тачно да определи после колико дана су се спустили са Грмеча. Осим тога, у свом исказу он наводи да након што су изашли из аутобуса и успоставили линију оптуженог Митра Чанковића више није видео док су се налазили на Грмечу. Да оптужени више није са њима у Станићима, сазнао је како наводи можда четврти дан, пети, када је отишло више њих, који су напустили линију, јер је линија била празна. Не зна ни са ким је

оптужени сишао, али зна да је било људи из Илиће и Томине и да су ишли по групама.

У свом исказу наводи и да је касније схватио да је оптужени напустио линију и то када је видео да има све мање и мање војника, наводећи да је оптуженог последњи пут видео када су успоставили линију, а онда су се људи почели осипати те он није пратио када је ко отишао. Оптуженог је након тога, видео тек после 10 или 15 дана, кући у Лужанима, с тим што није могао да определи чак ни у ком је то месецу оријентационо било, те напомиње да је мислио да је то било у августу месецу, а заправо је било у септембру (стр. 73 записника од 27.02.2015. године).

Оно што се посебно уочава из исказа напред наведених сведока је то да се сведоци , и иако су се јасно изјашњавали о томе да су пребачени на Грмеч, о њиховом боравку и дешавањима на том подручју, односно сагласни су у односу на чињеницу да су са Градачца пребачени на Грмеч, (при чему поједини наводе да су претходно били упућени на Сански Мост и одатле на Грмеч), да су тамо боравили пар дана, али при томе ниједан од ових сведока, иако су на ову околност више пута питани на главном претресу, није се прецизно изјаснио о датуму када су кренули са Градачца, када су дошли на Грмеч, Станића брдо, односно Међеђе брдо, о томе колико је прошло од њиховог доласка на Грмеч до момента када поједини припадници те јединице силазе са Грмеча у Сански Мост, нити су могли навести тачан датум када су са Станића брда војници у групама кренули ка Санском Мосту и даље ка својим селима, односно ниједан од ових сведока није могао да определи колико је дана ко од њих, а посебно оптужени Митар Чанковић, на Грмечу провео.

Са друге стране, сведок није могао да одреди ни оквирно када су дошли са Градачца у Сану, Сански Мост, (одакле су касније отишли на Грмеч, односно Станиће), само зна да су остали три, четири дана, односно четири, пет дана, а навео је и то да се он од августа месеца није враћао у Сану.

Стога, оцена суда је да исказима наведених сведока који су на главном претресу саслушани на предлог одбране, није потврђена одбрана оптуженог да се он дана 19.09.1995. године, када је лишен живота , налазио на Грмечу, на Станића брду, као што то бранилац оптуженог закључује у завршној речи, већ да су њихови искази дати у циљу олакшања процесног положаја оптуженог, прилагођавањем навода њихових исказа претходно датој одбрани оптуженог, а ради усаглашавања са његовим наводима да се дана

**19.09.1995. године, када је лишен живота
није налазио у Кијеву.**

, оптужени

У прилог наведеног су и разлике у исказима сведока у односу на чињеницу да ли су кренули са Грмеча самоиницијативно или су линију напустили на основу одобрења команде да се спусте у Сански Мост.

Наиме, оптужени у својој одбрани тврди да им је командант батаљона преко везе јавио да могу ићи и да је њему лично везиста пренео да се могу повући када су други војници попунили линије.

У вези са тим наводима, сведок (стр. 91 записника од 27.02.2015. године) је изјавио да војницима који су хтели да напусте линију и оду у своја села, није пренео обавештење да то могу да учине, а на питање да ли је неко са њим разговарао о томе да би се вратио, одговорио је да је он некоме рекао да је пробијена линија у Пијевцима, да је повучен неки батаљон из тог места, да су прошли Муслимани и да мисли да је то рекао и Митру. Мисли да је тада командовао , који је био на Грмечу, али није био са њима у Станићима. Иако најпре наводи да не зна ко их је пустио да иду, након тога изјављује да су они, а међу њима и оптужени Митар Чанковић, питали команданта, а мисли да је то био , за одлазак, али одмах након тога мења ову своју изјаву наводећи да је био на Грмечу, али да није био са њима, да су они били у Станићима, а затим наводи да не зна да ли су они питали некога за одобрење. На питање да ли је он пренео путем везе команданту да они траже да напусте положај или је њима пренео да су добили одобрење да то учине, навео је „не“. Осим тога, сведок када му је предочено од стране суда да је опт. Митар Чанковић у својој одбрани на главном претресу изјавио да му је везиста преко везе саопштио да им је одобрено да могу да иду и да се врате, изјавио је да не зна и да се тога не сећа, и на питање суда категорично је потврдио да се не сећа да је са било ким комуницирао у вези повратка. Упитан да ли може да се сети уопште било кога из свог села са ким је разговарао да војници хоће да се врате у село, изјавио је „не, ја ништа нисам знао“. Чињеница да након тога овај сведок у односу на претходно дату изјаву да са оптуженим Чанковић Митром о одласку није разговарао и да га није видео на успостављеној линији на Градачцу, изјаву мења наводећи «ја мислим да сам њему рекао, нисам сигуран, али чини ми се да сам рекао и њему и био је још овај, из Кијева неки, не могу се сетити». Све наведено доводи до закључка да је сведок у својим изјавама недоследан, неодређен, неуверљив и очигледна је тежња овог сведока да својим исказом поткрепи предочене наводе одбране оптуженог Митра Чанковића.

Изјашњавајући се у односу на наведену околност, сведок
, иако је претходно изјавио да им је одлазак са Грмеча одобрен од стране команде батаљона, на питање ко им је одобрио одлазак изјављује „ја мислим да је, па не знам сада да ли је, не знам, верујте ми ни ко је тада био командир чете, да ли је командир чете дошао. Било је ту и неке цивилне полиције, са нама на Станићима. Ко је лично рекао да може група људи да иде, ја не знам тачно, али углавном нисмо имали препреке, значи петнаестак, двадесет људи није имало препреке да оде да види шта се дешава“.

Ни сведок не потврђује да је било одобрења команде за напуштање линије, већ само наводи да нису сишли на своју иницијативу, већ да су отишли када су добили смену.

По оцени суда, исказима сведока ,
није потврђена одбрана оптуженог да је са Грмеча кренуо по добијању одобрења од стране команде, те да му је то одобрење усмено пренео сведок , те је и у овом делу одбрана оптуженог оцењена као неуверљива и неистинита. Сведок који је изјавио да им је одобрено од стране команде батаљона да могу да крену, упитан да ближе одреди ко им је то одобрио и на који начин, ништа конкретније није могао да определи, а за кога оптужени тврди да му је као везиста, лично пренео да се могу повући када су други војници попунили линије, је наводима свог исказа оповргао ове наводе оптуженог.

О постојању наредбе за силазак са Грмеча, осим поменутих сведока изјашњавао се и сведок , командир вода у коме је био опт. Чанковић Митар. Овај сведок је навео да није добијена никаква наредба за силазак војника са Грмеча, а појединци су у групама ишли кућама, самионицијативно. Није им било дозвољено, као ни њему који је међу задњима дошао кући, али неке групе су отишле. Њему се нико, као командиру вода, није јавио, сви су одлазили самовољно, напустили линију, како се ко организовао, наводећи и да је, када су дошли на Грмеч било расуло, да је свако ишао где је хтео.

По оцени суда, из свих напред наведених исказа јасно произилази да оптужени Чанковић Митар није напустио линију и сишао са Грмеча у Лужане на основу одобрења команде, нити након доласка смене, већ да су се војници Шесте санске бригаде који су се налазили на одбрамбеној линији на Грмечу сами организовали и ишао је свако када и где је хтео, те је супротна одбрана оптуженог и у овом делу оцењена као неуверљива и неистинита.

Везано за даља дешавања по силаску у Сански Мост, оптужени Митар Чанковић је у својој одбрани тврдио да је од Санског Моста ка

Лужанима кренуло њих седморо, осморо заједно, да су са њим тада били сведоци обојица из Кијева, који су са њим из Санског Моста наставили пут ка Лужанима, а остале није познавао јер су из других села. И ови наводи оптуженог контрадикторни су исказима сведока .

Изјашњавајући се о дешавањима по силаску у Сански Мост, сведок је навео да је тамо била јединица Пете козарске бригаде, јер је та јединица добила задатак да их заштити одозго. Остали који су претходно са њима сишли са Станића брда ишли су и тражили своје породице, свако је имао некога у Санском Мосту. Борбе су већ вођене према подручју Томина, које је централно село на том подручју. То поподне су се раздвојили од Митра. У насељу Здена његов стриц је имао кућу. Он и његов кум одлучили су да неће ићи даље, пошто је војске било на све стране, стигла је Пета козарска, као и друге јединице, те су он и његов кум преспавали у кући његовог стрица, односно како наводи преспавали су у Санском Мосту, односно у Здени која се налази у предграђу тог града. У Санском Мосту окр. Митра Чанковића након раздвајања, није видео.

Сутрадан ујутру он и његов кум, су сами кренули пешке за Кијево. Од Санског Моста до Кијева централним магистралним путем до Кључа има 10 км, а путем којим су они ишли, попреко, има око 5, 6 или 7 километара. Села Томина, Кијево и Лужани су село до села. Ишли су према Кључу, тзв. „Кривом цестом“, попели се уз брдашце а потом се спустили у село Кијево. Није сигуран када су тамо стигли али зна да то углавном није било пре 20.09., могуће 20., 21. или 22. септембра. (стр.11 и 12 записника од 26.10.2015. године). Не може се сетити датума, осим да се све дешавало у септембру. Запазили су да у хрватским кућама није било никога, да нема цивила, да стока хода по баштама, да су неке капије отворене, неке затворене. Са магистрале Сански Мост – Кључ је асфалтни пут четири километра који иде кроз центар села. То село је било мешовито, насељено муслиманским и српским кућама, али је било потпуно празно, није било ни припадника Пете козарске бригаде, нити тенкова (стр. 12 записника од 26.10.2015. године). Након што су прошли тај део села, отишли су до кумове куће, која је издвојена ван села према бањалучкој регији, она је била закључана, није била дирана, није било борбених дејстава, нити је нешто запаљено. Након тога, према Бања Луци, на око петсто метара удаљености од куће његовог кума, налазила се кућа његовог деде, до те куће је такође отишао, али деду није нашао. Пошто је већ било поподне, вратили су се код кума и у његовој кући преспавали ноћ. Чуле су се борбе, гранатирала се Томина. Борбене линије су већ вођене према том подручју Томина које је главно село на том подручју. Деду је нашао сутрадан, а он се са кумом тога дана поподне, односно предвече вратио у Лужане.

Описујући дешавања након свог доласка у Сански Мост, сведок је изјавио да се у том граду налазила војска Пете козарске и Шесте санске бригаде. У Санском Мосту се растао са оптуженим Митром Чанковићем, кога је поново срео после 20. септембра, негде на Грмечу, не може тачно да се сети када, онда када им се јединица поново саставила, с тим што накнадно изјављује да је Чанковића поново видео када се формирала линија у Подовима. По доласку у Сански Мост, свако је ишао да тражи своју породицу. Он и његов кум отишли су код стрине и ту су преспавали, а ујутру су отишли у село Кијево, где је његов кум тражио свог деду али га није пронашао. У Кијеву није било становништва, не зна ко је те људе одвео и да ли су отишли самовољно. Он и његов кум су преспавали у његовој кући, а потом су се поново вратили до куће да траже његовог деду, и нашли су га тек другог дана. У то време није виђао опт. Чанковић Митра. Из Кијева су се вратили у јединицу која се налазила у селу Лужани, које је од Кијева удаљено 3 километра и то су повезана села. Село Лужани било је 100% српско село, док је Кијево претежно било насељено муслиманским становништвом (90%). По доласку у Лужане није било цивилног становништва, а затекли су војнике из њихове групе која је претходно сишла са Грмеча и мисли да су били неки из Пете козарске. Делу Пете козарске коју су пронашли на Подовима, код Илице, изнад Томине, прикључила се и њихова јединица. Не може да се сети да ли је у месту било оклопних возила, тенкова, транспортера. Командант његове чете је било лице које се презивало који је из Томине и био је у том месту. Ту су били неких 7-10 дана, а Чанковића је видео након што се формирала јединица у Подовима. Он је кући био два дана. Чанковића није виђао у Кијеву и последњи пут га је пре тога видео у Санском Мосту када су се и растали.

Очигледно је да оба ова сведока сагласно и децидно тврде да су се одмах по силаску у Сански Мост растали од Чанковић Митра, при чему сведок тврди да је Митра Чанковића видео тек након два дана, по повратку у Лужане, а сведок тврди да је оптуженог Чанковића видео у Подовима око 20. септембра, да не зна тачан датум. Ценећи као међусобно сагласне и истините исказе ових сведока у делу у коме детаљно и недвосмислено описују своје кретање након доласка у Сански Мост, то је оцењена као неистинита одбрана оптуженог и у односу на наводе да је тога дана, по доласку у Сански Мост са Грмеча наставио из Санског Моста ка Лужанима заједно са сведоцима

Наведену чињеницу да су се у Санском Мосту сведоци и растали од опт. Чанковића, потврђују и наводи исказа сведока у делу у коме наводи да није присуствовао конфликту између оних који су дошли са Грмеча и војника јединице Пете козарске бригаде, што се по наводима оптуженог и сведока ,

десило по уласку у село Лужане групе у којој је био оптужени Чанковић Митар.

Суд је оценио као неосноване наводе браниоца оптуженог који је у завршној речи указао да оптужени није могао да лиши живота сада пок. и са разлога што су сведоци сагласни у својим исказима да када долазе у Кијево тамо не затичу било кога, ни цивиле, ни војску и да су куће биле напуштене и откључане.

Ово стога што из исказа сведока произилази да из Санског Моста ка Лужанима нису отишли заједно са оптуженим Чанковић Митром, као што то оптужени тврди, већ да су наредног дана након што су се растали у Санском Мосту са оптуженим Чанковићем, отишли у Кијево, а како сведок наводи не пре 20.09., када у Кијеву не затичу становништво, а што је у складу са наводима исказа сведока – оштећених, који у својим исказима изјављују да је дана 19.09.1995. године комплетно становништво села Кијево одведено. Очигледно је стога да је становништво из Кијева одведено пре доласка сведока

у Кијево, а што не значи истовремено да је одведено пре него што се оптужени Чанковић нашао у селу Кијеву. Са друге стране, сведок је навео да са Грмеча није силазио са осталим војницима, већ је остао горе, са командантом, те му није ни могла бити позната чињеница да ли је у Кијеву тада било становништва. Сведок

иако је најпре тврдио да у селу Кијеву није било цивилног становништва у време овог догађаја, на питање да ли је у Кијеву био у време догађаја, наводи да у село Кијево никада није «зашао у животу», а осим тога из његовог исказа произилази и то да са Грмеча није сишао у групи са окр. Митром Чанковићем, већ тек након неколико дана.

Обзиром на наведено, по налажењу суда сведоци не потврђују одбрану оптуженог да тога дана када је оптужени Чанковић Митар сишао са Грмеча и из Санског Моста кренуо ка месту Лужане и Кијеву, да у Кијеву није било муслиманског становништва, јер они то и нису могли уочити, с обзиром да сведоци и нису отишли истога дана у Кијево када су сишли са Грмеча, а сведоци нису ни силазили у то село.

Сведок је у даљем излагању изјавио да је тек другог дана, по повратку у Лужане, поново видео Митра Чанковића, односно фактички је оптуженог видео након два дана (стр. 10 и 11 транскрипта од 26.10.2015. године) и са њим тада није ни о чему детаљно разговарао. У Лужанима је затекао доста људи из тог места, који су били са њим у чети, људе из Пете козарске, можда је било и цивила. Мисли да је тамо била

команда Пете козарске бригаде, било је доста војске, међу којом су било скоро сви који су претходно сишли са Станића брда, а дошли су још неки, јер је линија на Станића брду попуњена другом војском па су њихови људи са тог терена пуштени да би се затворила линија према Кључу где се налазила Пета козарска. У Лужанима су и преспавали, а сутрадан пошто је недостајало војске, неких 30-40 људи томанске чете Првог батаљона је послато на испомоћ на обалу реке Сане према Санском Мосту, а мост за Кључ је био порушен. Нису знали ко је са друге стране, а тамо нису ни прелазили, већ су држали линију три, четири или пет дана. То се све дешавало у септембру месецу, крајем септембра, када је Пета козарска затворила ту линију према Кључу.

Сведок [] је такође пред судом изјавио да је цивилно становништво у том периоду бежало према Санском Мосту (иако није дефинисао припадности, очигледно је да се ради о становништву српске националности). Његова породица је отишла када је нападнута Томина. Потврдио је да је код Кључа, који је од Санског Моста удаљен око 21, 22 километара, пробијена линија. Пета козарска бригада је зауставила војску Босне и Херцеговине у Томини, а то место се граничи са Кијевом и Лужанима, налазе се у једном кругу. Када је нападнута Томина, Муслиманско становништво је напустило ту територију. Кијево није било нападнуто. На питање да ли је било војске у Лужанима и Кијеву, навео је да су видели људе када се његова група спустила са Грмеча (стр. 40 записника са главног претреса од 26.10.2015. године). По повратку из Кијева, вратили су се у јединицу која је била у Лужанима. Ту су били њихови војници из групе која је сишла са Грмеча, а ту је била и јединица Пете козарске бригаде којима су се придружили када су их пронашли у једном месту изнад Томине, на Подовима. Када су они дошли са Грмеча, организовали су се, направили су линију горе, у Подовима, код Илиће, поред реке Сане, код моста. Не зна како је [] погинуо, о томе нико није причао, а чуо је после рата да је [] убијен, али ко га је убио, не зна. Познавао је чланове породице [], јер су из истог села Кијева, налазили су се на отприлике километар удаљености.

Сведок [] припадник јединице Пете козарске бригаде, изјашњавао се у свом исказу о цивилном становништву на подручју Санског Моста у време овог догађаја. Објаснио је да је, након напада који је одбијен 19.09.1995. године, требало да заштите тај простор како муслиманске јединице не би дошле на Мањачу и како не би пала Бања Лука, те је њихова бригада ишла напред.

Неуверљиви су и животно нелогични наводи исказа сведока да ни данас нема информацију и не зна шта се дешавало са муслиманским становништвом из Кијева и дато објашњење да је касније сазнао да то није било искључиво муслиманско село, већ је ту било и Срба и окол су били Срби и у српским селима од мушког становништва били су само

старци, као и жене и деца, а у муслиманском делу је било мушко становништво које је хтелo да иде, било је људи којих је било и у Козарској и у Санској бригади, који су били муслиманске вероисповести који су били ангажовани у њиховим бригадама. Ово стога што овај сведок у свом исказу наводи да је као припадник Пете козарске бригаде био координатор за извођење активних борбених дејстава диверзантских одреда, да је као старешина био одређен да својим искуством и знањем оцењује и упућује командире, да је у то време када су се они враћали са Бихаћа пукла линија код Санског Моста, да се тада догодио пад западно-крајишких општина од Бихаћа према Кључу, да је приликом опште офанзиве армије БиХ постојала претња пада Санског Моста. Први батаљон Пете козарске бригаде био је на одмору у Приједору, део једне чете која је била у његовом саставу добио је од команданта Првог батаљона наређење да одмах иду на Сански Мост, те је тај први покушај пада Санског Моста одбијен од стране Првог батаљона и чете у чијем се саставу налазио, а главне борбе су се одвијале од понтонског моста који је био срушен на Сани а што је прелаз према Кључу, при чему су у намери да заштите тај простор да не би дошли у ситуацију да им муслиманске јединице дођу на Мањачу, услед чега би дошло до пада Бања Луке, њихова јединица ишла напред, у смислу да је њихова бригада напредовала. Обзиром на ове наводе сведоке

било би логично да војска која долази на подручје Санског Моста где је претходно постојала само цивилна власт, има сазнања и претходно прибави сазнања о цивилном становништву места у које долазе, посебно имајући у виду да се ради о подручју са становништвом мешовите националне припадности и да су имали сазнања о постојању опасности од диверзаната супротне стране у сукобу. Да је нелогично и неприхватљиво изјашњење сведока да ни тада, а ни касније није сазнао шта је било са становништвом места Кијево, указује и његова изјава да су куће обилазили 19. или евентуално 20. септембра, тако што су куће отварали, гледали, да ништа није било исељено, ни дирано и да у Кијеву није било становништва, а допушта могућност да је било становништва тек након доласка војске и успостављања командног штаба Војске Републике Српске. Сведоцима

било је познато да је српско становништво измештено у Сански Мост, а оптужени Чанковић Митар у својој одбрани наводи да је њему било познато да је српско становништво тада избегло у Сански Мост, а да је чуо да су мештани Кијева били смештени у Шеховићима, да су у Пољаку у школи били Муслимани. Осим тога, сведок наводи да су били дужни да обезбеде маневарски простор да их неко не би заробио или побио, те су обишли шири круг, отприлике до близу Томине, Кијева и вратили се ка Здени. Свакако да је стога и сведок морао да има сазнања о судбини цивилног становништва на овом простору где је војска Републике Српске, Пета козарска бригада којој је припадао, успоставила команду.

Обзиром да се из исказа сведока _____ утврђује да су по одбијању напада армије БиХ, у циљу обезбеђења маневарског простора обишли шири круг у оближњим местима, да су куће обилазили 19. или 20. септембра тако што су куће отварали и гледали, то обилазак тенком места Кијево, Томине, према Хазићима, путем према Мањачи преко моста и назад, до Хазића на ком тенку се налазио и окр. Митар Чанковић у улози вође пута, при чему сведок _____ не опредељује тачан датум обиласка терена тенком, не потврђује одбрану оптуженог да је тада први и једини пут у том периоду био у Кијеву, нити искључује могућност да се оптужени Митар Чанковић у месту Кијеву могао наћи дана 19.09.1995. године.

Осим тога, исказ сведока _____ контрадикторан је исказима сведока оштећених _____, који су се међусобно сагласно изјаснили о доласку војске Републике Српске на подручје њиховог села Кијева, да су тада видели како војска тера цивиле из села.

Сведок _____ је у односу на ове околности у исказу датом пред Тужилаштвом БиХ Сарајево дана 09.11.2010. године изјавио да су почетком септембра месеца мештани Срби из њиховог села Кијева, становништво из пет кућа засеока Јојићи и Грковићи избегли обзиром да је Седми корпус Армије БиХ дошао на подручје села Врхпоље које је од њиховог села удаљено седам километара. У периоду од 15. до 18. септембра 1995. године гранате су почеле падати по њиховом селу и за то време они су бежали и враћали се кућама. Приликом једног скривања од граната, приметио је _____ који је са пушком пролазио испред њихове куће.

Дана 18.09.1995. године увече, из њему непознатих разлога, он, његови отац и мајка, стриц _____, стрина _____, стричевићи _____, _____ жена _____ и троје деце узраста од 3 месеца до седам година, отишли у оближњи засеок Џанановићи и сместили се у кућу очеве сестре _____ која је у то време боравила у иностранству.

Следећег јутра између 6 и 8 сати, његова мајка их је пробудила и рекла им је да је у село ушла војска и да одводе мушкарце, након чега су он, његов отац, стриц и два стричевића побегли из куће тетке _____. Иако тада није било никакве пуцњаве чула се галама у селу. Пошто је он био зрелији за свој узраст, а у то време је имао 12 година, заједно са оцем је изашао из куће. Сакривени у кукурузиште које је удаљено од 300-400 метара од ове куће, јасно су видели да војска тера становништво из њиховог села према сеоској џамији. Тада су чули да војска псује „балијску“ мајку а закључили су да не терају само мушкарце, него читаво становништво тог села. Том приликом је видео да је _____ а, жена _____, са осталим становништвом протерана из засеока Џанановићи

и претпоставио је да је тада и његова мајка отишла са тим становништвом (стр. 6, изјава од 09.11.2010. године).

На главном претресу дана 09.09.2015. године, сведок оштећени у односу на ове околности у свему је поновио наводе претходног исказа наводећи и да је његова мајка када је устала ујутру између 6 и 8 сати, дана 19.09.1995. године зачула галаму из доњег дела села, да је он заједно са оцем изашао из куће и да су ненаоружани бежали ка месту званом Бара и сакрили се у кукурузима, одакле су видели да кроз главни део села војска проводи жене и мушкарце из Кијева, цело становништво из Кијева, да војска иде кроз село и «чешља» кроз кукурузе и кроз путеве. Читаво време у селу Кијеву се чула пуцњава.

Наводи сведока-оштећеног у сагласности су, надопуњују се и чине логичну целину са исказом сведока-оштећене која је изјавила да је у септембру 1995. године почело гранатирање њиховог села. У тим данима жене су остајале у кућама, а мушкарци су се сакривали у њивама и оближњим шумама. Завладао је страх, те су из њихове куће отишли заједно са и његовом породицом у Џанановиће у кућу њихове сестре која је већ отишла у иностранство. Мисли да је то било 18.09.1995. године. Ујутру тог дана, пред саму зору, чула је вику и галаму. Неки мушкарци су спавали а неки су били будни и седели су. Чула је како неко виче „брже,брже“, и објашњава да је све то ишло «према њима» и да је то чула све јаче и јаче. Кроз прозор је видела како доста народа иде ка цамији, а поред њих иде војска, те је закључила да војска купи становништво и одмах је о томе обавестила све мушкарце у кући. Из куће су тада истрчали њен супруг, син, девер и његова два сина, али није видела где су они тачно отишли. Видела је само како трче низ степенице куће у којој су претходно преноћили.

Након њиховог одласка, кренула је ка својој кући са намером да узме нешто од ствари, јер је претпоставила да се више неће моћи вратити у кућу. Непосредно пред њеном кућом, на путу, чула је два војника војске Републике Српске, који су били у војничким шареним униформама, видела је да на њима имају амблеме али их није загледала. Ти војници су је сустигли и питали куда бежи, а она им је објаснила да је спавала у кући своје заове. Распитивали су се и о њеној кући, он им је кућу показала, те су јој рекли да су они већ били у њеној кући и претресли је, провалили и да тамо нису никога пронашли, те пошто су јој наредили да их води у кућу у којој су спавали, са њима је отишла у кућу. Пошто су тамо затекли и децу, им је рекла да је она спавала код ње и да је отишла да намири стоку. Потом су је ти војници поново одвели до њене куће у коју је, заједно са њом, ушао један од војника, а касније када су изашли напоље, тражио јој је новац, а када се заиста уверио да она нема новац, повео је према кући, у чијем

дворишту је видела једног црног војника. Добро се сећа тих војника, један је био старости око 25 до 30 година, плав, са собом је носио пушку. Тај војник је улазио у њену кућу заједно са њом. Други војник је био старости око 25 година, црн, средње развијености и он није улазио у њену кућу, већ је отишао путем према цамији.

У дворишту било је још војника. Ту јој је пришао црни војник који је са ње стргао руксак са стварима и бацио га. Питао је да му каже где се њени мушки налазе, али му је она одговорила да не зна, а то је од ње тражио и плави војник стављајући јој цев пушке у уста, а она им је поновила да не зна јер су мушки изашли пре ње из куће. Црни војник је такође држао на њеној слепоочници пушку и претио јој да ће је убити. То је било око 12,00 сати. Потом су је одвели до продавнице где је био један војни камион. Ту је било доста њиховог народа и војске РС, а камион је већ био напуњен мештанима села Кијево, ту су углавном били жене, деца и старци. Један од војника РС је ушао испод цираде и наредио им да предају сав новац и злато које су имали код себе, а после су их одвели у Шеховце и тамо су им рекли да се сами снађу око смештаја. Она је са комшиницом смештај нашла у кући њене мајке и брата .

Сведок оштећени је осим наведеног, изнео сазнања да је сто посто сигуран да су на том подручју на дан извршења кривичног дела 19.09.1995. године биле јединице Шесте санске бригаде и чини му се Пете козарске бригаде, а што је у прилогу закључка суда да је исказ сведока да није било становништва у селу Кијеву у периоду када они долазе, неистинит, неуверљив и нелогичан.

И сведок оштећени , као и остали саслушани сведоци није тврдио да су пре доласка Пете козарске бригаде и Шесте санске бригаде, на том подручју биле стациониране неке друге војне јединице, наводећи да је тада видео само припаднике Шесте санске бригаде и мисли Пете козарске бригаде, те се намеће потпуно логичан закључак да су управо ове јединице терале становништво из села Кијева на дан 19.09.1995. године.

Овде треба напоменути да је оптужени у својој одбрани тврдио да су, осим Пете козарске бригаде у Кијеву били и „Арканови“, а тамо их је видео када је проводио тенк. Како наводи били су у маскирним, сиво – маслинастим униформама, али не зна који је њихов задатак био, пошто су били на путу, било је неких и по кућама и то је видео са тенка у пролазу. Арканови нису имали командира вода, већ наредника, а да су они у питању рекао му је командир тенка. Сведок који је по сопственој изјави и изјави оптуженог био командир тенка, иако помиње разне војне формације које су се након пада западно-крајишких општина повлачиле и пролазиле на овом простору, не задржавајући се, «Арканове»

јединице не помиње, а ни сведок _____, а сведок оштећени _____ је у свом исказу навео да су „Арканови“ на то подручје дошли касније.

Сведок _____ на питање да ли је у време овог догађаја на овом подручју било добровољачких јединица, изјављује «могуће да је било», а упитан зашто тврди да је могуће изјављује «зато што је после, када се успоставила та линија горе према Кључу, када смо са ове стране Сане укључени у Пету козарску, наш један вод, отприлике 30, 40 људи и докле смо ми досезали, нама је речено да ће са Мањаче одозго, значи тај део од Чађавице према Кључу, да је дошло чак људи, неких добровољаца из Србије и тако да је то била веза горе» појашњавајући надаље да је то било када је већ успостављена линија (стр. 17 записника од 26.10.2015. године). Из његовог исказа произилази да је Пета козарска бригада у септембру месецу, пред крај тог месеца, затворила ту линију према Кључу. Наводи овог сведока сагласни су са исказом сведока-оштећеног _____ који је такође тврдио да „Аркановци“ тада, у периоду када је лишен живота његов отац, још нису били стигли, већ су стигли касније, након неких шест, седам дана када је он већ био у Шеховцима.

Сведок оштећени _____ који је дао изјаву дана 18.01.1996. године пред Основним судом у Санском Мосту, а саслушан је и од стране Тужилаштва БиХ у Сарајеву дана 09.11.2010. године и на главном претресу дана 09.09.2015. године путем видеоконференцијске везе, описујући даље дешавања, након што су видели из кукурузишта како војска тера становништво кроз Кијево, на главном претресу је објаснио да док су бежали они нису били наоружани. Нису видели ништа од тешког наоружања ни. тенкове. Ту су се задржали једно краће време, а потом су почели да се повлаче један за другим, у размаку до 20-ак метара и зауставили су се у месту званом Караула, где су остали мало дуже, односно како то у изјави од 09.11.2010. године прецизно наводи - на ливаду _____ која се налази непосредно испред шуме Грабеж. Млађи стричевић _____ који је био '72. годиште, вратио се десетак метара назад да би боље видео шта се дешава у селу, а након краћег времена дошао назад код њих и пренео им да војска „чешља село“. У вези са овим делом догађаја, сведок-оштећени је у изјави датој пред Тужилаштвом БиХ од 09.11.2010. године, навео и то да се након тога његов стриц _____ вратио назад ка селу, не зна из ког разлога, мисли да је и он хтео да види шта се дешава.

Суд је у потпуности прихватио исказ сведока оштећеног _____ у коме описује шта се дешавало од тренутка када он, његов отац, стриц _____ и стричевићи _____, напуштају кућу у Цанановићима, у делу у коме описује места којима се они крећу, те њихово опкољавање од стране војника Републике Српске и даље спровођење, налазећи да је његов исказ и у том делу детаљан и уверљив.

Чињеница да је сведок оштећени на главном претресу, описујући овај део догађаја, изоставио неке детаље које је изнео у ранијим изјавама - да је и његов стриц заједно са њима четворицом тог дана побегао из куће, али се касније, када су дошли у место звано Караула, вратио назад ка селу, није од значаја, нити је у супротности са његовом изјавом датом на главном претресу, а закључак суда је да се сведок-оштећени евидентно изјашњавао само о лицима са којима је био када је опкољен од стране војника.

Са њим су били његов отац, стричевић и млађи стричевић, који се вратио назад да види шта се дешава, а потом се поново вратио до њих, а они су се потом повукли према шуми Грабеж.

При доласку непосредно пред шуму, неких 10-ак метара до ње, зачули су пуцањ изнад главе. Пали су на земљу, а око њих се налазило у близини жбуње, били су брежуљци. Лежали су до једног брега, а све време изнад главе су им пролазили меци. Почели су их опкољавати и тражили су од њих да се предају. Том приликом видео је много војника, носили су маскирну униформу. У вези са тим, у истрази дана 09.11.2010. године је детаљно описао изглед војника наводећи да су ти који су их опколили, били у зеленим маскирним униформама са аутоматским пушкама, са дрвеним кундацима, без капа на глави, и са војничким чизмама на ногама.

Са њим су у том тренутку били присутни његов отац, стричевић и и када су их похватили, његовог оца, и су одмах почели тући. Водили су их преко Карауле према месту Главице, а све време су их тукли кундацима, ногама, чиме су стигли. Стричевиће а који је био 1967. годиште, као и његовог оца тукли су кундацима и чизмама док су још лежали на земљи, вичући на њих зашто су побегли, „да се можда придруже 5. корпусу“, а како је то навео у изјавио 09.11.2010. године.

Одвели су их испод куће , прошли су кроз воће и зауставили се у воћу . Од момента хапшења па до поменутог воћњака, ходали су 700, 800 метара.

Његовог оца и стричевиће су тукли све време, то је трајало можда пола сата. Били су већ кржави, сећа се да им је текла крв на уши и на уста, а онда су их ту зауставили. Од његовог оца су тражили документа, а он је извадио мисли, личну карту а имао је и нешто новца. У међувремену се појавио окр. Митар Чанковић, а ту је било још једно лице, војник кога он лично није познавао, али је чуо да су га други оловљавали са „Чела“. Од његовог оца тај други је узео новац и рекао „имамо за пијачу вечерас“.

У изјави од 09.11.2010. године сведок оштећени је другачије описао овај део догађаја наводећи да су окр. Митар Чанковић и још један њему непознат војник тражили новац од његовог оца, а он је из јакне извадио новац, личну карту и још нека документа, да се сећа да је Митар Чанковић поцепао личну карту и неке документе које му је његов отац дао, а други, непознат војник је на то рекао да сада имају паре за пиће. Отац је том приликом на себи имао јакну, а на ногама патике. Црни високи млађи војник који је био присутан је потом позвао некога по надимку „Чела“ након чега је то лице и дошло. „Чела“ је имао црну мараму свезану око главе, био је нижег раста, тамније пути и нешто је разговарао са Митром.

Ова изјава предочена је сведоку оштећеном на главном претресу, а сведок оштећени је објаснио да оптужени Чанковић Митар није лично тражио документе од његовог оца, већ човек који је био са њим, црн, мало нижи, звани „Чела“. Његов отац је извадио личну карту, а при себи је имао и нешто новца.

С обзиром да је сведок оштећени на главном претресу јасно определио тренутак у коме у воће долази окр. Митар Чанковић и да је на главном претресу детаљно објаснио када његовом оцу траже документа и новац, ко му то тражи, као и да је јасно определио радње лица зв. „Чела“ и радње опт. Митра Чанковића, по оцени суда претходни наводи сведока оштећеног у односу на ове околности не доводе у сумњу искреност исказа овог сведока-оштећеног у односу на остале одлучне чињенице.

Изјашњавајући се о познанству са оптуженим Митром Чанковићем, како у изјави од 09.11.2010. године тако и на главном претресу, ошт. је навео да је опт. Митра Чанковића лично познавао, јер је био њихов комшија, био је из села Кијева а живео је у засеоку Лужани удаљеном 4 км од њихове куће. Митар им је делио рачуне за ТВ претплату, био је инкасатор пре рата у селу Кијеву, виђао га је на свака три месеца, носио је пошту. Познавао га је јер се окр. Чанковић знао са његовом фамилијом. Школа у коју је ишао налази се близу места Кијево и куће се налазе близу школе, те је Митра виђао као и сваког другог поштара. Мисли да је Митар тада носио плаву униформу, али у то није потпуно сигуран. Описао га је са мало дужом косом, „мршуљавог“, црног, ништа није имао специфично. Знао је да је то Митар Чанковић јер му је тако рекао стриц. Познавао је све комшије Србе из целог места, већину њих који су се у близини налазили, знао их је из места Јојићи, Лужани, Крухара итд. Од његове куће до главног пута има 4 километра, а Митар Чанковић се одатле налази на око 200 метара. Пре догађаја од 1995. године, опт. Чанковића је последњи пут видео између 1992. и 1993. године, не зна тачно, када је његов стриц добровољно оставио код окр. Чанковића неке ствари на чување, моторку, млин. Вероватно је стриц имао поверења у Митра и те ствари му није оставио под принудом, већ

добровољно. Тада је и он ишао код Митра кући, зна да су ушли унутра и зна где се Митрова кућа тачно налази. Ишли су до куће у којој је Митар становао, у место Лужани. Пре догађаја није никада са њим причао. Зна да је то био управо Митар Чанковић, јер су га и његов отац и стриц лично познавали. Мисли да је Митар имао два сина, зна да је једног имао сигурно. Код Митра су се задржали око 2 сата. На питање оптуженог, потврдио је да га је видео да ради као _____ пре рата. Такође је навео да га 1992. године није видео у униформи, већ 1995. године, а да је код куће, 1992. године када су код њега довели ствари, био у цивилу. Изјаснио се да је његов стриц тада добровољно, као и остали мештани, однео ствари код оптуженог Митра Чанковића на чување када је почела пљачка имовине.

Описујући како је окр. Митар Чанковић изгледао када га је видео дана 19.09.1995. године, шта је носио на себи и да ли је био наоружан, сведок – оштећени је на главном претресу изјавио да је Митар био са наоружањем и да је на себи имао ознаку Шесте санске, имао је војну маскирну униформу, са мало израженом жутом бојом. На посебно питање браниоца да ли је Чанковић имао тај грб, и да ли се сећа баш њега, одговорио је „мислим, већина војника је имала грб 6. санске“. У изјави од 09.11.2010. године, сведок-оштећени је навео да је окр. Митар Чанковић, када је дошао, на себи имао војну маскирну униформу, био је без капе и био је наоружан неком пушком, а на униформи је имао амблем VI санске бригаде војске РС. Наводи и да је са десне стране у односу на њих, на неких 50 метара видео где одводе његовог млађег стричевића и било је неких 10 војника са њим.

Његовог стричевића _____ је потом већи број војника одвео према кућама на Главици, а стричевића _____ су такође непознати војници одвели према Џанановићима, месту где су они претходно преноћили.

Њега су ту оставили са оцем, молио их је да га не убију, а отац му је већ био сав крвав, лице му је било у крви. Потом су га повели ка кући _____, а за то време, он их је даље молио да не пуцају у његовог оца.

Исте наводе овај сведок-оштећени је претходно изнео у изјави од 09.11.2010. године наводећи да није хтео да се одваја од оца, молио је војнике да га не убију и мислио је да ће им Митар Чанковић помоћи. Црни млађи високи војник и још двојица војника су га на силу раздвојили од оца. Прешли су живицу из правца њиве _____ и водили су га ка кући _____. Тада су са његовим оцем остали Митар Чанковић и војник по надимку „Чела“. Освртао се све време, а војници су му окретали главу, да би, након што је зачуо први пуцањ, окренуо главу и видео да Митар Чанковић држи уперену пушку у правцу његовог оца који је тада био у лежећем положају. Након тога видео је да Митар Чанковић

пуца из своје пушке два пута у правцу његовог оца, а он се у том тренутку налазио на удаљености од око 20 метара од њих. Отац је лежао на брежуљку изнад трешње у воћњаку . Док је гледао, није видео где се налазио војник по надимку „Чела“, а добро је видео Чанковић Митра који се налазио на око 1,5 м од његовог оца, који се није мицао.

У вези са тим, треба истаћи да је сведок оштећени на главном претресу детаљно објаснио да осим окр. Митра Чанковића није било никога у близини његовог оца, да у том моменту није видео „Челу“ а уједно је поновио раније наводе да у тренутку када њега одводе војници, са његовим оцем остају Митар Чанковић и „Чела“ удаљени 20 метара од њега, али да у тренутку када се окренуо „Челу“ више није видео, да је он вероватно отишао у међувремену. Био је фокусиран само на то где му је отац. Само је оптужени Митар био у близини његовог оца, околост добро видело, видео је један део иза њих где се налазио брежуљак и воће, а десно није, јер је било доста војника. Објаснио је како је изгледао простор на коме су се налазили, наводећи да се ту налазе две њиве, да су њега одвели доле на ту другу њиву, а његов отац је остао горе на брежуљку, на неких 20–ак метара од њега и био је окренут леђима. Када се удаљио неких 20, 30 метара, зачуо је пуцањ. Окренуо се. У међувремену, када се окретао, видео је Митра Чанковића и пушку уперену у правцу његовог оца, а пушка је била у неком прсном положају. Видео је како његов отац пада на земљу. Била су три укупно пуцња.

Објаснио је детаљно да се, када је чуо први пуцањ, одмах окренуо на десну страну. Први пут му се у том тренутку глава окренула и видео је Митра како стоји са пушком упереном према његовом оцу који пада. Видео је како његов отац пада и већ је на земљи, доле и још два пуцња након тога. У том тренутку, удаљеност између опт. Чанковића и његовог оца, није била већа од 3 метра.

Између њега и његовог оца и Чанковића, на том потезу се ништа није налазило, осим једног сасвим малог дрвета трешње. Потврдио је да је добро видео ситуацију која се одигравала. Тада више није знао где се налази, јер је знао да му је отац већ мртав. Изјашњавајући се на питање да ли је видео након испаљена три пројектила како његов отац пада, да ли на леђа или на стомак, изјавио је да мисли да је пао на прса, али да није потпуно сигуран јер је у том моменту доживео шок свестан шта се дешава. Тај део догађаја када је Митар Чанковић био присутан, трајао је око 10-ак минута. На питање заменика тужиоца за ратне злочине како се осећао, како овај догађај памти и да ли је могао да упамти детаље овог догађаја, изјавио је «тај осећај, тада и данас је исти, значи ниједан дио мене, сваку ноћ када легнем, значи чујем три пуцња, значи читав ме живот то прати, значи слика ми је сваки дан и никада се не заборавља..

значи, то се не може описати ријечима“. То је било толико упечатљиво за њега да он то цео живот памти.

Након што му је предочен део његовог исказа са записника од 09.11.2010. године, у коме је навео да се освртао све време, да су му војници окретали главу, и да након што је зачуо први пуцањ, да је окренуо главу и видео да Митар Чанковић држи уперену пушку у правцу његовог оца, који је тада био у лежећем положају, као и да када су га војници повели, да су са његовим оцем остали Митар Чанковић и војник по надимку „Ђела“, сведок-оштећени је изјавио да није било пуно размака између пуцања, да први пуцањ није видео, ни ко пуца, ни у кога, да је то било 1,2,3, како се обарач повлачио, тако је пуцано, није било прекида.

Поновио је да је чуо пуцањ, окренуо се и била су још два пуцња. У међувремену његов отац пада и то је видео. Када се окренуо видео је оца да већ лежи на земљи, већ је пао на земљу и то није било у међувремену окретања. Појаснио је да се он, између та два војника окренуо нагло одмах, када је био први пуцањ и када се окренуо већ је видео да отац пада, а када се скроз окренуо отац му је био на земљи. Митар је држао према његовом оцу оружје, а када се окренуо видео је Митра да стоји и пуца и када се окренуо отац је пао. Када је видео да његов отац лежи на земљи, Митар је стајао у односу на његовог оца, на удаљености од 3, 4 метра. Пушка коју је Митар држао била је уперена према његовој очевој висини. Укупно је чуо три пуцња. Тада више није знао где се налази, јер је знао да је његов отац мртав.

Суд је у потпуности прихватио исказ сведока-оштећеног у делу у делу у коме детаљно описује моменат када окр. Митар Чанковић лишава живота његовог оца и наводе исказа сведока оштећеног о удаљености на којој се он од њих налазио, као и међусобну удаљеност оца и окр. Чанковића. Наиме, сведок оштећени је детаљно описао моменат када чује пуцањ, окреће се и види како опт. Чанковић испалује још два пуцња у правцу његовог оца, По оцени суда, исказ овог сведока искрен је, уверљив а у погледу одлучних чињеница доследан, недвосмислен и конкретан. Сведок је био у свом исказу у потпуности прецизан и у погледу описа места где је лишен живота његов отац, односно у непосредној близини села Кијево, на узвишењу које је описао у својој изјави, а његов исказ је у сагласности са изведеним писменим доказима, не остављајући места сумњи да је то учинио неко други од војника који су у широј околини били присутни, те се неосновано од стране браниоца оптуженог указује да је на лицу места, у њиховој близини било још војника, те да се не може са сигурношћу закључити ко је од присутних војника пуцао.

Описујући шта се дешавало након што је његов отац, ошт
лишен живота, сведок оштећени је навео да су га потом одвели

према кући и да га је у дворишту те куће оборио на земљу црн млађи високи момак. Изјашњавајући се у том делу, у ранијем исказу од 09.11.2010. године је навео и то да га је тај војник питао зашто су побегли, на шта му је он одговорио да су побегли због граната. Војник му је након тога псовао „балијску мајку“, говорио му да лаже и оборио га на земљу. Мисли да је на његовој униформи видео је амблем VII козарачке бригаде војске РС. Ставио му је нож под врат и хтео да га закоље. У међувремену се појавио други војник и рекао им да га не дирају, те је склонио пиштољ и рекао да му не сме фалити длака са главе.

Потом су изашли из дворишта на главни пут према сеоској цамији, према центру села Кијева. У међувремену дошао је и његов стричевић, војска га је довела крвавог, и непрестано су га тукли. Наставили су путем и док су пролазили поред његове куће, су терали да лиже асфалт, а док је то чинио, ногом су га ударили у главу. Пре тога, један војник га је у залету ногом ударио у леђа, а такође су терали да пева разне песме.

Када су дошли пред сеоску цамију која је била срушена и ту је након неких 20, 25 минута (стр. 30 записника од 09.09.2015. године) поново видео Митра Чанковића, а ту је био и његов млађи стричевић, чучао је и био је сав у крви. Осим тога, ту је био и, мештанин засеока Кијева. Било је још војске, али само је њих двојицу познавао. Митар је стајао уз ограду, поред његовог стричевића који је био сав крвав. Митар га је тада хладнокрвно упитао да ли је он син, па након што је одговорио да јесте, већ знајући шта је направио, сместили су га у оклопно возило, које није тенк и повезли према доњем делу Кијева. Осим тог оклопног возила, тада у месту су били само камиони.

У вези са овим делом догађаја, сведок – оштећени се и у раније датој изјави изјашњавао да је том приликом осим Митра, ту био и кога је познавао од раније јер су били комшије. је дан раније, 18., пролазио поред њихових кућа, не зна из ког разлога. Тада није било војника, није било никога и је сам пролазио.

Окр. Митар Чанковић у датој одбрани није оспорио да је познавао, наводећи да он није био са њим у једници ни у истом батаљону, али да је био у истој бригади, с тим што мисли да га током рата није видео. Међутим, оваква одбрана оптуженог у супротности је са исказом сведока, командира вода у коме је био окр. Чанковић, а који је изјавио да је његов вод бројао двадесет људи, а на питање заменика тужиоца да ли је у његовом воду евентуално био, изјавио „мислим да је, је био“, те су наводи одбране опт. Чанковића да они нису били у истом батаљону, оцењени као неистинити и неуверљиви.

Суд налази да је исказ сведока-оштећеног искрен и истинит и у погледу присуства код џамије, с обзиром да је сведок доследно тврдио и у исказу датом на записнику дана 09.11.2010. године, и на главном претресу дана 09.09.2015. године, да је, осим Митра Чанковића препознао и њега и да га је уочио још претходног дана како пролази поред њихових кућа, а што је поновио и на главном претресу, а његов исказ у сагласности је и са исказом сведока-оштећене која је изјавила да су, након што се поново срела са сином , њих двоје тих дана причали о тим убиствима и да јој је син говорио да је видео и да је стајао код , сина њеног девера . При томе, сведок је на главном претресу разјаснио да је видео и претходно, дан пре убиства свог оца 18.09.1995. године, да пролази сам са пушком поред његове куће.

На главном претресу сведок-оштећени је навео и да су у оклопно возило у које су га сместили, стављали телевизор и радија које су вадиле из кућа. Те војнике није познавао, осим њих двојице који су остали са . Дошли су до продавнице у Кијеву одакле су узимали слаткише, а њему су дали му неке бомбоне. Отишли су до а потом су отишли пред кућу где се налазио штаб српске војске где су, након пола сата довели и његовог стричевића а који је већ био изнемогао и у крви. Са њима се тада налазио и војник зв. „Чела“ који га је ударао ногом у леђа и псовао му мајку. Повео је њега и са собом, а војник који је га претходно спасио од клања, вратио га је назад и рекао да ће он бити са њим, те су одвели само .

У изјави датој 09.11.2010. године, детаљно је описао шта се дешавало наводећи да је, док је седео за столом испред куће, питао војника који га је спасио, да оде кући, након чега га је војник убацио на камион, мисли да је возило „110“ и паркирали су се поред џамије. Одатле су наставили пешке заједно према његовој кући. Тада је поред куће која се налази преко пута џамије, видео стричевића како лежи мртав, мало даље од џамијске оgrade, у близини ђубришта од штале. ноге су биле окренуте према путу, глава му је била смрскана, а мачка је лизала крв. је био у цивилној одећи.

Ставили су га у камион и одвезли ка Санском Мосту у место Махала где се налазила војна полиција. Ту су га оставили пред кућом. Војник који га је претходно спасио отишао је у приземље куће и чуо је када је питао шта са њим да раде. Неко од њих је рекао да га убију, али он то није хтео да учини, рекао је „нећу га ја убијати, убијте га ви. Онда је изашао и рекао му да се не боји, да ће га одвести кући ако се нешто деси и да има сина његових година. Након тога су га отерали у седиште цивилне

полиције у Санском Мосту где су га једно време држали. У вези са тим, у изјави датој 09.11.2010. године је указао да је унутра је чуо разговор између тог војника и њему непознатог лица кога је питао шта је са Кијевљанима, а непознати му је одговорио да су они побијени. Потом су га одвели према месту Усимовци, где су га такође држали једно време, да би га затим ципом превезли до Трнавe а пошто је тамо све било срушено, вратили су се у Шеховце, код џамије која је такође била порушена. Ту су га пустили и он је отишао својој кући. По доласку је видео пар жена из Кијева које су већ довели и код њих се распитао за мајку. Нашао је у Шеховцима и по доласку јој је испричао шта се десило. Након тога отишли су за Травник, да би се касније вратили за Сански Мост, с тим што је у изјави од 09.11.2010. године навео да је, када су се вратили у Сански Мост, након месец дана, дао изјаву и описао место где му је отац убијен, након чега је његов отац пронађен и ексхумиран. У Кијево су се вратили након шест месеци и негде током 1996. године на месту где му је отац убијен, пронашао је поцепане очеве документе, који су већ били прилично уништени и поцепани. На главном претресу је изјавио да се у Кијево вратио после извесног времена, отприлике у новембру месецу. Отишли су у Шеховце, ту су се задржали око 18 дана и отишли за Травник. Тада је ослобођен Сански Мост и након пет дана поново су се вратили.

За поједине разлике у својим исказима сведок оштећени је на главном претресу дао детаљно објашњење између осталог и за присуство и преузете радње војника под надимком „Чела“, осталих војника и оптуженог Чанковића. Наиме, он је објаснио да поједини детаљи његовог исказа од јануара 1996. године, које је дао у Основном суду у Санском Мосту, нису верно унети у записник, да је тада био дете и да су га одвели из школе, да је он приликом саслушања испричао догађај, а његов исказ је после тога откуцан. Одвели су га на чај, а након тога су само донели папире да потпише. Међутим, да то није исто, схватио је тек касније када је одрастао, тек је тада прочитао тај исказ и са тим се не слаже. Наиме, када је прочитао ту изјаву, видео је да тамо пише да је Чанковић Митар имао црну мараму, што није тачно, већ је имао тај „Чела“ и у тој изјави стоје многе ствари са којима се не слаже. Не сећа се ко је био присутан када је тај записник сачињен, али мисли да су била два лица. Мисли да је први пут био у могућности да тај записник види 2010. године, када је давао други исказ. Том приликом су му дали да види тај записник, он је рекао да се не слаже са том изјавом и поново је сведочио дана 09.11.2010. године.

Сведок-оштећени се на главном претресу детаљно изјаснио у погледу свих битних чињеница у односу на које постоје извесна одступања у претходно датим исказима и дао је детаљно објашњење за уочене несагласности након што су му исте предочене, које је за суд у

потпуности прихватљиво, чиме су разјашњене извесне недоследности у његовом исказу.

На главном претресу, а након што су му предочени наводи одбране оптуженог Митра Чанковића да није био ни у близини овог места у време када је његов отац лишен живота, да се тада налазио на Међеђем брду, на Грмечу где је отишао 17.09. или 18.09., да се вратио у место Кијево после пет дана када у селу није било ниједног цивила, категорично је сведок-оштећени изјавио: «Наравно да то није тачно. Он се налазио у Кијеву и он то добро зна».

На питање браниоца оптуженог како се, обзиром на протек времена, аутентично сећа сваког детаља лишења живота његовог покојног оца, посебно имајући у виду да је тада имао 12 година, да је био дете, сведок је сликовито и за суд дао животно и сасвим прихватљиво објашњење наводећи: „па мислим да ће читав, мислим читав живот ће остати то на мене утисак, значи сваку ноћ, прво као дијете одрастете без оца и урезано ми је у главу».

Од посебног значаја је, по налажењу овог суда, да је исказ оштећеног , у делу у коме описује начин на који је његов отац лишен живота, положај оца у моменту лишења живота, повреде које су му нанете пре испаливања пројектила, средства које је употребљено, - пушке, растојање са кога је погођен и број хитаца који је у њега испален у сагласности са осталим изведеним писменим доказима и налазом и мишљењем комисије судских вештака у саставу вештак медицинске струке Проф. др Бранимир Александрић и судски вештак балистичар трасолог Мирослав Бусарчевић и изјашњењем ових вештака на главном претресу.

Искази сведока – оштећених и , у погледу битних чињеница и одлучних чињеница потврђени су и писменим доказима.

Из службеног извештаја Станице јавне безбједности Сански Мост, Одељење криминалистичке полиције број 13/11-02/96 од 20.01.1996. године сачињеног поводом проналаска леша у селу Кијево општина Сански Мост, утврђено је да је дана 20.01.1996. године, након добијеног обавештења о догађају , изласком дежурног истражног судије обављен увиђај од стране комисије којој су присуствовали и оперативни радник СЈБ и криминалистички техничар а ком увиђају је присуствовала и . Доласком на лице места, комисија је констатовала да је леш пронађен на ливади на око 300 метара удаљености од села Кијево уз саму међу, испод дрвета шљиве, општина Сански Мост. Леш покојног рођен године у селу

општина , пронађен је у лежећем ставу на грудима, док је глава за 2 цм одвојена од тела. Леш је пронађен у фази распада, и на њему има врло мало ткива. Руке су пронађене савијене у лактовима поред рамена, док су ноге пронађене испружене у облику слова V, између који се налазило дрво шљива. Кости главе су пронађене савијене у неправилном облику. На левом куку, са предње стране пронађена је мања количина згрушане крви на панталонама. На себи је имао двоје црних панталона, тамно плави џемпер испод којег је била карирана плаво-бела кошуља, док је преко џемпера стојала веста сиве боје. На ногама је имао дубоке патике марке „Трак“, те је препознавање истог извршила

, супруга покојног . Процењено је да је леш стар око 4 месеца. Подносилац извештаја оперативни радник СЈБ-а је у извештају изнео констатацију и свој лични закључак да на основу неправилног облика пронађених костију главе, тешка телесна повреда је највероватније нанета из ватреног оружја, да криминалистичко техничким прегледом лица места нису уочени трагови ватреног оружја осим на глави при чему нису описани ни констатовани трагови ватреног оружја за које се наводи да су пронађени. Лице места је скицирано и фотографисано.

Овај извештај, заједно са изводом из полицијског дневника Треће полицијске управе Сански Мост бр. 20 на име од 20.01.1996. године, јасно указује да су посмртни остаци покојног пронађени управо на месту које је описао сведок - оштећени у датој изјави, односно да је лишен живота у непосредној близини села Кијева, а извештај о месту проналаска посмртних остатака, у складу је са описом лица места које је сведок дао када је први пут саслушан, те је јасно да су управо на основу његове изјаве откривени посмртни остаци .

Од значаја је и да је проналаску посмртних остатака присуствовала сведок оштећена , супруга покојног , која је том приликом извршила његово препознавање. Наведени писмени докази су у сагласности са исказима сведока – оштећеног , у погледу чињенице да је његов отац, лишен живота у непосредној близини села Кијево, у погледу његовог положаја у простору и самог места где је лишен живота, односно да је лишен живота испод дрвета.

Увидом у извод из матичне књиге умрлих општине Сански Мост бр. 05-13-3-180/13 од 27.02.2013. године, утврђено је да се води у матичној књизи умрлих за место Кијево под редним бројем , за 1996. годину и да је као дан, месец и година смрти означен 19.09.1995. година.

Осим тога, из извештаја Института за нестале особе Босне и Херцеговине број 01-40-3518/10 од 28.06.2010. године, Тужилаштво Босне и Херцеговине – Посебно одељење за ратне злочине обавештено је да је

нестао током септембра месеца 1995. године у месту Кијеву, општина Сански Мост, да је ескхумиран дана 20. јануара 1996. године и да је истог дана идентификован.

Из записника о извршеној ексхумацији и обдукцији Управе Крим. полиције, сектор криминалистичке полиције МУП-а УСК БиХ, Федерације БиХ број 05-07/03-6-255/13 од 21.03.2013. године, са приложеном фото-документацијом и скицом гробног места утврђено је да је дана 20.03.2013. године извршена ексхумација и обдукција посмртних остатака тела на месном мезарју - гробљу „Кијево“ Сански Мост у присуству Тужиоца Кантоналног тужилаштва УСК у Бихаћу, вештака судске медицине патолога из Бихаћа, др Џевада Дурмишевића и овлашћених службених лица МУП-а УСК Бихаћ. Лице места ексхумације и обдукције фотографисано и скицирано је од стране криминалистичког техничара о чему су сачињени фотодокументација и цртеж лица места.

У записнику је констатовано да је мезар – гроб обележен белим мраморним надгробним нишаном са натписом « н.т. фамилија». Копањем на 1,20 метара од горње површине тла у земљи је затечено синтетичко шарено ћебе у коме су након отварања пронађени скелетни остаци костију, одеће и обуће .

Истог дана, након завршене ексхумације, на лицу места приступљено је вршењу обдукције над телом убијеног , коју је обавио присутни вештак др Џевад Дурмишевић, који је констатовао да осим видљивих повреда на лобањи која је сва раскомадана, доњој вилици, ребрима и грудним пршљеновима, на осталим деловима тела других видљивих трагова оштећења костију нема. Од одеће на телу се затичу дуге црне штофане хлаче са плавим пластичним расфершлусом дужине око 22 цм и црним уским кожним каишем са металном копчом, без броја и ознаке произвођача. Запажа се да су хлаче дуж обе ногавице са унутрашње стране од шлица до краја ногавица разашивене – одвојене; затим тамно плави синтетички творничко штрикани џемпер, без броја и ознаке произвођача, без крагне, на копчање са три округла пластична дугмета исте боје, пречника 2 цм, са по две рупице за шивење од којих једно дугме недостаје и тамно плави синтетички творничко штрикани џемпер, без броја и ознаке произвођача, без крагне, те се констатује да се запажа да су оба рукава дуж унутрашње стране по целој дужини, као леђни и прсни део потпуно рашивени, одвојени. Од обуће је на наведеном телу затечен пар сивих полудубоких кожних спортских патика са равним белим гуменим ђоном са натписом „Цонтајт“, дужине стопала 27 цм, а са спољне бочне стране леве и спољне бочне стране десне патике, испистан натпис „ЦС 120 Трак“. Од предмета уз тело затичу се два црна округла пластична дугмета пречника 1,5 цм, са по четири рупице за шивење и три бела округла пластична дугмета пречника 1 цм, са по четири рупице за шивење, за која се претпоставља да

највероватније потичу од неких делова одеће убијеног
је током протеклог времена у земљи потпуно иструлила.

која

У записнику се даље наводи да се у току вршења обдукције на оба џемпера затиче више видљивих трагова пробојних оштећења. Након извршене ексхумације и обдукције остаци костију тела са поментом одећом, обућом и пронађеним предметима похрањени су у нову белу ПВЦ врећу намењену за транспорт мртвих тела која је стављена на дно новог дрвеног мртвачког сандука који је обезбедило надлежно Кантонално тужилаштво УСК Бихаћ као и остали покров, даске и платно, те је исто у присуству и осталих присутних, враћено назад у исти гроб и затрпано земљом.

У извештају о обдукцији вештака др Џевада Дурмишевића специјалисте судске медицине и патологије број T01 0 КТРЗ 0009037 12, сачињеног након извршене ексхумације и обдукције посмртних остатака тела , дана 20.03.2013. године констатовано је да на пронађеним посмртним остацима пок. мека ткива недостају. Пристуне кости из одеће сложене су у међусобном природном положају, тело је пронађено комплетно, са слабије очуваним лопатицама обострано, крајцима ребара, леђним пршљеновима и доњом трећином грудне кости. Кости лобање пронађене су некомплетне тиме што недостаје претежно лева страна крова и базе лобање, а присутни су остаци у виду уломака чији оштри рубови прелома су боје околне кости са фрактурним пукотинама и недостајућим фрагментима. Тело доње вилице показује попречни прелом са леве стране са оштрим рубовима прелома боје околне кости и недостајућим фрагментима на месту прелома. Констатовано је одсуство зуба десног дела горње вилице, заживотно испалих и постмортално испалих зуба. Констатоване су уочене повреде ребара са леве стране чији поједини уломци показују вишебројне фрактурне пукотине карактеристичне за заживотно повређивање. Леђни пршљенови су у виду бројних мањих уломака, посмортално оштећени, без сигурних знакова за заживотно повређивање, а кости екстремитета су без повреда.

На основу изнетог констатоване су повреде у виду прелома костију крова и базе лобање, прелома доње вилице и вишеструких прелома ребара лево, а закључак је да су узрок смрти стрелне повреде главе и грудног коша. Према мишљењу вештака вишеструки преломи костију лобање могу настати деловањем силе тупином механичког оруђа, ударцем главом у тупотврду подлогу, али и деловањем пројектила високих енергија из ватреног оружја. Обзиром на мишљење да код деловања пројектила великих брзина у подручје главе долази до масивних бројних прелома костију крова и базе лобање, при чему поједини одломљени фрагменти могу бити одбачени далеко од лобање, утврђује да су, на основу степена и распореда прелома костију главе, недостајућих фрагмената те података о

околности случаја, наведени преломи лобање настали деловањем пројектила из ватреног оружја, при чему даје и закључак да су у питању пројектили великих брзина какви се срећу код дугоцевних војничких оружја, претежно леве стране лобање. Прелом тела доње вилице и ребара лево има карактер пробојног прелома услед деловања пројектила из ватреног оружја. Рупичасти дефекти на одећи су последица деловања пројектила из ватреног оружја, а смер пројектила због великог броја уломака није могуће одредити.

На основу изложеног, дао је закључак да је смрт насилна и да је наступила услед стрелних озледа главе и грудног коша, а која повреда је апсолутно смртоносна. Смрт је наступила тренутно, па никаква лекарска помоћ не би спасила живот смртно страдалог

Вештак др Џевад Дурмишевић изјаснио се и на главном претресу путем видеоконференцијске везе.

На главном претресу судски вештак др Џевад Дурмишевић се изјаснио да закључује да су на основу степена и расподеле прелома костију главе, недостајућих фрагмената и података о околности случаја, закључио да су ови преломи настали деловањем пројектила великих брзина какве се срећу код дугоцевних војничких оружја, не наводећи при томе које околности случаја цени, а осим тога наведеним закључком је, по налажењу суда, судски вештак др Џевад Дурмишевић изашао из домена своје струке, и као вештак медицинске струке опредељује врсту употребљеног ватреног оружја, о чему би се могао једино изјашњавати вештак балистичар. У свом изјашњењу надаље наводи да прелом доњег дела доње вилице и ребара лево имају карактер пробојног прелома услед деловања пројектила из ватреног оружја, а при томе надаље наводи да у односу на прелом доње вилице не би искључио ни ударац неким тупотврдим предметом, обзиром да интензитет прелома односно број фрагмената по његовом мишљењу, не би одговарао пројектилу високих енергија, односно пројектилу из аутоматске пушке. При томе, надаље закључује да је у пределу главе покојног испаљен вероватно један пројектил. У односу на оштећења одеће указује да мањи дефекти претпостављају улазни пројектил, али да то није правило и да се у то није упуштао. Није поуздано могао да се изјасни о броју пројектила испаљених у тело покојног обзиром на констатоване дефекте на одећи, износећи претпоставку да је, осим једног пројектила у пределу главе, могуће да су испаљена још три или четири пројектила у пределу тела. Детаљно процењује да се према повредама главе ради о пројектилима високих брзина, а што је брзина преко 800 метара у секунди, да је у питању брзина бржа од брзине звука који је око 330 метара у секунди, те да је у питању троструко већа брзина и закључује и да због високе кинетичке енергије која је проласком кроз главу уз додатни моменат –

даљину, уколико је цев била ближа глави, распрскавајући ефекат је већи, те се не може искључити да се ради о неком другом оружју које није аутоматско, а што би било дугоцевно оружје.

Имајући у виду изјашњење судског вештака др Џевада Дурмишевића на главном претресу, уочене контрадикторности и неодређености у закључку вештака у односу на одлучне чињенице, да је вештак закључак и мишљење засновао на правилима балистике, на основу сопственог знања, а не стручног мишљења вештака наведене струке, суд је наредбом са главног претреса од 26.11.2015. године, по службеној дужности одредио судско-медицинско-балистичко вештачење од стране Комисије коју су чинили судски вештак медицинске струке др Бранимир Александрић и судски вештак трасолог-балистичар мр Мирослав Бусарчевић, на околност узрочно-последичне везе задобијених повреда покојног констатованих у извештају о обдукцији специјалисте судске медицине и патологије Џевада Дурмишевића лекара Кантоналне болнице «др Ирфан Љубијанкић» у Бихаћу и детаљно описаних у изјашњењу вештака на главном претресу дана 09.09.2015. године и наступеле смртне последице сада покојног начина и средства употребљеног приликом наношења сваке појединачне повреде констатоване у налазу и мишљењу вештака др Дурмишевића и редослед наношења повреда констатованих у налазу, међусобног положаја и удаљености жртве и извршиоца у односу на сваку од констатовних повреда и на околност тежине и квалifikације повреда констатованих у извештају о обдукцији и изјашњењу вештака др Дурмишевића, време настанка истих као и разграничење заживотних и осталих повреда.

Комисија судских вештака у саставу судски вештак медицинске струке Проф. др Бранимир Александрић, специјалиста судске медицине и мр Мирослав Бусарчевић, вештак трасеолог-балистичар су на основу писаних доказа и снимака начињених приликом ексхумације и обдукције посмртних остатака , извештаја о обдукцији, фотодокументације у спису, доставили суду писани налаз и мишљење дана 04.03.2016. године, а на главном претресу дали су појашњења писаног налаза и мишљења и одговоре на сва постављена питања.

Након разматрања наведене документације, те анализе снимака екхумације и прегледа посмртних остатака пок. судски вештаци су дали закључак да из списка произилази да је повређен наводно дана 19.09.1995. године, а да је његово тело касније пронађено на једној ливади дана 20.01.1996. године, четири месеца након повређивања, као и да је тада његова идентификација извршена на основу препознавања од стране његове супруге . Тело

је дана 20.01.1996. године пронађено у положају потрбушке, „у фази распадања са врло мало меких ткива“ да је глава била одвојена од

трупа око 2 цм, што упућује на закључак да је ово одвајање главе од трупа било последица поодмаклих трулежних промена, а при томе су кости главе „пронађене у неправилном облику“. Приликом проналаска тела пок.

на његовим панталонама су у пределу левог кука са предње стране, пронађени трагови крви у виду угрушака. Том приликом је тело пок.

сахрањено на месном гробљу „Кијево“. Након око 7 година и 3 месеца, односно дана 20.03.2013. године, извршена је на месном гробљу „Кијево“ ексхумација и преглед посмртних остатака пок.

, његови посмртни остаци су били увијени у ћебе, а на њима се налазила следећа одећа и обућа: тебет плава веста –јакна, плави џемпер, двоје панталона, кратке чарапе и патике.

У односу на наводе обдуцента који је описао да је на задњој страни весте – јакне, као и на задњој и предњој страни џемпера установио и самолепљивим стрелицама означио рупичасте дефекте – оштећења, за које сматра да су последица деловања – проналаска пројектила испалених из ручног ватреног оружја што је и фотодокументовано, како су наведена оштећења слабо уочљива на фотографијама у фото-документацији која је том приликом начињена, да није било могуће прибавити одећу коју је покојни имао на себи приликом лишења живота јер је иста након ексхумације поново покопана са покојним

, као што је то наведено у записнику о ексхумацији и обдукцији, за анализирање означених оштећења коришћени су појединачни снимци са ексхумације и прегледа пронађених посмртних остатака пок.

, нарезани у дигиталној форми на накнадно достављеном компакт-диск. То анализирање је извршено у рачунарском програму Photoshop CS5, којом приликом су коришћене опције за увећање, инсертовање, обележавање и писање са палете програма, као и посебне програмске опције за посветљавање – потамњење (Image-Adjustments – Levels) –и изоштравање (Filter – Sharpen – Unsharp Mask). Одевни предмети и обућа који су приликом ексхумације затечени на посмртним остацима пок.

приказани су и на слици 1 која се на достављеном компакт-диску налази под ознаком DSC – 0141. На снимцима весте – јакне види се само унутрашња површина њене задње стране, на којој је самолепљивим стрелицама означено пет рупичастих и јасно уочљивих оштећења, различитог облика и величине, с тим што су указали да је пропуштено приликом снимања поред оштећења ставе размерници како би се видела њихова величина, за која обдуцент сматра да потичу од проласка пројектила испалених из ручног ватреног оружја. Наведена оштећења су приказана и на сл. 2 овог вештачења, која представља увећани део снимка под ознаком DSC_0128 на достављеном компакт-диску, где су поменута оштећења, поред већ постојећих стрелица, означена и арапским бројевима. Међу приказаним рупичастим оштећењима на унутрашњој површини задње стране весте – јакне, нарочито су карактеристична два оштећења означена бројевима „4“ и „5“ која су приближно кружна и сличне величине, при чему су пропраћена и дефектом масе, што је

специфично за деловање – пролазак пројектила испалених из ватреног оружја. Приближно кружни облик ових оштећења указује да су испалени пројектили прошли кроз тканину задње стране весте – јакне, под приближно правим углом у односу на њену површину. Преостала три рупичаста оштећења такође могу потицати од проласка пројектила испалених из ручног ватреног оружја, под оштрим угловима у односу на површину јакне, али се то само на основу њиховог изгледа и величине не може са сигурношћу тврдити.

За разлику од задње стране весте – јакне, на снимцима спољне површине задње стране, „са леђне стране“ – како пише на комаду папира на снимку задње стране џемпера, џемпера и спољне површине „са предње стране груди“ – како пише на комаду папира на снимку предње стране џемпера, његове предње стране самолепивим стрелицама означена су само по три видљива рупичаста оштећења, за која обдуцент сматра да потичу од дејства – проласцима пројектила, испалених из ватреног оружја. Ова оштећења су приказана на сл. 3 и сл. 4 овог вештачења, где су поред стрелица, означена и арапским бројевима.

Обзиром да се џемпер налазио испод весте – јакне на телу сада пок., , при чему је на сл. 3 приказана спољна површина његове задње стране, док је на сл. 2 приказана унутрашња површина задње стране весте – јакне, у циљу утврђивања у којој мери та оштећења узајамно кореспондирају на приказаним деловима оба одевна предмета, сл. 2 је хоризонтално преокренута, након чега је извршена упоредна анализа рупичастих оштећења на задњој страни џемпера и на задњој страни весте – јакне, приказаних на сл. 4. На сл. 5 обављеног вештачења, упоредно су приказани преокренути снимак задње стране џемпера и снимак задње стране весте – јакне. Оштећење које је на задњој страни џемпера означено под окренутим бројем „3“, по положају, облику и величини потпуно кореспондира са оштећењем означеним бројем „5“ на задњој страни весте – јакне, док положај оштећења означеног изокренутим бројем „2“ на задњој страни џемпера кореспондира са положајем оштећења означеног бројем „4“ на задњој страни весте – јакне, што несумњиво указује да наведена оштећења на овим деловима џемпера и весте – јакне потичу од дејства - проласка пројектила испалених из ручног ватреног оружја. Такође, оштећење које је на задњој страни џемпера означено бројем „1“ по свом положају може да кореспондира са подеротином на задњој страни весте – јакне, што указује да и оно може да потиче од дејства – проласка пројектила испаленог из ватреног оружја, а томе у прилог иде и чињеница да, осим три рупичаста оштећења на задњој страни џемпера, таква три оштећења постоје и на његовој предњој страни, што указује да је критичном приликом сада пок. задобио три прострелне ране у горњем делу тела. Из изнетог евидентно произилази да је веома мала могућност да рупичаста оштећења која су на задњој страни весте – јакне означена бројевима „1“, „2“ и „3“ могу да потичу од дејства – проласка

пројектила испалених из ручног ватреног оружја. Ово стога што када се поменута три рупичаста оштећења на задњој страни џемпера упореде са три таква оштећења на његовој предњој страни као што је то приказано на сл. 6 вештачења, види се велика разлика у њиховим положајима, што само указује да су испалени пројектили прошли кроз горњи део тела сада пок.

, под различитим угловима. То указује и да су пројектили испаливани појединачно, а не рафално, но због немогућности реконструисања стрелних канала на посмртним остацима тела пок.

, није могуће са сигурношћу утврдити која су од рупичастих оштећења на задњој и предњој страни узајамно повезана дејством – проласком испалених пројектила. Чињеница да се ради о прострелним ранама у горњем делу тела сада пок.

, као и да прегледом приликом наведене ексхумације нису констатована никаква рупичаста оштећења на предњој страни, дводелној страни весте – јакне, показује да је у критичним тренуцима, када је сада пок. задобијао прострелне ране у горњем делу тела, његова веста – јакна била раскопчана и да није прекривала предњу страну џемпера, који је био испод ње.

Посмртни остаци састојали су се само од потпуно огољених костију, које су биле без имало меких ткива. Кости лобање и лица биле су вишеструко преломљене у бројну ситнију и крупнију парчад, при чему је боја преломљених површина била иста као боја околне кости, што упућује на закључак да су преломи настали за живота. При томе су бројни делови костију лобање и лица претежно са леве стране потпуно недостајали, док је доњовилична кост била попречно преломљена у пределу своје леве гране између II и III зуба, што је фотодокументовано. Међутим, уочено је да је обдуцент пропустио да реконструише пронађене кости лобање и лица, да преломљене фрагменте споји лепком, те да прегледом пронађених делова костију установи има ли или нема полулучних оштећења на ивицама пронађених коштаних фрагмената, која би била карактеристична за дејство пројектила и због тога је извршено анализирање појединачних снимака са ексхумације и прегледа пронађених посмртних остатака пок.

нарезаних на компакт – диску, при чему на снимљеним костима лобање и лица нису пронађена полулучна оштећења која би била карактеристична за дејство пројектила. Осим тога, обдуцент је описао да су лева ребра била вишеструко преломљена, међутим, прегледом поменутих снимака на компакт-диску установљено је да у задњем делу на слободном крају једног преломљеног ребра се налази полулучно оштећење са заламањем унутрашње плоче ребра, карактеристично за дејство пројектила испаленог из ватреног оружја, као што је то приказано на сл. 7 која представља увећани дело снимка под ознаком DSC _152 на компакт-диску.

Као параметар узета је изјава сина пок.

–
који је у досадашњем судском поступку између осталог изјавио да је његов отац ударан кундацима и да је био сав крвав по лицу, да му је крв

ишла на нос, уста и уши, а све то пре него што је наводно погођен пројектиlima.

На основу изнетог закључују да је на основу установљена три кружна оштећења на вести – јакни и џемперу, од којих се једно налази задње-десној а два на задње – левој страни џемпера, као и на основу полулучног оштећења на задњем делу једног ребра са заламањем унутрашње плоче ребра, а које је карактеристично за дејство пројектила, да је задобио три прострелине грудног коша нанесених пројектиlima испаљених из ручног ватреног оружја. У односу на међусобни положај извршиоца и жртве, налазе да је покојни је погођен са укупно три пројектила у пределу леђа и то када се леђима налазио окренут ка устима цеви повредног оружја, а с обзиром да су приликом проналаска његовог тела уочени трагови крви на његовим панталонама и то у пределу левог кука са предње стране, то је закључак да је он најмање једном погођен док је био у неком од стојећих ставова, када би због кинетичке снаге пројектила морао одмах да потрбушке падне на тло.

У односу на удаљеност извршиоца и жртве, закључак је да с обзиром на изглед, распоред и међусобно растојање оштећења на задњој страни весте – јакне и џемпера, произилази да је могао бити погођен пројектиlima у пределу леђа са растојања од најмање 1-3 метра од уста цеви повредног оружја, и то појединачним, а не рафалним испаљивањем три пројектила, један за другим, у релативно кратком временском интервалу.

Имајући у виду да је погођен у пределу леђа, а узимајући у обзир топографску анатомију грудног коша, међусобни однос органа у грудном кошу, закључак је да су пројектили својим каналима прошли кроз грудне органе, пре свега плућа, што је неизоставно доводило до продора ваздуха и крви у грудну дупљу, односно до великог губитка крви. Према томе, ове прострелине грудног коша су, како појединачно, тако и скупа процењено, представљале тешку и по живот опасну телесну повреду.

С обзиром на одсуство полулучних оштећења на слободним ивицама преломљених фрагмената костију лобање и лица, при чему кости леве половине лобање и лица нису могле бити прегледане, јер су већим делом недостајале, не може се извести поуздан закључак да су ови преломи костију лобање и лица настали дејством пројектила, али на основу изгледа пронађених преломљених фрагмената костију лобање и лица, а посебно доње вилице, може се извести закључак да су исти нанесени снажним ударцима тупином механичког оруђа чврсте конзистенције, могуће и кундаком ватреног оружја, и то пре свега ударцима у пределу лица, а при томе је ове преломе костију

лобање и лица задобио док је био жив, на шта упућује иста пребојеност слободних ивица проломљених фрагмената са бојом околних костију лобање и лица, као и са бојом свих осталих пронађених костију. При томе, пок је неке од прелома лица могао да задобије пре него што је задобио прострелине грудног коша, па је због тога и могло да се види да он крвари на нос, уста и уши, како је то изјавио његов син у досадашњем судском поступку. Ови преломи су у време наношења и сами за себе процењено, представљали тешку телесну повреду, са којом је могао и даље да се креће, а остале преломе костију лобање је могао да задобије након што је задобио прострелине грудног коша, али док је још увек био жив, и то најмање једним снажним ударцем тупином механичког оруђа чврсте конзистенције, могуће кундаком ватреног оружја, у предео леве половине лобање, при чему су морале да настану и обимне нагњечине мозга. Ове нагњечине мозга су у време наношења и саме за себе процењено представљале тешку и по живот опасну телесну повреду.

На основу напред изнетог, закључак судских вештака је да је смрт насилна и да је наступила услед искрвљављења из задобијених прострелина грудних органа, пре свега плућа, нанесених пројектилама испаленим из ручног ватреног оружја, и нагњечина мозга нанесених снажним ударцем, односно ударцима тупином механичког оруђа чврсте конзистенције – према томе, његова смрт је узрочно-последичној вези са задобијеним прострелинама грудног коша и нагњечинама мозга.

Стога, а узимајући у обзир и хетероанамнестичке податке добијене од у досадашњем току поступка, дат је закључак да је прво задобио преломе костију лица, у које спада и доњовилична кост нанесеним снажним ударцем/ ударцима тупином механичког оруђа чврсте конзистенције, могуће кундаком ватреног оружја. Због задобијања ових прелома му је и текла крв на нос, уста и уши. Потом је задобио прострелине грудног коша пројектилама испаленим из ручног ватреног оружја и то најмање једну прострелину, док је био у неком од стојећих ставова. Осим тога, задобио је и преломе костију лобање са следственим обимним нагњечинама можданог ткива ударцем/ударцима тупином механичког оруђа чврсте конзистенције, могуће кундаком ватреног оружја у предео леве половине лобање.

На главном претресу одржаном дана 01.04.2016. године, судски вештаци Мирослав Бусарчевић и Проф. др Бранимир Александрић дали су појашњење писаног налаза и мишљења и одговоре на сва постављена питања.

Судски вештак мр Мирослав Бусарчевић изјавио је да остаје при свом делу датог налаза и заједничком мишљењу, осим исправке која се

односи на страну 12, пасус 1., други ред где стоји : „изокренутим бројем 3, по положају, облику, величини, потпуно, уместо речи „потпуно“ треба да стоји „може само да“. Објаснио је да, након што му је омогућен увид у дигиталне снимке са компакт-диска, те извршене визуелне анализе трасолошко-балистичких одевних предмета, анализом трасолошко-балистичког оштећења које је имао на одећи и на снимцима који су начињени, зумирањем тих снимака, проучавањем оштећења, извео је закључке који су изнети у заједничком налазу и мишљењу датим са вештаком Проф. др Бранимиром Александрићем, полазећи од тога да је обдуцент, приликом прегледа заиста открио сва оштећења која је снимио, јер стоји чињеница да недостају снимци неких делова одеће, као што је на пример, предња страна весте – јакне, која није снимљена. Међутим, пошао је од тога да на томе и нема никаквих оштећења, будући да обдуцент који је детаљно констатовао оштећења на гардероби, није поменуо ништа на предњој страни те весте – јакне, која је иначе на закопчавање, тако да су сви његови закључци базирани на основу фотографија, са оним степеном сигурности којим је сматрао да може да изнесе свој налаз и мишљење. На посебно питање заменика тужиоца да ли се може извести закључак да је у датом моменту јакна евентуално била откопчана, објаснио је да је веста нека врста јакне и потврдио да је извео управо такав закључак у задњем пасусу на страни 12. где је рекао да чињеница да се ради о прострелним ранама у горњем пределу тела сада покојног , као и да прегледом приликом наведене ексхумације нису констатована никаква рупичаста оштећења на предњој дводелној страни јакне, јер је она на закопчавање, заправо показује да је у критичним тренуцима када је пок. задобијао прострелне ране у горњем делу тела, његова јакна била раскопчана и да није покривала предњу страну џемпера који је био испод ње, а куда су прошли пројектили. Објаснио је да се ту наслонио на констатацију обдуцента, односно одсуство констатованих оштећења на дводелном предњем делу јакне.

Везано за чињеницу да ли је повређивање наступило рафално или појединачно, дао је објашњење да се на то осврнуо разматрајући компатибилност оштећења на џемперу на његовој предњој и задњој страни, да су велика одступања у смислу преклапања оштећења која постоје на предњој страни џемпера у односу на оштећења која постоје на задњој страни а самим тим и на задњој страни весте, односно јакне и управо тај степен великих одступања, показује да се ради о појединачно испаљеним хицима, а не рафално, јер би у том случају морало да постоји много већи степен подударности и налазила би се одступања у истом смеру. Међутим, у конкретном случају постоји велика разлика између положаја отвора на предњој страни џемпера и на задњој страни џемпера, те је додао да услед немогућности реконструкције стрелних канала кроз тело покојног , није био у могућности да повеже стрелне канале, односно оштећења на задњој и предњој страни џемпера, који хитац

повезује која два оштећења. Изјашњавајући се о броју хитаца које су нанели смртоносне повреде пок , судски вештак Мирослав мр Бусарчевић је објаснио да стоји чињеница да на задњој страни весте постоји већи број оштећења него на обе стране џемпера, али је доминантно да је на џемперу и са једне и са друге стране, он је издвојио три отвора која је изучавао и која могу да потичу од проласка пројектила, што показује да су три пројектила прошла кроз горњи део тела покојног . Истовремено, повезујући та оштећења са оним оштећењима на весте - јакни, издвојио је која би оштећења на весте требала да одговарају којим оштећењима на задњој страни џемпера, не на предњој, с тим што сматра да три оштећења, означена бројевима 1, 2 и 3, да је мала могућност да потичу од проласка пројектила, мада у крајњој линији, то не може са стопроцентном сигурношћу да издвоји, јер зависно од гужвања, могуће је такозвано „шпирање“, где се повезује један канал, правећи више оштећења.

Осим тога, није уочио трасолошко – балистички траг пројектила на костима лобање који би могао да настане, будући да неки делови недостају и самим тим није нашао ништа што би му указивало да је пројектил начинио ломове костију лобање. Потврдио је да је према укупној слици оштећења и онога што су уочили на костуру, везано за растојање положаја жртве и извршиоца, велика близина у питању у тренутку повређивања, али да не могу тачно да одреде колика, те су се из тог разлога и зауставили на распону од 1 до 3 метра.

Судски вештак мр Бранимир Александрић је на главном претресу дана 01.04.2016. године, изјавио да у свему остаје при писаном налазу и мишљењу, те поновио да је на основу анализе списка, утврђено да је смрт наступила с једне стране услед великог губитка крви, због прострелина грудних органа, с друге стране и због нагњечина мозга, те да постоје два конкурента узрока смрти, односно да је губитак крви настао због повреда унутрашњих органа пројектилима испаљеним из ручног ватреног оружја, а нагњечине мозга су настале ударцем тупином механичког оруђа у пределу главе. Посебно је нагласио да је обдуцент пропустио да све делове, фрагменте преломљених костију лобање, повеже, да их улепи и да види тачно колики број, односно обим костију главе недостаје, те да би се на тај начин прецизније видело да ли има или нема негде лучних и полулучних оштећења од пројектила. Анализирали су снимке које су имали на располагању и нигде нису видели такво лучно и полулучно оштећење на костима лобање, што би указало на евентуални пролазак пројектила кроз лобању. С друге стране, с обзиром на велику фрагментисаност костију лобање, закључио је да је до тога дошло јаким ударцем, тупином механичког оруђа у пределу главе, те да такав ударац доводи до вишеструких прелома лобање, а самим тим и до нагњечина мозга. На основу анализе онога што је ексхумацијом нађено, апсолутно нема елемената за пролазак пројектила кроз главу. Везано за претходно

повређивање пок.

о коме се изјашњавао сведок ошт.

наводећи да је видео обимно крварење пок. у пределу лица након задобијених удараца, изјавио је да су преломи костију лица пре свега настали због удараца у пределу лица, са леве стране, да су тада настали преломи костију лица где спада и прелом доње вилице са леве стране, али су се ти преломи слили и на базу лобање и управо због таквих прелома, имао је крварење на нос и уста, с једне стране, а због ширења прелома на базу лобање с леве стране, цурила је крв и на уво. Те повреде су нанете тупином механичког оруђа и представљале су тешку телесну повреду, са којима је пок могао да се креће, а такав судско-медицински налаз одговара изјави сведока да је он ударан док се кретао и да је крварио на нос, уста и уши за то време, пре него што је задобио повреде пројектилама.

На посебно питање браниоца оптуженог на колико места су на костима тела нађена левкаста оштећења која би могла да потичу од зрна ватреног оружја, судски вештак Бранимир др Александрић је објаснио да у конкретном случају, а што је детаљно показано на фотографији број 7 у датом налазу, где је обележено једно ребро, види се једно полулучно оштећење на ребру, са заламањем унутрашње плоче. Објаснио је да је код проласка пројектила кроз кости и уопште кроз тело, канал такав да се шири пут проласка пројектила. На плоснатим костима то се види тако што се увек унутрашња плоча кости залама, и та ситуација постоји код ребра које је обележено кругом, стрелицом и бројем „3“, а приказано на фотографији број 7. Посебно је нагласио да су ребра јако танке и плоснате спонгиозне кости и да на њима ретко остане, што не значи да не може да остане, карактеристичан траг у виду полулучног заламања са заламањем унутрашње плоче који настаје због дејства пројектила, а разлог томе је што пројектил не мора да прође кроз само ребро, већ је могућ и његов пролазак кроз мишиће у међуребарном простору, али због кинетичког дејства пројектила дође до пуцања ребара, а може доћи и до вишеструких прелома ребара, с тим што онда нема карактеристичних полулучних оштећења са заламањем плоче. У том смислу, неналажење више таквих карактеристичних оштећења на ребрима, не значи да није прошао пројектил на неком другом месту. Имајући у виду наведено карактеристично оштећење на једном ребру и трасолошко-балистички налаз заједнички су вештачењем дошли до закључка да је пок.

задобио три прострелине нанесене пројектилом из ручног ватреног оружја, а локализација поменутог полулучног оштећења - да се налази у задњем делу ребра и с обзиром на распоред оштећења на задњој страни одеће, разлог је за њихов закључак да је пок.

задобио три пројектила и да је у тренутку задобијања повреда пројектилама, леђима био окренут устима цеви и повредног оружја. Објаснио је да повређени задњи део ребра, са заламањем унутрашње плоче према напред, само по себи наводи на закључак да је пок.

скоро потпуно леђима био окренут ка устима цеви повредног оружја, при чему су имали у виду

и то да су пројектили испаљени у релативно кратком временском интервалу, један за другим, појединачно, а не рафалном паљбом.

Судски вештак др Бранимир Александрић посебно је објаснио положај пок. у моменту испаљења пројектила, наводећи да, када се пуца у леђа, човек неће пасти на леђа него пада у правцу дејства пројектила, јер пројектил сам по себи има и своју кинетичку енергију коју преноси на тело и сасвим нормално да ће, уколико је погођен у леђа, пасти прсима на тло.

Потврдио је да на костима главе који се виде на достављеним снимцима, нема ниједно левкасто оштећење, а на питање браниоца оптуженог да ли би се левкаста оштећења на костима главе могла уочити да је извршена реконструкција лобање спајањем пронађених делова, објаснио је да би се та оштећења утврдила да су постојала, јер када се склопи лобања обзиром да пројектил увек прави дефект ткива па самим тим и дефект костију, понесе тај део кости са собом, при чему је отпор на спољашњој плочи некада кружан а некада мало елипсаст, при чему је дефект на спољашњој плочи лобање на месту уласка мањи у односу на унутрашњу плочу лобање на истом месту јер долази до заламања а што би се свакако јасно видело да су се кости лобање реконструисале. Обзиром да обдуцент то није урадио не постоје такви елементи али анализом преломљених фрагмената није пронађен ниједан детаљ који би указао на такво лучно, полулучно или округло оштећење на пронађеним костима лобање.

Везано за међусобни положај удаљености извршиоца и жртве, судски вештак Проф. др Бранимир Александрић је сагласан са вештаком балистичаром - трасеологом Мирославом Бусарчевићем да је растојање лица које пуца и покојног било 1 до 3 метра. У погледу закључка да из налаза произилази да је могуће да је пок. неке ударце задобио пре испаљења пројектила, а неке ударце и након што су у њега испаљени пројектили, објаснио је да је на основу материјалних доказа - обдукције ексхумираних остатака, а са друге стране узимајући у обзир изјаву сина покојног да је пок. крварио на нос, уста и уши, извео закључак да су неки преломи костију лица настали за живота пок.

, пре повређивања пројектилима, као и да се ради о тешким телесним повредама, с којима је он и даље могао да се креће, али управо због задобијених прелома на костима лица, крварио је на нос и на уста, а пошто су се преломи индиректно ширили и на базу лобање, претпоставља да је тада вероватно пукла доња страна пирамиде, слепочне кости, из ког разлога је дошло и до крварења на уши. Потврдио је да се ради о најмање једном ударцу јер је и један довољан да изазове велико фрагментисање костију какво је постојало код пок. , а што не искључује постојање два или више удараца.

Из налаза и мишљења судских вештака поуздано је утврђено да се на основу установљена три кружна оштећења на јакни и џемперу, као и на основу полулучног оштећења на задњем делу једног ребра са заламањем унутрашње плоче ребра, а које је карактеристично за дејство пројектила, пок.

је задобио три прострелине грудног коша нанесених пројектилима испалених из ручног ватреног оружја, као и да је погођен са укупно три пројектила у пределу леђа, и то када се леђима налазио окренут ка устима цеви повредног оружја. С обзиром на проналазак трагова крви на његовим панталонама у пределу левог кука са предње стране, закључак је да је он најмање једном погођен док је био у неком од стојећих ставова, када би због кинетичке снаге пројектила морао одмах да потрбушке падне на тло. Утврђена је и чињеница да је први метак испален у правцу

док је стајао, у складу је са наводима оштећеног на главном претресу. Надаље, везано за

растојање, удаљеност оптуженог и покојног, као и број пројектила који је испален, утврђено је да, с обзиром на изглед, распоред и међусобно растојање оштећења на задњој страни весте – јакне, и џемпера, оштећени је погођен пројектилима у пределу леђа

са растојања од најмање 1-3 метра од уста цеви повредног оружја и то појединачним, а не рафалним испаливањем три пројектила, један за другим, у релативно кратком временском интервалу, који су пројектили, обзиром на констатовано карактеристично оштећење на једном ребру и трасолошко-балистички налаз, нанети из ручног ватреног оружја. Утврђено је и да је преломе костију лобање и лица, пок.

задобио док је био жив, при чему је неке од повреда могао задобити пре него што је задобио прострелине грудног коша, услед којих је он могао да крвари на нос, уста и уши, али са којима је могао и даље да се креће. Остале повреде костију могао је да задобије након задобијања прострелина грудног коша, али док је још увек био жив, и то најмање једним снажним ударцем тупином механичког оруђа чврсте конзистенције, могуће кундаком ватреног оруђа, у пределу леве половине лобање, при чему су морале да настану и обимне нагњечине мозга, које исто тако процењене саме за себе, су представљале тешку и по живот опасну телесну повреду.

Налаз и мишљење комисије вештака специјалисте судске медицине Проф. др Бранимира Александрића и трасеолога – балистичара мр Мирослава Бусарчевића, као и изјашњење вештака на главном претресу, оцењени су од стране суда стручним и датим у свему у складу са правилима науке. Изјашњење вештака дато је аргументовано, на основу постојећих материјалних доказа, те је од стране суда налаз и мишљење вештака у свему прихваћен. По оцени суда, у свим одлучним чињеницама вештачење потврђује и у сагласности је са наводима исказа сведока оштећеног .

Обзиром да су наводи исказа оштећеног у односу на време, место, употребљено повредно оружје, и начин лишења живота његовог оца, пок. у потпуности потврђени налазом и мишљењем комисије судских вештака, и да ниједним од изведених доказа нису доведени у сумњу, суд није имао ни један оправдан разлог да не поклони веру и наводима исказа сведока оштећеног да је видео да је његовог оца лишио живота оптужени Митар Чанковић. Од самог почетка овог кривичног поступка оштећени је у датим исказима био категоричан и доследан у погледу чињенице да је управо окр. Чанковић Митар лишио живота његовог оца и детаљно је објаснио околности под којима је оптужени то учинио, а у прилог овог закључка је и део исказа сведока оштећеног у коме описује да је оптуженог Чанковић Митра поново видео код џамије и да му се том приликом оптужени и обратио са питањем да ли је он син . Неосновани су и неутемељени наводи одбране да је сведок оштећени помешао оптуженог са неким другим припадником војске Републике Српске, односно да је дошло до грешке у препознавању од стране сведока оштећеног, имајући у виду да је он детаљно описао њихове раније сусрете, када га је и у којим приликама виђао а осим оптуженог Чанковић Митра познавао је и друге мештане, већину комшија Срба који су се налазили у близини и који су живели у местима Јојићи, Лужани, Крухара. Познавао је и кога је и на дан извршења овог кривичног дела видео у селу Кијеву, а и претходног дана да са пушком пролази поред његове куће, те је од свих наведених лица, од самог почетка, тврдио и био је категоричан да је његовог оца лишио живота оптужени Митар Чанковић. Стога неосновано бранилац оптуженог у завршној речи указује да је сведок оштећени , у жељи да идентификује кривца за смрт оца, недоследно и неуверљиво персонализовао убицу у лику оптуженог Чанковића. Оптужени Чанковић Митар је на главном претресу изјавио да је ствари које је стриц оштећеног донео код њега на чување вратио, а што сведок оштећени није оспорио, а у свом исказу је навео да је његов стриц покретне ствари веће вредности однео у време када је отпочело пљачкање села, код оптуженог Чанковић Митра добровољно, јер је вероватно у њега имао поверење, те по налажењу суда, сведок оштећени није имао ниједан мотив да неосновано оптужи окривљеног Митра Чанковића за оно што није учинио.

Ценећи одлучне чињенице утврђене из писаног налаза и мишљења комисије вештака и изјашњења судских вештака др Бранимира Александрића и мр Мирослава Бусарчевића на главном претресу да је смрт насилна и да је у директној узрочној вези са задобијеним прострелинама грудног коша и нагњечинама мозга које повреде, свака за себе, представљају тешку телесну повреду опасну по живот, да је након испаливања пројектила и задобијања прострелина грудних органа, задобио и обимне нагњечине мозга док је још увек био жив, снажним ударцем/ударцима тупином механичког оруђа

чврсте конзистенције, а што је могуће и ударцем кундаком ватреног оружја, којом приликом су настали преломи леве половине лобање, да је из исказа оштећеног _____ утврђено да је у моменту испаливања пројектила у његовог оца, у непосредној близини његовог оца био једино присутан оптужени Чанковић Митар, по налажењу суда и тешку телесну повреду опасну по живот, у виду обимне нагњечине мозга, је могао нанети једино оптужени Чанковић Митар. Стога је без значаја за кривичну одговорност оптуженог Чанковић Митра утврђена чињеница да је пре задобијања ових повреда које су у непосредној узрочно-последичној вези са наступелом смртном последицом, оштећеном _____

нанета и тешка телесна повреда у виду прелома костију лица, после које повреде је могао да се креће, а која повреда му је несумњиво нанета од стране других војника који су га ухапсили пре доласка опт. Чанковић Митра.

Исказ сведока оштећеног _____ у погледу битних и одлучних чињеница, у свему је сагласан са наводима исказа сведока оштећене _____, како у делу у коме се изјашњавала о дешавањима пре догађаја на њиховом подручју, радној обавези пок. _____, дешавањима у кући _____ када су мушкарци побегли, као и у делу у коме се изјашњавала о сусрету са својим сином у Шеховцима, након што је њен супруг, пок. _____ лишен живота.

Сведок оштећени _____ изјашњавајући се о приликама пре 19.09.1995. године навео је да по избијању рата у БиХ, његов отац _____ није био војно ангажован, али је био ангажован на радној обавези, на копању ровова на местима Грабеж и Србљани за потребе Војске Републике Српске - Шесте Санске бригаде и Пете Козарачке бригаде. У то време већ су почели инциденти према Муслиманима. У јесен 1994. године отац му је добио позив за мобилизацију и јавио се у зграду војне полиције у Санском Мосту, где су га одвезли он и његов стриц _____

ћ, а наредног јутра појавио се кући претучен и црн по целом телу. Лечили су га наредна три до четири месеца сами, јер нису смели да га воде у болницу. Сећа се да је отац и даље ишао на радну обавезу у Кијево и да је за њих био надлежан извесни _____, рођак од тадашњег начелника општине Сански Мост.

Напред изнете наводе сведока оштећеног у битном је потврдила је и сведок оштећена _____, која је навела да је у мају месецу 1992. године на том подручју започео рат, да се њен супруг _____ није одазивао на мобилизацију и није био ангажован у војним јединицама, а негде у лето 1992. године, одређен је да иде у радну обавезу, на коју је ишао све док није задобио повреде 1994. године радећи у шуми и зна да није ишао једно 3, 4 месеца на радну обавезу јер је поломио ногу. Зна да се лечио у дому здравља у Санском Мосту. Када је добио позив од војне јединице да дође у команду Сански Мост, тамо је отишао са његовим _____

братом , са коњским колима, јер није могао да хода. Тога дана су га пустили да се врати кући јер је био повређен. Након неколико дана, поново су га позвали да дође у команду и том приликом он је поново отишао са братом који се тог дана вратио, а њен супруг је остао у команди. Из команде се вратио кући тек сутрадан, сав претучен, црн и у модрицама. Рекао јој је да су га задржали у команди и да су га тамо тукли војници РС само зато што је пре два дана пуштен да оде кући. После тога није био ангажован у радној обавези дужи период. Остао је код куће да лежи јер је оболео и није могао радити и тако је било све до септембра 1995. године.

Њихове исказе у погледу повређивања пок. током рада, одлажења по позиву у команду у Санском Мосту, тамошњег повређивања, те одсуства са радне обавезе у периоду од 3, 4 месеца, а посебно у погледу постојања радне обавезе за лица муслиманске вероисповести, суд је у потпуности прихватио, налазећи да су искрени, јасни, доследни, међусобно сагласни и уверљиви.

Осим тога, у вези постојања радне обавезе за муслиманско становиштво из Кијева, изјашњавао се и окр. Митар Чанковић у датој одбрани, наводећи да је у Кијеву у том периоду остао један број лојалних Муслимана, да је знао да су и остали, јер су они ишли са њима као радни вод, радили су, зна да су Муслимани из радне јединице били у радном воду. Носили су им воду, храну и муницију и шта је требало од потрештина на ратиштима, на Грмечу, тамо где се налазила јединица и где су требали, тамо су ишли. Зна да су мештани, мушки цивили радно способни, ишли да раде када је била потреба. Оптужени је навео и то да је познавао оца када је био у радном воду, и он и његов стриц су комшије из Кијева. Нико од њих није био у војсци, него су само ишли на испомоћ српској војсци, ако је требало копати ровове или донети храну и муницију. Са је разговарао ако требају да се носе дрва, вода или храна, обраћао се свима и водио рачуна да они не остану гладни, да имају довољно хране, како не би после било да им нису омогућавали да једу или основне услове за спавање и да нису заштићени.

Осим тога, и сведоку је било познато да је муслиманско становиштво вођено у радну обавезу, како наводи, вероватно на Градачац, у Бихаћ.

Сведок на главном претресу наводи да је до 1994. године ишао у Кијево у школу, завршио је четврти разред, а с обзиром да је пети разред требало да похађа у селу Томина, тамо није смео ићи. После завршеног 4. разреда основне школе, направио је паузу, и те 1995. године није ишао у школу, већ је после рата наставио са основном школом у Санском Мосту, а 7. и 8. разред је завршио у Врхпољу.

Сведок - оштећена је навела да је до рата живела у породичној кући у селу Кијево, општина Сански Мост, у породичном домаћинству са супругом и малолетним сином .

По њеном сећању, након што се сместила у Шеховцима, негде пред ноћ истог дана у кућу је дошао њен син , сам. Био је жут, изгуљен по лицу и био је избезумљен. Није могла да поверује да је жив, с обзиром да ништа нису знали о њиховим мужевима и синовима. На њено питање где су им њихови мушки, одговорио јој је да су сви поубијани. Те вечери такође јој је рекао да је он лично видео када је Митар Чанковић пуцао у њеног мужа . Тих дана причали су о тим убиствима. Син јој је говорио да је он видео и да је стајао код , сина њеног девера .

У Шеховцима су били око 20 дана, а након тога су отишли у Травник где су били неких месец дана, када су се вратили у Сански Мост. У њихово село су се вратили у пролеће 1996. године. Кућа им није била запаљена нити срушена, али јој је унутрашњост била уништена, па су је обновили и поново се уселили. Зна да је током 1996. године истражном судији општинског суда у Санском Мосту, дала изјаву у вези догађаја и зна да је и полицијом отишла на место где јој је убијен муж, и он је на том месту пронађен. Они су ексхумирали његово тело и након процедуре је сахрањен на локалном мезарју у селу Кијево.

Исказ сведока –оштећене оцењен је од стране суда као искрен и уверљив, да је сведок оштећена верно описала у свом исказу оно што је преживела, јасно правећи разлику између онога што јој је непосредно било познато и што је чула од њеног сина, .

Наводи сведока да је завладао страх код њих услед чега су из своје куће заједно са и његовом породицом отишли у Џанановиће у кућу његове сестре која је из Кијева већ отишла у иностранство, да мисли да је то било 18.09.1995. године, а да је ујутру тога дана, пред саму зору, када је свануло чула галаму и вику док су остали спавали, суд је ценио у склопу навода сведока оштећеног

, као и осталих изведених доказа, те налази да изјашњење овог сведока у вези наведеног датума, не доводи у сумњу наводе исказа сведока – оштећеног који је био категоричан да се догађај одиграо 19.09.1995. године, с обзиром да сведок оштећена и није била децидна у том правцу, наводећи да је то било 18.09.1995. године. Са друге стране, њен исказ је од стране суда у осталом делу у потпуности прихваћен као истинит и исти се надовезује на исказ сведока – , са којим чини једну логичну целину. Њихови искази су сагласни у погледу дешавања пре догађаја, али и након догађаја, као и у погледу њиховог кретања на различитим територијама

након што је сведок-оштећени пронашао своју мајку, односно како су то они сагласно изјавили да су неко време провели у Шеховцима, а након тога отишли у Травник, да су се после тога вратили у Сански Мост, а након извесног времена у Кијево. Разлике у дужини временског периода – колико су се у ком месту задржали, нису од значаја, нити те разлике чине њихове исказе непоузданим у преосталом делу.

Дајући одбрану током поступка, оптужени Митар Чанковић је тврдио да маскирну униформу никада није носио ни поседовао, већ да је носио сиво-маслинасту униформу, која се састојала од блузе, панталона и ветровке. Такође је тврдио да је у време пред пад Санског Моста, након повратка са боловања, задужио полуаутоматску пушку.

У вези са тим, суд је ценио да су се сведоци предложени од стране одбране, изјашњавали да оптужени Митар Чанковић, у време када је боравио на Градачцу и на Грмечу, као припадник Шесте санске бригаде, Првог батаљона није носио маскирну униформу.

Сведок је навео да су сви имали стару униформу, као и да је такву униформу имао окр. Чанковић. Ради се о СМБ униформи, сиве боје, једнобојној, те да, колико он зна, у њиховој јединици није се носила нека друга. Не сећа да је неко носио маскирну униформу, нису их имали и не сећа се да је неко носио неку другу униформу. Од наоружања сведок је имао полуаутоматску пушку, али се није изјаснио о наоружању које је имао окр. Митар Чанковић.

Сведок је навео да је цео вод имао старе СМБ униформе, како се ко снашао. Имали су дебеле панталоне СМБ и танке јанке, али није било маскирних. Од јединица које је виђао на ратишту, маскирне униформе су имали они који су имали јаке родитеље или некога у иностранству и биле су да се купе у граду.

Сведок изјавио је да су у септембру месецу претежно сви добијали зелене, СМБ униформе, односно зелене ветровке и зелене СМБ панталоне, војничке чизме и кошуљу. Није било маскирних униформи, ретко ко је носио, на пример неко ко је купио неки материјал. Војска није делила и није имала маскирне униформе, а у његовој јединици, односно чети, евентуално је неко имао маскирне панталоне. За окр. Чанковић Митра је изјавио да је носио зелену јакну, ветровку и у другој униформи га није виђао у том периоду, носио је СМБ панталоне, СМБ кошуљу и СМБ ветровку. На питање да ли се сећа да ли је окр. Чанковић Митар имао амблем на униформи, објаснио је да су на ветровкама претежно сви имали амблем Војске Републике Српске, сви којима се није откинуо, или уколико је спало током прања, али се зна где је био знак. Нико није имао неки други амблем. Маскирна униформа се

разликовала од униформе редовне војске, била је шарена. Осим тога, било је људи којима је било хладно, па би преко униформе облачили неки гуњ, кожул. Мараме на глави нико није носио.

Сведок се сећа да су носили униформе у том периоду, неко је имао маскирну, а неко је имао зелену, стару, бившу. Видео је да је окр. Митар Чанковић носио ветровку зелене боје, а не може да определи шта је од наоружања имао. Имали су амблем Војске Републике Српске, не може да се сети да ли још нешто било сем тога.

Сведок је навео да ти који су се спустили са Грмеча, и са којима су се срели, имали су на себи обичне зелене вјетровке, старе униформе, али мисли да није било маскирних униформи. За окр. Митра Чанковића је навео да је био је обучен у стару чојану униформу и да је на себи имао обичну ветровку која није била маскирна, а остали припадници Шесте санске бригаде били су обучени слично њему. Такође се изјаснио да је по доласку Чанковић Митар имао „паповку“ дуге цеви, а од наоружања, од њих 40, можда је било 4-5 аутоматских пушака, док су остало били карабини, „М-48“ и „Паповке“.

Међутим, околност да се напред наведени сведоци изјашњавају да су у периоду када се одиграо предметни догађај, припадници јединице којој је опт. Чанковић Митар припадао, носили СМБ униформе, као и да оптуженог нису виђали у маскирној униформи, те да они фактички дају другачији опис униформе коју је оптужени носио у том периоду од описа униформе који је дао сведок-оштећени , а који је у свом исказу навео да је оптужени дана 19.09.1995. године када је лишио живота његовог оца, имао маскирну униформу, за суд није од значаја, имајући у виду да је очигледно да није постојала обавеза ношења идентичне униформе припадника одређене јединице, тј. да из исказа саслушаних сведока произилази и то да су припадници Шесте санске бригаде носили и маскирне униформе, да су такве униформе могле да се купе у граду и њих су имали они који су имали јаке родитеље, како то наводи сведок , а сам опт. Митар Чанковић је у својој одбрани изјашњавајући се о свом материјалном стању у периоду који је фактички претходио догађају који је предмет оптужбе, односно када су други доносили код њега ствари на чување, тврдио да је имао све, јер су његови родитељи радили у Немачкој.

Оштећени је на главном претресу изјавио да је оптужени имао грб на униформи, а на питање да ли се ради о грбу Шесте санске бригаде, изјавио је „мислим, већина војника је имала грб 6. Санска“. У вези тога, треба истаћи да је оптужени негирао да је постојао амблем Шесте санске бригаде, али је изјавио да је постојала ознака Војске Републике Српске. Такође, сведок је описујући униформу коју су носили у то време припадници Шесте санске бригаде, навео да су

имали ознаке Војске Републике Српске, као и сведок , наводећи да су на ветровкама претежно сви имали амблем Војске Републике Српске, те је свакако утврђено да се на униформама које су носили припадници јединице у којој се налазио опт. Чанковић, налазило обележје, односно одређени грб или амблем. Стога, није од утицаја околност да је сведок-оштећени изјавио да је видео амблем Шесте санске бригаде, при чему ни сам сведок оштећени очигледно није био сасвим сигуран да се радило о грбу Шесте санске бригаде, с обзиром да је рекао да мисли да су у то време сви имали тај амблем, али је свакако је очигледно да је оптужени уочио одређено обележје на униформи оптуженог.

Суд је стога несумњиво утврдио да су припадници Шесте санске бригаде, којој је припадао и оптужени Чанковић, носили амблем на униформи, док разлике у исказима сведока у погледу ближег описа наведених чињеница, нису од утицаја.

Надаље, несумњиво је утврђена и чињеница да је у том периоду оптужени био наоружан ручним ватреним наоружањем. Наиме, из одбране оптуженог произилази да је по повратку са боловања, у периоду пре пада Санског Моста, био задужен полуаутоматском пушком, при чему је и сведок - оштећени у свом исказу датом пред Тужилаштвом Босне и Херцеговине, Сарајево Сански Мост од 09.11.2010. године, описујући ближе оптуженог Чанковића изјавио да је на месту догађаја био наоружан „неком пушком“, а сведок наводи да је оптужени када га је упознао, по доласку у Лужане, имао „паповку“, дугу цев. Чињеница да је сведок оштећени на главном претресу определио да је оптужени када је лишавао живота његовог оца, био наоружан аутоматском пушком, по оцени суда није од значаја имајући у виду остале изведене доказе, чијим се повезивањем утврђује да је ошт. , лишен живота полуаутоматском пушком. Наиме, из налаза и мишљења Комисије судских вештака, у делу у коме су се изјашњавали о повредама које су нанете ошт. , произилази да је он погођен пројектиlima у пределу леђа са растојања од најмање 1-3 метра од уста цеви повредног оружја, и то појединачним, а не рафалним испаливањем три пројектила, један за другим, у релативно кратком временском интервалу. По оцени суда, овакво испалење је могуће управо код полуаутоматског оружја.

Овде посебно треба имати у виду узраст оштећеног у време догађаја, који је имао 12 година и способност запажања детаља као што су боја униформе, амблем и оружје под датим околностима – да се ради о тренуцима када код њега постоји страх за сопствени живот, а особито да присуствује лишењу живота свог оца. По оцени суда, делови исказа сведока-оштећеног у наведеном делу, свакако нису оцењени као неискрени и не обезвређују комплетан његов исказ, који је а како је то већ

наведено, у погледу битних и одлучних чињеница, оцењен као јасан, доследан и уверљив.

ПРАВНА АНАЛИЗА УТВРЂЕНОГ ЧИЊЕНИЧНОГ СТАЊА

Примена блажег закона

Имајући у виду да је од момента извршења предметног кривичног дела Кривични закон мењан у више наврата у погледу запрећене казне, то је суд, с обзиром на обавезу примене блажег закона, нашао да се у конкретном случају треба применити КЗ СРЈ, (објављен у «Службеном листу број 37/93») обзиром да је тај закон најблажи по учиниоца, имајући у виду да за предметно кривично дело овај закон прописује да ће се учинилац казнити казном затвора од 5 година или казном затвора од 20 година. Законом о изменама и допунама КЗ СРЈ («Сл. лист СРЈ бр. 61/2001) за наведено кривично дело прописана је казна затвора од најмање 5 година или казна затвора од 40 година, а према важећем Кривичном закону први пут измењеном у «Службеном гласнику Републике Србије, број 72/2009, а затим 2012. године, за кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из чл. 372 ст. 3 КЗ, прописана је затворска казна од најмање 10 година или затвор од 30 до 40 година.

Статус заштићених лица

Статус оштећеног лица током овог кривичног поступка није доведен у питање. Наиме, суд је из изведених доказа, пре свега из исказа сведока оштећених несумњиво утврдио да је жртва овог кривичног дела – оштећени пок. био цивил који се, у складу са одредбама IV Женевске конвенције из 1949. године, те Допунског протокола о заштити жртава немеђународног оружаног сукоба (Протокол II), сматра лицем заштићеним у оружаном сукобу. У питању је оштећени који није узео учешће у непријатељствима, није био мобилисан, већ је како су то сведоци оштећени наводили, био у радној обавези. Није био наоружан, нити је на било који начин представљао реалну опасност за било кога, а нарочито имајући у виду да из одбране оптуженог произилази да се радило о лицу које је потписало лојалност, односно био је .

Примена одредаба кривичног законодавства
и правила међународног права

Категорија ратних злочина подразумева разне облике нечовечног поступања са одређеним категоријама лица за време рата или у вези са ратом, чиме се крше правила међународног права. Ту категорију представљају тешке повреде норми међународног ратног и хуманитарног права, како уговорног, тако и обичајног, а обавеза инкриминисања оваквих повреда предвиђена је пре свега Женевским конвенцијама од 12.августа 1949 године и Допунским протоколима уз наведене конвенције из 1977 године. Одлуком Народне скупштине, бивша ФНРЈ је 1950. године ратификовала све четири Женевске конвенције, а одредбе ових конвенција, као и Допунских протокола, инкорпориране су у домаће законодавство.

На основу утврђеног чињеничног стања, суд је на несумњив и поуздан начин закључио да се у радњама оптуженог Митра Чанковића стичу сва законска обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 ст.1 КЗ СРЈ.

Кривично дело из члана 142 став 1 КЗ СРЈ врши онај "ко кршећи правила међународног права за време рата, оружаног сукоба или окупације нареди да се изврши напад на цивилно становништво, насеље, поједина цивилна лица или лица онеспособљена за борбу, који је имао за последицу смрт, тешку телесну повреду или тешко нарушавање здравља људи; напад без избора циља којим се погађа цивилно становништво; да се према цивилном становништву врше убиства, мучења, нечовечна поступања, биолошки, медицински или други научни експерименти, узимање ткива или органа ради трансплантације, наношење великих патњи или повреда телесног интегритета или здравља људи; расељавање или пресељавање или присилно однародњавање или превођење на другу веру; присиљавање на проституцију или силовања; примењивање мера застрашивања и терора, узимање талаца, колективно кажњавање, противзаконито одвођење у концентрационе логоре и друга противзаконита затварања, лишавање права на правилно и непристрасно суђење; присиљавање на службу у оружаним снагама непријатељске силе или у њеној обавештајној служби или администрацији; присиљавање на принудни рад, изгладњивање становништва, конфисковање имовине, пљачкање имовине становништва, противзаконито и самовољно уништавање или присвајање у великим размерама имовине које није оправдано војним потребама, узимање незаконите и несразмерно велике контрибуције и реквизиције, смањење вредности домаћег новца или противзаконито издавање новца или ко **изврши** неко од наведених дела".

Да би се радило о кривичном делу ратног злочина против цивилног становништва из члана 142 КЗ СРЈ, а не о неком другом кривичном делу из ове главе Кривичног закона, неопходно је да је дело учињено за време рата или оружаног сукоба.

У смислу одредаба међународног права, сматра се да **оружани сукоб** постоји када се прибегава оружаном сили или постоји оружаном насиље у дужем трајању, између органа власти и организованих наоружаних група или између таквих група унутар државе.

Да је у време извршења предметног кривичног дела на подручју тадашње Републике Босне и Херцеговине био у току оружани сукоб између припадника пре свега српске и муслиманске стране, било је неспорно, о чему је већ било речи, а ради се о унутрашњем оружаном сукобу. Наведени оружани сукоб је био таквог обима и интензитета да омогућава примену правила међународног права садржаних у IV Женевској конвенцији о заштити грађанских лица за време рата, чији члан 3. који се иначе односи на сукобе који немају међународни карактер, а који обавезује сваку од страна у сукобу да, у случају оружаног сукоба који избије на територији једне од страна уговорница, примењује одредбе овог члана, као и правила Допунског протокола уз Женевске конвенције о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол II), при чему је члан 3. заједнички за све четири Женевске конвенције и применљив на оружане сукобе уопште.

Кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст.1 КЗ СРЈ подразумева да је учинилац предузео барем једну од инкриминисаних радњи које су постављене у закону алтернативно, а уперене су против добара заштићених одредбама међународног уговорног права, као и обичајним правом, односно против живота, телесног интегритета оштећених, слободе, имовине и других основних права грађана. Осим тога, неопходно је и да се предузетим радњама **крше правила међународног права**. У конкретном случају, суд је утврдио да је оптужени Митар Чанковић кршио одредбе Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949 године (IV Женевска конвенција) и Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12. августа 1949 године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба од 08. јуна 1977 године (Протокол II).

Циљ одредби Допунског протокола о заштити жртава немеђународног оружаног сукоба (Протокол II) је да развије и допуни заједнички члан 3, који представља минимум заштите потребне сваком човеку у свако време и на сваком месту, те се тако и његова суштина одражава у заједничком члану 3 који изричито забрањује насиље над лицима која активно не учествују у непријатељствима.

Наиме, одредбама чл. 3 став 1 тачка 1 а) IV Женевске конвенције, прописано је између осталог, да ће се у случају оружаног сукоба који нема карактер међународног сукоба и који избије на територији једне од Високих страна уговорница, према лицима која не учествују непосредно у

непријатељствима, поступати у свакој прилици човечно, без икакве неповољне дискриминације засноване на раси, боји коже, вери или убеђењу, полу, рођењу или имовном стању или било ком другом сличном мерилу, те да су, у том циљу, забрањени у свако доба и на сваком месту према горе наведеним лицима, између осталог и повреде које се наносе животу и телесном интегритету, нарочито све врсте убистава.

Одредбом чл. **4 став 1** Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународног оружаног сукоба (**Протокол II** од 08.06.1977. године), предвиђено је, између осталог, да сва лица која не узимају директно учешће или која су престала да учествују у непријатељствима, без обзира на то да ли је њихова слобода била ограничена или не, имају право да њихова личност, част и убеђење и верско убеђење буду поштовани, те да ће та лица у свим приликама бити хумано третирана, без икакве дискриминације, док је ставом 2 тачка а) истог протокола предвиђено да јесу и остају забрањена у свако доба и на сваком месту насиље над животом, здрављем и физичким или менталним благостањем људи, нарочито убиство.

У конкретном случају је несумњиво утврђено да је оптужени Митар Чанковић према оштећеном предузимао радње које представљају кршење правила међународног хуманитарног, како уговорног, тако и обичајног права, поступајући противно одредбама члана 3 став 1 тачка а Четврте женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године, а у вези чл. 4 ст. 1 и 2 тачка а Допунског протокола уз наведену Женевску конвенцију (Протокол II), дана 19.09.1995. године током притварања цивила насеља Кијево од стране припадника војске Републике Српске, из групе цивила, на узвишењу, у непосредној близини насеља Кијево, издвојио оштећеног и са удаљености од око 1 до 3 метра, у моменту када је оштећени био окренут леђима, у намери да га лиши живота, у оштећеног испалио три пројектила из ручног ватреног оружја, чиме му је нанео три прострелине грудних органа које представљају тешку телесну повреду опасну по живот услед којих је оштећени преминуо.

Веза између кривичног дела и оружаног сукоба

У конкретном случају, између кривичног дела за које је оптужени оглашен кривим и оружаног сукоба који је постојао на том делу територије БиХ, постоји уска веза. Ово стога што се догађај који је предмет овог кривичног поступка, одиграо у време када су биле актуелне борбе између српске и муслиманске стране, при чему су се борбена дејства дешавала у непосредној близини места Кијево, где се догађај одиграо. Осим тога, неспорна је чињеница да је оптужени био припадник

српске стране у сукобу – конкретно Првог батаљона Шесте санске бригаде, а да је жртва био цивил муслиманске националности.

Ценећи психички однос према извршеном кривичном делу, суд налази да је оптужени Митар Чанковић био свестан да описаним кривично-правним радњама преузетим у односу на пок. , цивила, који није узео учешће у постојећем оружаном сукобу, истог може лишити живота, а коју последицу је, имајућу у виду начин извршења кривичног дела и хтео, те је кривично дело извршио са директним умишљајем.. Како није било околности које би искључивале кривичну одговорност оптуженог, суд га је за извршено кривично дело огласио кривим.

Овде треба истаћи да за остварење обележја овог кривичног дела, није нужно да извршилац зна да својим поступцима крши правила међународног права, јер повреда међународног права представља објективни услов кажњивости, па свест о томе да се ова правила крше није неопходна. Међутим, нема сумње да учинилац оваквих недела мора поседовати свест о њиховој кажњивости и кршењу универзалних моралних и цивилизацијских вредности као и принципа хуманости.

На основу изведених доказа које је суд прихватио, суд је на несумњив и поуздан начин утврдио одлучне чињенице, а правном оценом утврђеног чињеничног стања, суд је нашао да су се у радњама оптуженог Митра Чанковића стекла сва објективна и субјективна законска обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 ст.1 КЗ СРЈ.

ОДЛУКА О КРИВИЧНОЈ САНКЦИЈИ

Одлучујући о врсти и висини кривичне санкције коју ће према оптуженом изрећи, те полазећи од одредбе чл. 5 ст.2 КЗ СРЈ којим је прописана сврха кривичних санкција и сврхе кажњавања из чл. 33 КЗ СРЈ, суд је ценио све околности које су прописане одредбом чл. 41 КЗ СРЈ, а које су од утицаја на висину казне.

У односу на оптуженог, суд је као олакшавајуће околности ценио његове личне и породичне прилике, односно да је

чињеницу да се ради о лицу, док је од отежавајућих околности ценио околности под којима је дело извршено, да за лишење живота покојног

није имао никаквих разлога ни мотива, осим да се ради о лицу муслиманске вероисповести, које је при томе било лојално српским властима, како и сам оптужени то наводи, а нарочито да је сада покојни лишен живота пред тада малолетним сином, који, како и сам наводи, и дан-данас има слику пред очима и чује пучње, а очигледно

је да и дан-данас осећа трауме и последице и који се још увек сећа сваког детаља, као што је то и описао у свом исказу на главном претресу.

Имајући у виду све напред наведене отежавајуће и олакшавајуће околности, суд је, полазећи од висине казне прописане за ово кривично дело, а ценећи друштвену опасност извршеног кривичног дела и кривичну одговорност оптуженог као извршиоца, оптуженог Чанковић Митра осудио на казну затвора у трајању од 9 (девет) година, налазећи да је овако изречена казна сразмерна тежини извршеног кривичног дела, проузрокованим последицама, степену кривичне одговорности оптуженог, те да је неопходна и довољна за остваривање сврхе кажњавања из члана 33 КЗ СРЈ.

Суд је оптуженог обавезао на плаћање трошкова поступка који се односе на трошкове обављених медицинских вештачења и трошкове доласка сведока на главни претрес у укупном износу од 150.874,99 динара.

Конкретно, трошкови доласка сведока из Приједора у овај суд на главни претрес заказан за 27.02.2015. године износили су 5.050,00 динара, трошкови доласка сведока из Сремских Карловаца у овај суд на дан 27.02.2015. године износили су 2.400,00 динара, трошкови сведока на име доласка у суд из Лакташа на главни претрес заказан за 26.10.2015. године износили су 4.420,00 динара, за сведока висина трошкова доласка у суд из Приједора на главни претрес заказан за 26.10.2015. године износила је 4.420,00 динара, а трошкови које је за свој долазак на исти главни претрес потраживао сведок који је дошао из Новог Града, износили су 5.100,00 динара.

Трошкови у овом поступку на име обављеног вештачења и израду налаза и мишљења судског вештака проф. Др Бранимира Александрића износили су 59.029,93 динара, трошкови на име обављеног вештачења и израду налаза и мишљења судског вештака Мирослава Бусарчевића по трошковнику од 03.03.2016. године износили су 59.029,93 динара. Осим тога, с обзиром да су судски вештаци приступили на главни претрес заказан за 01.04.2016. године, трошкови судског вештака мр Мирослава Бусарчевића су износили 3.808,38 динара, а судског вештака Проф. Др Бранимира Александрића за приступ на претрес су износили 7.616,75 динара, при чему су судски вештаци трошкове детаљно определили у поднетим трошковницима.

Стога, суд је сходно одредбама чл. 261, чл. 262 и чл. 264 ЗКП обавезао оптуженог Митра Чанковића да плати трошкове поступка у вези са којима је овај суд располагао у тренутку доношења одлуке, у износу од 150.874,99 динара, док је висина паушала одмерена сразмерно

сложености и дужини трајања овог кривичног поступка, као и личним и материјалним приликама оптуженог.

Одбијени предлози током поступка

Одлучујући о предлозима изнетим од стране браниоца оптуженог на припремном рочишту, суд је одбио да се у току поступка, у својству сведока саслушају _____, супруга оптуженог, на околност где се њен супруг налазио дана 19.09.1995. године, комшије оптуженог _____ који би сведочили на околност да се оптужени тих дана уопште није налазио у својој кући.

Такође, бранилац је предложила неуропсихијатријско вештачење ошт. _____ на околност могућности сведока да у датим околностима, опази чињенице и да их репродукује, а с обзиром на његов узраст у моменту када се догађај десио.

Суд је одбио предлог браниоца оптуженог да се одреди вештачење опт. _____ од стране вештака неуропсихијатријске струке на околност да ли је ошт _____, с обзиром на узраст у ком се налазио у време догађаја, био способан да опази чињенице и да их репродукује. Ово стога што је обзиром на садржину датих исказа сведока оштећеног _____ утврђено да се сведок јасно, прецизно, уверљиво у својим исказима изјашњавао о чињеницама које је опазио и исте је верно репродуковао. Детаљно је у првом датом исказу описао место на коме је његов отац лишен живота и управо је на основу тог његовог исказа касније и откривен леш _____. Сведок оштећени се изјашњавао доследно и о осталим битним чињеницама, у погледу лишења живота његовог оца, при чему ни у једном тренутку није одступао од изјаве да је опт. Чанковић Митар лишио живота његовог оца, да је то учинио ватреним оружјем, колико је укупно чуо пуцњева, као и да је определио удаљеност на којој су се у том тренутку оптужени и пок _____ налазили, а његов исказ је у погледу тих битних и одлучних чињеница потврђен налазом и мишљењем судских вештака. Од посебног је значаја то да је сведок на главном претресу детаљно објаснио разлог из ког се не слаже са свим наводима са записника на коме је изјава коју је дао у Основном суду у Санком Мосту 18.01.1996., нагласивши да је она у појединим деловима другачије интерпретирана. Међутим, његов исказ је у погледу битних и одлучних чињеница био доследан, а имајући у виду и његово детаљно и свеобухватно излагање како на записнику Тужилаштва БиХ, Сарајево од 09.11.2010. године тако и на главном претресу када је саслушан путем видео-конференцијске везе дана 09.09.2015. године, то по оцени суда његовим сведочењем ни у једном тренутку није доведена у

питање његова процесна способност, те су предлози браниоца у том делу, оцењени као неосновани.

С обзиром на усвојене предлоге одбране и браниоца оптуженог у погледу саслушања предложених сведока, суд је одбио предлог браниоца оптуженог да се у току поступка саслушају и сведоци

, обзиром да је њихово испитивање предложено на исте околности - где се оптужени налазио у време догађаја, а на које околности је на предлог одбране саслушано пет сведока који су се о томе изјашњавали у својим исказима, те по налажењу суда испитивање и ових сведока на исте околности само би довело до непотребног одуговлачења поступка. Са истих разлога, одбијен је као сувишан и предлог браниоца оптуженог да се у својству сведока испита супруга оптуженог, на исту околност - да оптужени није био присутан на месту догађаја у време извршења овог кривичног дела.

Суд је приликом доношења одлуке имао у виду и остале доказе који су изведени на главном претресу, али је нашао да су исти без утицаја на другачију одлуку у овој кривичној правној ствари, па их није посебно ни образлагао.

Записничар
Јасминка Јовановић

Председник већа – судија
Мирјана Илић

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде може се изјавити жалба у року од 30 (тридесет) дана од дана пријема исте, преко овог суда Апелационом суду у Београду.

Д.Н.-а:

ПРЕСУДУ ДОСТАВИТИ:

1. Тужилаштву за ратне злочине Републике Србије
2. Оптуженом Митру Чанковићу, ул.
3. Браниоцу оптуженог, адв. Драгаш Биљани, ул. Краљице Наталије бр. 46-48, 1.спрат, стан 10
4. Оштећеном _____ путем међународне правне помоћи

С у д и ј а,